

Seera Uumamaa

Jalqaba

¹ Jalqabatti Waaqni samiiwwanii fi lafa uume.

² Lafti kan bifa hin qabnee fi duwwaa turte; dukkannis tuujuba irra ture; Hafuurri Waaqaas bishaan irra sosocho'a ture.

³ Waaqnis, “Ifni haa ta’u” jedhe; ifnis ni ta’e. ⁴ Waaqnis akka ifni sun gaarii ta’e arge; ifaa fi dukkanas gargar baase. ⁵ Waaqnis ifa sanaan “Guyyaa” jedhe; dukkana sanaan immoo “Halkan” jedhee moggaase. Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa tokkoffaa.

⁶ Waaqnis, “Bishaanii fi bishaan gargar baasuuf bantiin bishaanota gidduu haa jiraatu” jedhe. ⁷ Kanaafuu Waaqni bantii tolchee bishaan bantii jalaatii fi kan bantiin olii gargar baase. Akkasumas ta’e. ⁸ Waaqnis bantii sana “samii” jedhee moggaase. Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa lammaffaa.

⁹ Waaqnis, “Bishaan samiidhaa gad jiru iddoo tokkotti walitti haa qabamu; lafti gogaanis haa mul’atu” jedhe. Akkasumas ta’e. ¹⁰ Waaqni lafa gogaa sanaan “lafaa” jedhe; bishaanicha walitti qabameen immoo “galaana” jedhee moggaase. Waaqnis wanni kun akka gaarii ta’e arge.

¹¹ Ammas Waaqni, “Lafti biqiltuuwwan haa baastu; biqiltuuwwan akkuma gosa gosa isaaniitti sanyii baasan, mukkeen ija kennanii iji isaanii immoo sanyii of keessaa qabu adduma addaan akkuma gosa gosa isaaniitti lafa irratti haa argaman” jedhe. Akkasumas ta’e. ¹² Laftis biqiltuu akkuma gosa isaatti sanyii baasu, muka ija kennu, kan iji isaas sanyii of keessaa qabu adduma addaan akkuma gosa isaatti baaste. Waaqnis wanni kun akka gaarii ta’e arge. ¹³ Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa sadaffaa.

¹⁴ Waaqnis akkana jedhe; “Guyyaa fi halkan gargar baasuuf bantii samii irratti ifawwan haa ta’an; isaanis mallattoowwan waqtiileen, guyyoonnii fi waggoonni ittiin beekaman haa ta’an; ¹⁵ isaanis ifawwan bantii samii irraa kan lafaaf ifa kennan haa ta’an.” Akkasumas ta’e. ¹⁶ Waaqni ifa gurguddaa lama uume; kunis akka ifni guddaan guyyaa, inni xinnaan immoo halkan mo’uuf. Akkasuma urjiiwwan illee uume. ¹⁷ Waaqnis akka isaan lafaaf ifa kennaniif bantii samii irra isaan kaa’e; ¹⁸ kunis akka isaan guyyaa fi halkan mo’anii fi akka ifa sana dukkana irraa gargar baasaniif. Waaqnis wanni kun akka gaarii ta’e arge. ¹⁹ Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa afuraffaa.

²⁰ Waaqnis, “Bishaan uumamawwan lubbu qabeeyyii munyuuqaniin haa guutamu; simbirroonnis lafaa olitti, bantii samii keessa haa barrisan” jedhe. ²¹ Kanaafuu Waaqni uumamawwan galaanaa gurguddaa, lubbu qabeeyyii

munyuuqan kanneen galaana keessa jiraatan hundaa fi simbirroota qoochoo qaban hunda akkuma gosa isaaniitti uume. Waaqnis wanni kun akka gaarii ta'e arge. ²² Waaqnis, "Huraa; baay'adhaa; bishaan galaanotaas guutaa; simbirroonis lafa irratti haa baay'atan" jedhee isaan eebbise. ²³ Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa shanaffaa.

²⁴ Waaqnis, "Lafti akkuma gosa gosa isaaniitti uumamawwan lubbuu qabeeyyii jechuunis horii, uumamawwan lafa irra mumunyuuqan, bineensota akkuma gosa gosa isaaniitti haa kennitu" jedhe. Akkasumas ta'e. ²⁵ Waaqni bineensota akkuma gosa gosa isaaniitti, horii akkuma gosa gosa isaaniitti, uumamawwan lafa irra mumunyuuqanis akkuma gosa gosa isaaniitti uume. Waaqni wanni kun akka gaarii ta'e arge.

²⁶ Waaqnis, "Kottaa akka bifa keenyaatti, akka fakkeenya keenyaattis nama uumnaa; isaanis qurxummii galaanaa irratti, simbirroo samii irratti, horii irratti, lafa hundumaa fi uumamawwan lafa irra munyuuqan hundumaa irratti aangoo haa qabaatan" jedhe.

²⁷ Kanaafuu Waaqni akka bifa isaatti nama uume;

akka bifa Waaqaatti isa uume;

innis dhiiraa fi dubartii taasisee isaan uume.

²⁸ Waaqnis isaan eebbisee, "Huraa, baay'adhaas; lafa guutaatii harka keessan jalattis bulfadhaa. Qurxummii galaanaa irratti, simbirroota samii irratti, uumama lafa irra

munyuugu hunda irratti aangoo qabaadhaa” jedheen.

²⁹ Ergasii Waaqni akkana jedhe; “Kunoo ani akka isaan nyaata isinii ta’aniif biqiltuu lafa hunda irratti sanyii kennu hundaa fi muka iji isaa sanyii of keessaa qabu gosa hunda isinii kenneera. ³⁰ Anis bineensa lafaa hundaaf, simbirroota samii hundaaf, uumama lafa irra munyuugu hundaaf jechuunis waan hafuura jireenyaa of keessaa qabu hundaaf akka nyaata isaanii ta’uuf biqiltuu lalisaa hunda nan kenna.” Akkasumas ta’e.

³¹ Waaqnis waan hojjete hunda ilaale; wanni sunis dhugumaan gaarii ture. Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa ja’affaa.

2

¹ Uumamni samiitii fi lafaa, kan waan isaan keessa jiru hundaas haala kanaan xumurame.

² Waaqni hojii hojjechaa ture hunda guyyaa torbaffaatti fixe; kanaafuu inni guyyaa torbaffaatti hojii isaa hundumaa irraa boqote.

³ Waaqni sababii gaafa sana hojii waa uumuu kan hojjechaa ture hunda irraa boqoteef guyyaa torbaffaa eebbisee qulqulleesse.

Addaamii fi Hewaan

⁴ Seenaan samiiwwaniitii fi lafaa kan yeroo isaan uumamanii, yeroo WAAQAYYO Waaqni lafaa fi samiiwwan uumee kanaa dha.

⁵ Sababii WAAQAYYO Waaqni bokkaa hin roob-siniif, namni lafa qotus waan hin jiraatiniif margi tokko iyyuu lafa irratti hin mul'anne; biqiltuunis lafa gotiisaa irratti hin biqille ture.

⁶ Garuu bishaan lafa keessaa burqee lafa hunda obaasa ture. ⁷ WAAQAYYO Waaqni biyyoo lafaa irraa nama tolche; hafuura jireenyaas funyaan isaatti baafate; namnis uumama jiraataa ta'e.

⁸ WAAQAYYO Waaqnis Eeden keessatti gama ba'a biiftuutti iddoo biqiltuu qopheesse; nama tolche sanas achi keessa kaa'e. ⁹ WAAQAYYO Waaqni mukkeen gosa hundaa lafa keessaa biqilche; inni mukkeen ija namaatti tolanii fi nyaataafis gaarii ta'an biqilche. Iddoo biqiltuu sana keessas muka jireenyaatii fi muka waan gaarii fi waan hamaa nama beeksisutu ture.

¹⁰ Lagni iddoo biqiltuu sana obaasu tokkos Eeden keessaa burqa ture; lagni sun Eedenii ka'ee gargar ba'ee laga afur ta'e. ¹¹ Maqaan laga tokkoffaa Phiishoon; innis guutummaa biyya Hawiilaa, iddoo warqeen jirutti naanna'ee yaa'a. ¹² Warqeen biyya sanaa gaarii dha; hapheen urgaa'uu fi sardooniksiin achitti argamu. ¹³ Maqaan isa lammaffaa Giihooni; innis guutummaa lafa Itoophiyaatti naanna'ee yaa'a. ¹⁴ Maqaan laga sadaffaa Xegroosi; innis karaa ba'a biiftuutiin Asoor cina yaa'a. Lagni afuraffaan immoo Efraaxiis jedhama.

¹⁵ WAAQAYYO Waaqni akka inni isa misoomsuu fi akka inni isa eeguuf jedhee nama fuudhee Iddoo Biqiltuu Eeden keessa kaa'e. ¹⁶ WAAQAYYO Waaqnis akkana jedhee nama ajaje; "Muka

iddoo biqiltuu kana keessa jiru hunda irraa nyaachuu ni dandeessa; ¹⁷ garuu muka waan gaarii fi waan hamaa nama beeksisu sana irraa hin nyaatin; gaafa isa irraa nyaatte dhugumaan ni duutaatii.”

¹⁸ WAAQAYYO Waaqni, “Namni kophaa isaa ta’uun gaarii miti; gargaartuu isatti toltu nan tolchaaf” jedhe.

¹⁹ WAAQAYYO Waaqnis bineensaa fi simbirroota samii hundumaa lafa irraa tolche. Maqaa inni isaaniif baasu ilaaluuf jedhees gara namichaatti isaan fide; wanni namichi sun tokkoo tokkoo uumamawwan lubbu qabeeyyii ittiin waame kam iyyuu maqaa ta’eef. ²⁰ Namichi sunis horii qe’ee hundaaf, simbirroota samii hundaaf, bineensa hundaaf maqaa baase.

Addaamiif garuu gargaartuun isatti toltu hin argamne. ²¹ Kanaafis WAAQAYYO Waaqni akka namichi hirribaan of wallaalu godhe; utuma inni rafaaf jiruu lafee cinaacha isaa keessaa tokko fuudhee iddoo sana fooniin duuche. ²² WAAQAYYO Waaqni lafee cinaachaa kan namicha keessaa fuudhe sana irraa dubartii tolchee gara namichaatti geesse.

²³ Namichis akkana jedhe;

“Eгаа lafeen kun lafee lafee kootii ti;
foon kunis foon foon kootii ti;
isheen waan dhiira irraa argamteef
‘dubartii’ jedhamti.”

²⁴ Kanaafuu namni abbaa fi haadha isaa ni dhiisa; niitii isaatti ni maxxana; isaanis foon tokko ta’u.

²⁵ Namichii fi niitiin isaa qullaa isaanii turan; garuu wal hin qaana’an ture.

3

Kufaatii Namaa

¹ Bineensa WAAQAYYO Waaqni uume hunda keessaa bofti haxxee ture. Dubartittiidhaanis, “Dhuguma Waaqni, ‘Muka iddoo biqiltuu keessa jiru kam irraa iyyuu hin nyaatinaa’ isiniin jedheeraa?” jedhe.

² Dubartittiinis deebiftee bofa sanaan akkana jette; “Ija mukkeen iddoo biqiltuu keessa jiranii nyaachuu ni dandeenya; ³ garuu Waaqni, ‘Muka walakkaa iddoo biqiltuu sanaa keessa jiru irraa ija hin nyaatinaa; ittis hin bu’inaa; yoo kanaa achii ni duutuu’ jedheera.”

⁴ Bofichis deebisee dubartittiidhaan akkana jedhe; “Isin dhugumaan hin duutan. ⁵ Waaqni akka yommuu isin ija mukichaa nyaattan iji keessan banamu, akka isin waan gaarii fi waan hamaa beekuudhaan akka Waaqaa taatan ni beekaatii.”

⁶ Dubartittiinis yommuu akka iji mukichaa nyaataaf gaarii, kan ija namaatti tolu, ogummaa argachuufis akka nama gojomaasisu argitetti fudhattee nyaatte. Dhirsii ishees ishee wajjin ture; isaafis ni laatte; innis ni nyaate. ⁷ Iji lachan isaaniis ni baname; qullaa hafuu isaaniis beekan; kanaafis baala harbuu hodhanii marxoo tolfatan.

⁸ Akkuma aduun qabbanoofteenis namichii fi niitiin isaa utuu WAAQAYYO Waaqni iddoo biqiltuu sana keessa deemuu sagalee isaa

dhaga'an; isaanis mukkeen iddoo biqiltuu keessa WAAQAYYO Waaqa duraa dhokatan. ⁹ WAAQAYYO Waaqni garuu namicha waamee, "Ati eessa jirta?" jedheen.

¹⁰ Namichis deebisee, "Ani utuu ati iddoo biqiltuu keessa deemtuu nan dhaga'e; waan qullaa koo tureefis nan sodaadhe; nan dhokadhes" jedheen.

¹¹ Innis, "Eenyutu akka ati qullaa taate sitti hime? Muka ani ija isaa hin nyaatin jedhee si ajaje sana irraa nyaatte moo?" jedheen.

¹² Namichis, "Dubartittii ati akka isheen na wajjin jiraattuuf naa kennite sanatu ija mukichaa irraa naa kenne; anis nan nyaadhe" jedhe.

¹³ WAAQAYYO Waaqnis dubartittiidhaan, "Wanni ati hojjetta kun maali?" jedhe.

Dubartittiin immoo, "Bofti na gowwoomsinaanana nyaadhe" jette.

¹⁴ Kanaafuu WAAQAYYO Waaqni bofichaan akkana jedhe; "Ati sababii waan kana gooteef, "Horii hundumaa keessaa, bineensa hundumaa keessaas

kan abaaramte ni taata!

Bara jireenya keetii guutuu garaa keetiin lafa irra loota; biyyoo illee ni nyaatta.

¹⁵ Si'ii fi dubartittii, sanyii keetii fi sanyii ishee gidduutti diinummaa nan uuma; inni mataa kee ni tuma; atis koomee isaa ni iddita."

¹⁶ Dubartittiidhaanis akkana jedhe;

“Yommuu ati mucaa deessutti ani dhiphina kee akka malee nan baay’isa; ciniinsuudhaanis ijoollee ni deessa. Fedhiin kee garuma dhirsa keetii ta’a; innis sirratti ol aantummaa qabaata.”

¹⁷ Addaamiin immoo akkana jedhe; “Waan ati dubbii niitii keetii dhageessee muka ani ija isaa irraa, ‘hin nyaatin’ jedhe irraa nyaatteef, “Lafti sababii keetiif kan abaaramte taati; atis bara jireenya keetii guutuu dadhabbiidhaan ishee irraa nyaatta.

¹⁸ Isheen qoraattii fi sokorruu sitti biqilchiti; atis biqiltuu lafaa ni nyaatta.

¹⁹ Ati waan lafa irraa argamteef, hamma lafatti deebitutti dafqa fuula keetiitiin buddeena nyaatta; waan biyyoo taateefis, gara biyyootti deebita.”

²⁰ Addaamis sababii isheen haadha jiraatoo hundaa taateef niitii isaa “Hewaan” jedhee moggaase.

²¹ WAAQAYYO Waaqni Addaamii fi Hewaaniif gogaa irraa uffata hojjetee isaanitti uffise.

²² WAAQAYYO Waaqnis, “Kunoo namni waan gaarii fi waan hamaa beekuudhaan nu keessaa akka isa tokkoo ta’eera. Ammas harka isaa hiixatee, ija muka jireenyaa ciratee nyaachuun, bara baraanis jiraachuun isaaf eeyyamamuu hin qabu” jedhe. ²³ Kanaafuu WAAQAYYO Waaqni lafa biqiltuu Eeden keessaa namicha baasee akka inni lafuma irraa argame sana misoomsu godhe. ²⁴ Erga nama achii baasee booddee karaa muka jireenyaatti geessu eegsisuuf jedhee

kiirubeelotaa fi goraadee boba'u kan asii fi achi gagaragalu tokko Iddoo Biqiltuu Eedeniitiin gama ba'a biiftuu kaa'e.

4

Qaayinii fi Abeel

¹ Addaam niitii isaa Hewaan bira ga'e; isheenis ulfoofttee Qaayinin deesse. Isheenis, "Ani gargaarsa WAAQAYYOOTIIN ilma tokko argadheera" jette. ² Itti aansitees obboleessa isaa Abeelin deesse.

Abeel tiksee hoolotaa ture; Qaayin immoo lafa gota ture. ³ Yeroo muraasa keessatti Qaayin waan lafti baaftteef keessaa WAAQAYYOOF aarsaa dhi'eesse. ⁴ Abeel immoo hangafoota hoolota isaa keessaa cooma cooma isaa dhi'eesse. WAAQAYYO faara tolaadhaan gara Abeelii fi gara aarsaa inni dhi'eesse sanaa ilaale. ⁵ Gara Qaayinii fi gara aarsaa isaa garuu hin ilaalle. Kanaafuu Qaayin akka malee aaree fuulli isaa gurraacha'e.

⁶ WAAQAYYOS Qaayiniin akkana jedhe; "Ati maaliif aarte? Fuulli kees maaliif gurraacha'e? ⁷ Utuu waan qajeelaa hojjettee silaa ati fudhatama argatta mitii? Garuu yoo waan qajeelaa hojjechuu baatte cubbuun balbala kee duratti riphee si eeggata; si qabachuu barbaadas; ati garuu isa mo'achuu qabda."

⁸ Qaayinis ergasii obboleessa isaa Abeeliin, "Kottu mee dirreetti baanaa" jedhe. Utuma dirree irra jiranuus Qaayin obboleessa isaa Abeelitti ka'ee isa ajeese.

⁹ WAAQAYYOS, “Obboleessi kee Abeel eessa jira?” jedhee Qaayin gaafate.

Qaayin immoo, “Ani hin beeku; ani eegduu obboleessa kootiitii?” jedhee deebise.

¹⁰ WAAQAYYO akkana jedhe; “Ati maal goote? Dhiigni obboleessa keetii lafaa natti iyyaa jira.

¹¹ Ati amma abaaramaa dha; lafa dhiiga obboleessa keetii si harkaa fudhachuuf afaan bannatte irraas ni ari’amta. ¹² Yeroo ati lafa qotattutti lafti deebitee midhaan siif hin kennitu. Ati lafa irratti joortuu boqonnaa hin qabne taata.”

¹³ Qaayin immoo WAAQAYYON akkana jedhe; “Adabamuun koo waan ani baachuu danda’uun ol. ¹⁴ Kunoo ati har’a biyyaa na ari’aa jirta; anis fuula kee duraa nan dhokadha; lafa irratti joortuu boqonnaa hin qabne nan ta’a; namni na argatu kam iyyuus na ajjeesa.”

¹⁵ WAAQAYYO garuu, “Akkana miti; namni Qaayinin ajjeesu kam iyyuu dachaa torba haaloo baafama” jedheen. WAAQAYYOS akka namni isa argatu tokko iyyuu isa hin ajjeefneef Qaayinitti mallattoo godhe. ¹⁶ Ergasiis Qaayin fuula WAAQAYYOO duraa ba’ee Eeden irraa karaa ba’a biiftuutiin biyya Noodi keessa jiraate.

¹⁷ Qaayin niitii isaa beeke; isheenis ulfooftee Henookin deesse. Qaayinis magaalaa tokko hundeesse; magaalaa sanas Henook jedhee maqaa ilma isaatiin waame. ¹⁸ Henook Iiraadin dhalche; Iiraadi Me’eelin dhalche; Mehuuyaa’eel Matusaa’elin dhalche; Matusaa’el immoo Laamehin dhalche.

¹⁹ Laameh dubartoota maqaan isaanii Aadaa fi Xiilaa jedhamu lamaan fuudhe. ²⁰ Aadaan

Yaabaalin deesse; Yaabaalis abbaa warra dunkaana keessa jiraatanii horii horsiisanii ture. ²¹ Maqaan obboleessa isaa Yuubaal ture; inni immoo abbaa warra kiraara rukutaniitii fi ulullee afuufanii ti. ²² Xiilaan immoo ilma Tuubaal Qaayin jedhamu kan naasii fi sibiila tumee meeshaawwan garaa garaa hojjetu deesse; obboleettiin Tuubaal Qaayinis Na'amaa turte.

²³ Laameh niitota isaatiin akkana jedhe;
 “Aadaa fi Xiilaan na dhaga’aa;
 yaa niitota Laamehii dubbii koo dhaggeef-fadhaa.

Nama tokko waan inni na madeesseef,
 dargaggeessa tokko waan inni na miidheef
 ani isa ajjeeseera.

²⁴ Yoo Qaayiniif dachaa torba haaloon baafame
 Laamehiif immoo dachaa torbaatamii torba
 ni baafama.”

²⁵ Addaam ammas niitii isaa beeke; isheenis ilma deesse; maqaa isaas, “Erga Qaayin Abeelin ajjeesee as Waaqni iddoo Abeel daa’ima biraa naa kenneera” jettee “Seeti” jettee moggaafte.

²⁶ Seetiifis ilmi ni dhalate; innis Enoosh jedhee isa moggaase.

Bara sana namoonni maqaa WAAQAYYOO waammachuu jalqaban.

5

Addaamii Jalqabee Hamma Nohiitti

¹ Kun galmeesanyii Addaam.

Waaqni yeroo nama uumetti akka fakkeenya Waaqaatti isa tolche. ² Innis dhiiraa fi dubartii

taasisee isaan uume; isaan eebbises. Yeroo uumamanis “Nama” jedhee isaan waame.

- ³ Addaam waggaa 130 jiraate; innis akka fakkaattii isaatti, akka bifa isaattis ilma dhalchee Seeti jedhee maqaa baaseef.
- ⁴ Addaam erga Seeti dhalatee booddee waggaa 800 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ⁵ Walumatti Addaam waggaa 930 jiraatee du’e.
- ⁶ Seeti waggaa 105 jiraatee Enooshin dhalche. ⁷ Erga Enooshin dhalchee booddees Seeti waggaa 807 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ⁸ Walumatti Seeti waggaa 912 jiraatee du’e.
- ⁹ Enoosh waggaa 90 jiraatee Qeenaanin dhalche. ¹⁰ Erga Qeenaanin dhalchee booddees Enoosh waggaa 815 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ¹¹ Walumatti Enoosh waggaa 905 jiraatee du’e.
- ¹² Qeenaan waggaa 70 jiraatee Mahalaleelin dhalche. ¹³ Erga Mahalaleeliin dhalchee booddee Qeenaan waggaa 840 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ¹⁴ Walumatti Qeenaan waggaa 910 jiraatee du’e.
- ¹⁵ Mahalaleel waggaa 65 jiraatee Yaaredin dhalche. ¹⁶ Erga Yaaredin dhalchee booddee Mahalaleel waggaa 830 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ¹⁷ Walumatti Mahalaleel waggaa 895 jiraatee du’e.
- ¹⁸ Yaared waggaa 162 jiraatee Henookin

- dhalche. ¹⁹ Erga Henookin dhalchee booddee Yaared waggaa 800 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa qaba ture. ²⁰ Walumatti Yaared waggaa 962 jiraatee du'e.
- ²¹ Henook waggaa 65 jiraatee Matuusela dhalche. ²² Henook erga Matuusela dhalchee booddee waggaa 300 Waaqa wajjin deddeebi'e; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ²³ Walumatti Henook waggaa 365 jiraate. ²⁴ Henook Waaqa wajjin deddeebi'e; waan Waaqni isa fudhateef inni deebi'ee hin argamne.
- ²⁵ Matuuselaan waggaa 187 jiraatee Laamehin dhalche. ²⁶ Erga Laamehin dhalchee booddee Matuuselaan waggaa 782 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ²⁷ Walumatti Matuuselaan waggaa 969 jiraatee du'e.
- ²⁸ Laameh waggaa 182 jiraatee ilma dhalche. ²⁹ Innis, "Hojii nu lafa WAAQAYYO abaare kana irratti hojjennuu fi dadhabbi harka keenyaa kana keessatti nu jajjabeessa" jechuudhaan maqaa isaa Nohi jedhee moggaase. ³⁰ Laameh erga Nohin dhalchee booddee waggaa 595 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. ³¹ Walumatti Laameh 777 jiraatee du'e.
- ³² Nohi erga waggaa 500 jiraatee booddee Seem, Haamii fi Yaafetin dhalche.

6

Bishaan Badiisaa

1 Yeroo namoonni biyya lafaa irratti baay'achuu jalqabanii intallan dhalataniifitti, 2 ilmaan Waaqaa akka intallan namootaa babbareedoo ta'an argan; isaan keessaas abbuma filatan fuudhan. 3 Yommuus WAAQAYYO, "Namni waan foon ta'eef Hafuurri koo bara baraan isa keessa hin jiraatu; barri jireenya isaas waggaa dhibba tokkoo fi digdama ta'a" jedhe.

4 Bara sanaa fi ergasiis Nefiliimonni lafa irra turan; ilmaan Waaqaas yommuu gara intallan namaa dhaqanitti ijoollee dhalchan. Isaanis gootota durii warra beekamoo turan.

5 WAAQAYYOS akka jal'inni namaa lafa irratti baay'atee, wanni namni yeroo hunda garaa isaatti yaadu hundinuus jal'aa qofa ta'e arge. 6 WAAQAYYOS waan lafa irratti nama uumeef ni gaabbe; garaan isaas ni gadde. 7 Kanaafuu WAAQAYYO, "Ani sanyii namaa kan ofii kootiin uume lafa irraa nan balleessa. Namaa fi horii, uumama lafa irra munyuuqu, simbirroota samii nan balleessa; ani isaan uumuu kootti gaabbeer-aatii" jedhe. 8 Nohi garuu fuula WAAQAYYOO duratti surraa argate.

9 Seenaan Nohii fi maatii isaa kanaa dha.

Nohi namoota bara isaa turan gidduutti nama qajeelaa, nama hir'ina hin qabne kan Waaqa wajjin deddeebi'u ture. 10 Nohi ilmaan sadii dhalche; isaanis: Seem, Haamii fi Yaafet.

11 Lafti fuula Waaqaa duratti faalamtee jee-qumsaan guutamte turte. 12 Sababii namoonni lafa irraa hundinuu karaa isaanii faalaniif,

Waaqni akka lafti faalamte arge. ¹³ Kanaafuu Waaqni Nohiin akkana jedhe; “Waan lafti sababii isaaniitiin jeequmsaan guutamteef, ani nama hunda nan balleessa; kunoo ani dhugumaan lafaa fi isaan nan barbadeessa. ¹⁴ Ati muka Goofar irraa doonii tolfadhu; keessa isaattis kutaa garaa garaa qopheessi; keessaa fi duuba isaas hapheedhaan duuchi. ¹⁵ Haalli ati ittiin doonicha tolchitu kanaa dha; dheerina isaa dhundhuma dhibbaa sadii, bal’ina isaa dhundhuma shantama, ol dheerina isaa dhundhuma soddoma godhi. ¹⁶ Doonichaaf bantii dhundhuma tokko ol ka’u hojjedhu; cinaacha isaa irrattis balbala baasi; kanas abbaa darbii sadii jechuunis kan gadii, kan gidduutii fi kan gubbaa godhii hojjedhu. ¹⁷ Kunoo, ani uumamawwan lubbu qabeeyyii hunda samii jalaa balleessuuf bishaan badiisaa lafatti nan fida; wanni lafa irra jiraatu hundinuus ni bada. ¹⁸ Si wajjin garuu kakuu nan gala; atis doonii seenta; atii fi ilmaan kee, niitiin keetii fi niitonni ilmaan keetiis ni seentu. ¹⁹ Uumamawwan lubbu qabeeyyii hundumaa keessaa akka isaan si wajjin jiraataniif lama lama, kormaa fi dhalaa doonichatti galchi. ²⁰ Simbirroota keessaa akkuma gosa gosa isaaniitti, horii keessaa akkuma gosa gosa isaaniitti, uumamawwan lafa irra munyuuqan keessaas akkuma gosa gosa isaaniitti, lama lama ta’anii jiraachuuf gara kee dhufu. ²¹ Waan nyaatamu hunda keessaa waa fuudhii of biratti walitti qabi! Kunis nyaata keetii fi nyaata isaanii ni ta’a.”

²² Nohi akkuma Waaqni isa ajajetti waan hunda hojjete.

7

¹ WAAQAYYOS Nohiin akkana jedhe; “Ani akka ati dhaloota kana keessaa na duratti qajeelaa taate argeeraatii maatii kee hundumaa wajjin doonicha seeni. ² Bineensa qulqulluu gosa hunda keessaa kormaa fi dhalaa cimdii torba, bineensa qulqulluu hin ta’in gosa hunda keessaa cimdii tokko, ³ gosa simbirrootaa hunda keessaa illee akka sanyiin lafa hunda irratti hafee jiraatuuf kormaa fi dhalaa cimdii torba fudhadhuu seeni. ⁴ Ani guyyaa torba booddee halkan afurtamaa fi guyyaa afurtama bokkaa nan roobsa; uumama jiraataa ani mataan koo uume hunda lafa irraa nan haxaa’a.”

⁵ Nohis waan WAAQAYYO isa ajaje hunda ni hojjete.

⁶ Yeroo bishaan badiisaa dhufetti Nohi nama waggaa dhibba ja’a ture. ⁷ Nohii fi ilmaan isaa, niitii isaatii fi niitonni ilmaan isaa bishaan badiisaa jalaa ba’uuf doonii seenan. ⁸ Bineensonni qulqulluu fi kan qulqulluu hin ta’in, simbirroonni fi uumamawwan lafa irra munyuuqan hundi, cimdii cimdiidhaan, ⁹ kormaa fi dhalaan gara Nohi dhufanii akkuma Waaqni Nohiin ajajetti doonicha seenan. ¹⁰ Guyyaa torba booddee bishaan badiisaa lola’ee lafa guute.

¹¹ Bara jireenya Nohi waggaa dhibba ja’affaa keessa, ji’a lammaffaatti, ji’a sana keessaas guyyaa kudha torbaffaatti burqaawwan tuujuba gurguddaa hundi ni dho’an; foddaawwan bishaan samiis ni banaman. ¹² Bokkaanis guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama lafatti roobe.

¹³ Guyyuma sana Nohii fi ilmaan isaa, Seem, Haamii fi Yaafet, niitii isaatii fi niitota ilmaan isaa sadanii wajjin doonicha seenan.

¹⁴ Isaanis bineensota hunda, akkuma gosa isaaniitti, horii hunda akkuma gosa isaaniitti, uumamawwan lafa irra munyuugan hundaa fi simbirroota hunda akkuma gosa isaaniitti, waan qoochoo qabu hundas of faana fudhatanii seenan.

¹⁵ Uumamawwan hafuura jireenyaa of keessaa qaban hundinuus cimtii cimdiiidhaan gara Nohi dhufanii doonicha seenan.

¹⁶ Bineensonni akkuma Waaqni Nohin ajajetti dooniitti galan kormaa fi dhalaa uumamawwan lubbu qabeeyyii hundaa turan; ergasii immoo WAAQAYYO alaan itti cufe.

¹⁷ Bishaan badiisaas ittuma fufee guyyaa afurtamaaf lafa irra ture; bishaan sunis dabalaa deemee doonii sana lafa irraa ol kaase.

¹⁸ Bishaanichis ol ka'ee lafa irratti akka malee baay'ate; dooniin sunis bishaanicha irra deeme.

¹⁹ Bishaanichis akka malee ol ka'aa deemee tulluuwwan samii jala jiran hunda haguuge.

²⁰ Bishaanichi dhundhuma kudha shan caalaa ol ka'uudhaan tulluuwwan dhokse.

²¹ Uumamawwan lubbu qabeeyyiin lafa irra jiraatan hundi jechuunis, simbirroonni, horiin, bineensonni, uumamawwan lafa irra munyuugan hundii fi namoonni hundi ni barbadaa'an.

²² Wannii lafa gogaa irra jiraatu kan funyaan isaatiin hafuura jireenyaa baafatu hundinuu ni du'e.

²³ Uumamawwan lubbu qabeeyyiin lafa irra jiraatan hundinuu ni haxaa'aman; namnii fi horiin, uumamawwan lafa irra munyuuganii fi simbirroonni samii,

lafa irraa ni haxaa'aman. Nohii fi warra isa wajjin doonii keessa turan qofattu hafe.

²⁴ Bishaan sunis bultii dhibba tokkoo fi shantama lafa irra lola'e.

8

¹ Waagani garuu Nohin, bineensotaa fi horii isa wajjin doonii keessa turan hunda yaadate. Innis bubbee lafatti erge; bishaanichis gad gale. ² Burqaawwan tuujubawwaniitii fi foddaawwan samiiwwanii ni cufaman; bokkaan samii keessaa gad roobus ni caame. ³ Bishaan sunis suutuma suuta lafa irraa hir'achaa deemee dhuma bultii dhibba tokkoo fi shantamaatti gad bu'e. ⁴ Dooniin sunis guyyaa kudha torbaffaa ji'a torbaffaatti tulluu Araaraati gubbaa qubate. ⁵ Bishaanichi hamma ji'a kurnaffaatti gaduma galaa deeme. Guyyaa jalqaba ji'a kurnaffaattis mataawwan tulluuwwanii mul'atan.

⁶ Guyyaa afurtama booddee Nohi foddaa dooniitti baasee ture sana bane; ⁷ innis arraagessa tokko gad dhiise; arraagessi sunis hamma bishaanichi lafa irraa gogutti asii fi achi deddeebi'aa ture. ⁸ Ergasii immoo akka bishaanichi lafa irraa hir'ate hubachuuf gugee tokko erge. ⁹ Garuu sababii bishaan lafa hunda irra guutee jiruuf gugeen sun iddoo qubatu dhabdee gara Nohi dooniitti deebite. Innis harka isaa gad hiixatee gugee sana gara dooniitti iddoo ofii jirutti ol galche. ¹⁰ Ammas guyyaa torba turee gugee sana doonii keessaa gad baasee erge. ¹¹ Gugeen sunis galgala yommuu gara isaatti deebitetti kunoo, baala ejersaa kan amma kutame afaanitti qabatee turte. Kanaanis Nohi

akka bishaanichi gad hir'ate beeke. ¹² Ammas guyyaa biraa torba turee gugee sana deebisee erge; gugeen sun garuu lammata gara isaatti hin deebine.

¹³ Umurii Nohii waggaa dhibba ja'aa fi tokkoffaatti, guyyaa tokkoffaa ji'a jalqabaatti, bishaanichi lafa irraa goge. Nohis qadaada doonii sanaa irraa fuudhee ilaalee kunoo akka lafti gogde arge. ¹⁴ Guyyaa digdamii torbaffaa ji'a lammaffaatti lafti guutummaan guutuutti gogde.

¹⁵ Waaqnis Nohiin akkana jedhe; ¹⁶ "Atii fi niitiin kee, ilmaan keetii fi niitonna ilmaan keetii kottaa doonii keessaa ba'aa. ¹⁷ Akka isaan lafa irratti baay'ataniif, akka isaan horanii lafa irratti baay'ataniif, gosa uumamawwan lubbu qabeeyyii si wajjin jiran hunda jechuunis simbirroota, bineensotaa fi uumamawwan lafa irra munyuuqan hunda gad baasi."

¹⁸ Kanaafuu Nohi ilmaan isaatii fi niitii isaa, niitota ilmaan isaa wajjin gad ba'e. ¹⁹ Bineensonni hundii fi uumamawwan lafa irra munyuuqan hundinuu, simbirroonni hundi jechuunis wanni lafa irra jiraatu hundi gosuma gosaan doonii sana keessaa gad ba'an.

²⁰ Nohis WAAQAYYOOF iddoo aarsaa ijaare; horii fi simbirroota qulqulluu hunda keessaa fuudhee iddoo aarsaa sana irratti aarsaa gubamu dhi'eesse. ²¹ WAAQAYYOS foolii tolaa sana urgeffatee garaa isaa keessatti akkana jedhe; "Yoo wanni namni ijoollummaa isaatii jalqabee garaa isaatti yaadu hammina ta'e illee ani sababii namaatiif jedhee lammata lafa hin abaaru. Ani

akkan kanaan dura godhe sana deebi'ee uumamawwan jiraatoo hunda hin balleessu.

²² “Hamma lafti jirtutti,
midhaan facaasuu fi walitti qabuun,
dhaamochii fi ho'i,
bonnii fi ganni,
halkanii fi guyyaan
gonkumaa hin hafan.”

9

Kakuu Waaqni Nohi wajjin Gale

¹ Waaqni akkana jedhee Nohii fi ilmaan isaa eebbise; “Huraa, baay’adhaa, lafas guutaa.

² Sodaachisuu fi naasisuun keessan bineensota lafaa hundumaa fi simbirroota samii hundumaa, uumamawwan lafa irra munyuuqan hundumaa fi qurxummiwwan galaanaa hundumaa irra haa bu’u; isaan harka keessanitti kennamaniiru.

³ Wannii jiraatuu fi wannii munyuuqu hundi nyaata isiniif ni ta’a. Ani akkuman biqila lalisaa isinii kenne sana ammas waan hunda isiniif nan kenna.

⁴ “Isin garuu foon lubbuu isaa wajjin jechuunis dhiiga isaa wajjin hin nyaatinaa. ⁵ Ani dhugumaan dhiiga keessan kan lubbuun keessan keessa jirtu nan barbaada. Bineensa hunda irraa nan barbaada. Obboleessa nama hundaa irraas lubbuu namaa nan barbaada.

⁶ “Nama dhiiga namaa dhangalaasu,
dhiigni isaa harka namaatiin
dhangalaafama;
Waaqni bifa Waaqaatiin
nama uumeetii.

⁷ Isinis horaa, baay’adhaa; lafa guutaa, irrattis baay’adhaa.”

⁸ Ergasii Waaqni Nohii fi ilmaan isaa warra isaa wajjin turaniin akkana jedhe; ⁹ “Kunoo ani isinii fi sanyii keessan warra isin booddee wajjin kakuu koo nan hundeessa. ¹⁰ Akkasumas uumamawwan lubbu qabeeyyii isin wajjin turan hunda jechuunis simbirroota, horii fi bineensota lafaa hunda, waan isin wajjin doonii keessaa ba’e hunda, uumamawwan lafa irra jiraatan hunda wajjinis kakuu koo nan hundeessa. ¹¹ Akka si’achi wanni lubbuu qabu hundi deebi’ee bishaan badiisaatiin hin badneef, si’achi bishaan badiisaa lafa balleessuuf gonkumaa akka hin dhufneef ani isin wajjin kakuu koo nan hundeessa.”

¹² Waaqni akkana jedhe; “Mallattoon kakuu kan ani ofii kootii fi isin gidduutti, uumamawwan lubbuu qabeeyyii isin bira jiran hunda gidduutti, dhaloota dhufuuf jiru hundaaf galu kanaa dha. ¹³ Ani sabbata koo duumessa keessa dhaabeera; innis kakuu anaa fi lafa gidduu jiruuf mallattoo ta’a. ¹⁴ Yeroo ani lafa irratti duumessa fidee sabbanni koo duumessa keessaan mul’atutti, ¹⁵ ani kakuu koo kan ofii kootii fi isin gidduu, uumamawwan lubbu qabeeyyii gosa hundaa gidduus jiru sana nan yaadadha. Bishaanonnis deebi’anii lubbuu hunda balleessuuf gonkumaa bishaan badiisaa hin ta’an. ¹⁶ Yeroo sabbanni koo duumessa keessaan mul’atutti, ani isa ilaalee kakuu bara baraa kan Waaqaa fi uumamawwan lubbu qabeeyyii gosa hundaa kanneen lafa irra jiraatan

gidduu jiru sana nan yaadadha.”

¹⁷ Kanaafuu Waaqni Nohiin, “Kun mallattoo kakuu ani ofii kootii fi lubbuu lafa irra jiraatu hunda gidduu dhaabe sanaa ti” jedhe.

Ilmaan Nohi

¹⁸ Ilmaan Nohi warri doonii keessaa ba’an Seem, Haamii fi Yaafet turan. Haam abbaa Kana’aanii ti. ¹⁹ Ilmaan Nohi jara kana sadan turan; sanyiin namaa kan lafa hunda irra bittinneeffames isaanuma irraa argame.

²⁰ Nohi qonnaan bulaa ta’ee wayinii dhaabuutti nama jalqabaa ture. ²¹ Innis daadhii wayinii sanaa dhugee machaa’e; qullaa isaas dunkaana isaa keessa ciise. ²² Haam abbaan Kana’aan qullaa abbaa isaa argee obboloota isaa lamaan ala turanitti hime. ²³ Seemii fi Yaafeti garuu wayyaa fuudhanii gatiittii isaanii lamaan irra buufatanii dugda duubaan deemanii qullaa abbaa isaaniitti uffisan. Waan fuulli isaanii achi garagalee tureef isaan qullaa abbaa isaanii hin argine.

²⁴ Nohis yeroo machiin isaa irraa galetti waan ilmi isaa inni xinnaan isatti hojjete beekke ²⁵ akkana jedhe;

“Kana’aan abaaramaa haa ta’u!
Inni obboloota isaatiif
garba garbootaa haa ta’u.”

²⁶ Akkanas jedhe;

“WAAQAYYO Waaqni Seem haa eebbifamu!

Kana’aan immoo garbicha Seem haa ta’u.

²⁷ Waaqni biyya Yaafet haa bal’isu;

Yaafet dunkaanota Seem keessa haa jiraatu;
Kana’aan immoo garbicha isaa haa ta’u.”

²⁸ Bishaan badiisaa booddee Nohi waggaa 350 jiraate. ²⁹ Walumatti Nohi waggaa 950 jiraatee du'e.

10

Sanyii Ilmaan Nohi

¹ Seenaan ilmaan Nohi jechuunis kan Seem, kan Haamii fi kan Yaafet kana; isaanis bishaan badiisaa booddee ilmaan dhalchan.

Sanyii Yaafeti

10:2-5 kwf - 1Sn 1:5-7

² Ilmaan Yaafet:

Goomer, Maagoog, Meedee, Yaawaan, Tubaal, Meshekii fi Tiiraas turan.

³ Ilmaan Goomer:

Ashkenas, Riifaatii fi Toogarmaa turan.

⁴ Ilmaan Yaawaan:

Eliishaa, Tarshiish, Kitiimii fi Roodaanota turan. ⁵ Uummanni qarqara galaanaas tokkoon tokkoon isaanii akkuma afaan isaaniittii fi akkuma saba isaaniitti gara biyyoota isaaniitti bibittinnaa'an.

Sanyii Kaam

10:6-20 kwf - 1Sn 1:8-16

⁶ Ilmaan Haam:

Kuushi, Misrayim, Fuuxii fi Kana'aan turan.

⁷ Ilmaan Kuushi:

Saabaa, Hawiilaa, Sabtaa, Ra'ima fi Sabtekaa turan.

Ilmaan Ra'ima:

Shebaa fi Dedaan turan.

- ⁸ Kuushi abbaa Naamruud; Naamruudis lafa irratti loltuu jabaa ta'e. ⁹ Innis fuula WAAQAYYOO duratti adamsaa jabaa ture; kanaafuu, "Fuula WAAQAYYOO duratti adamsaa jabaa akka Naamruudi" jedhame. ¹⁰ Jalqabni mootummaa isaa Shine'aar keessatti Baabilon, Ereki, Akaadii fi Kaalnee ture. ¹¹ Innis biyya sanaa ba'ee Asoor dhage; achittis Nanawwee, Rehoobootii fi Kaalahi ijaare; ¹² akkasumas Resen ishee Nanawwee fi Kaalah gidduutti argantu ni ijaare; Resen kunis magaalaa guddoo dha.
- ¹³ Misrayim immoo abbaa Luudiimootaa, Anaamiimotaa, Lehaabiimotaa, Naftahiimootaa, ¹⁴ Fatrusiimotaa, Kaseluhiimotaa, jechuunis warra Filisxeemonni irraa dhalatani fi Kaftooriimotaa ti.
- ¹⁵ Kana'aan abbaa Siidoon ilma isaa hangaftichaa, akkasumas kan Heetotaa, ¹⁶ Yebuusotaa, Amoorotaa, Girgaashotaa, ¹⁷ Hiiwotaa, Arkaawotaa, Siinotaa, ¹⁸ Arwaadewotaa, Zemaarotaatii fi Hamaatotaa ture.
- Ergasii gosoonni Kana'aan ni bibittinnaa'an; ¹⁹ daariin Kana'aanis Siidoonii ka'ee karaa Geraaraatiin hamma Gaazaatti bal'ate; karaa Sodoom, Gomoraa, Adimaatii fi Zebbo'iimiitiinis hamma Lashaatti bal'ate.
- ²⁰ Ilmaan Haam akkuma gosaa fi afaan isaaniitti, akkuma biyyaa fi saba isaaniitti kanneenii dha.

*Sanyii Seem**10:21-31 kwi – Uma 11:10-27; 1Sn 1:17-27*

- ²¹ Seemiifis ilmaan ni dhalatan; obboleessi Seem hangafti Yaafet ture; Seemis abbaa ilmaan Eeber hundaa ture.
- ²² Ilmaan Seem
Eelaam, Ashuur, Arfaakshad, Luudii fi Arraam turan.
- ²³ Ilmaan Arraam
Uuzi, Huuli, Geterii fi Meshek turan.
- ²⁴ Arfaakshad Sheelaa dhalche;
Sheelaan immoo Eeberin dhalche.
- ²⁵ Eeberiifis ilmaan lamatu dhalate; sababii bara isaa keessa lafti gargar qoodamteef maqaan isa tokkoo Felegi jedhamee moggaafame; maqaan obboleessa isaa immoo Yooqxaan jedhamee moggaafame.
- ²⁶ Yooqxaan immoo
Almoodaad, Sheleef, Hazarmaawet, Yaaraa,
²⁷ Hadooraam, Uuzaal, Diqlaa, ²⁸ Oobaal, Abiimaa'eel, Shebaa, ²⁹ Oofiir, Hawiilaa fi Yoobaabin dhalche. Warri kunneen hundinuu ilmaan Yooqxaanii ti.
- ³⁰ Lafti jireenya isaanii Meeshaa ka'ee karaa Sefaariitiin hamma gaarran ba'a biiftuutti bal'ata.
- ³¹ Ilmaan Seemi akkuma gosaa fi afaan isaaniitti, akkuma biyyaa fi saba isaaniitti kanneenii dha.
- ³² Warri kun gosoota ilmaan Nohi kanneen akkuma dhaloota isaaniitti saba isaanii keessa jiranii dha; bishaan

badiisaatiin booddee saboonni war-
ruma kana irraa lafa irra faffaca'an.

11

Gamoo Baabel

¹ Bara sana addunyaan guutuun afaan tokkoo fi haasaa tokko qaba ture. ² Namoonni akkuma gara ba'a biiftuutti godaananiin, Shine'aar keessatti lafa diriiraa argatanii achi qubatan.

³ Isaanis, "Kottaa mee xuubii hojjennee ibiddaan gubnaa" waliin jedhan. Isaanis qooda dhagaa, xuubiitti fayyadaman; hapeedhaaf immoo leeleetti fayyadaman. ⁴ Ergasii, "Kottaa mee akka ofii keenyaa maqaa argannuu fi akka addunyaa guutuu irra hin bibittinnoofneef magaalaa gamoon isaa samii qaqqabu tokko ijaarannaa" jedhan.

⁵ WAAQAYYO garuu magaalaa fi gamoo isaan ijaaraa turan sana ilaaluuf gad bu'e. ⁶ WAAQAYYOS akkana jedhe; "Erga isaan akka saba tokko kan afaanuma tokko dubbatuutti waan kana hojjechuu jalqabaniin, yoos amma wanni isaan hojjechuuf karoorfatan kan isaaniif hin danda'amne tokko iyyuu hin jiraatu. ⁷ Kottaa mee gad buunee, akka isaan wal hin hubanneef afaan isaanii waliin dhoofnaa!"

⁸ Kanaafuu WAAQAYYO achii isaan baasee lafa hunda irra isaan bittinneesse; isaanis magaalaa ijaaruu dhiisan. ⁹ Waan WAAQAYYO achitti afaan addunyaa hunda waliin makeef iddoon sun Baabilon jedhame; WAAQAYYO iddoo sanaa isaan baasee lafa hunda irra isaan bittinneesse.

Seemii Jalqabee Hamma Abraamitti
11:10-27 kwf - Uma 10:21-31; 1Sn 1:17-27

¹⁰ Seenaan maatii Seem kana.

Bishaan badiisaa booddee waggaa lamatti Seem yeroo umuriin isaa waggaa 100 gutetti Arfaakshadin dhalche. ¹¹ Seem erga Arfaakshadin dhalchee booddee waggaa 500 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche.

¹² Arfaakshad waggaa 35 jiraatee Sheelaa dhalche. ¹³ Arfaakshad erga Sheelaa dhalchee booddee waggaa 403 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche.

¹⁴ Sheelaan waggaa 30 jiraatee Eeberin dhalche. ¹⁵ Sheelaan erga Eeberin dhalchee booddee waggaa 403 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche.

¹⁶ Eeber waggaa 34 jiraatee Felegin dhalche. ¹⁷ Eeber erga Felegin dhalchee booddee waggaa 430 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche.

¹⁸ Felegi waggaa 30 jiraatee Re'uu dhalche. ¹⁹ Felegi erga Re'uu dhalchee booddee waggaa 209 jiraatee ilmaanii fi intallan biraas dhalche.

²⁰ Re'uun waggaa 32 jiraatee Seruugin dhalche. ²¹ Re'uun erga Seruugin dhalchee booddee waggaa 207 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche.

²² Seruugi waggaa 30 jiraatee Naahoorin dhalche. ²³ Seruugi erga Naahoorin dhalchee booddee waggaa 200 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche.

- ²⁴ Naahoor waggaa 29 jiraatee Taaraa dhalche.
²⁵ Naahoor erga Taaraa dhalchee booddee waggaa 119 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche.
²⁶ Taaraan waggaa 70 jiraatee Abraam, Naahoorii fi Haaraanin dhalche.

Maatii Abraam

- ²⁷ Seenaan maatii Taaraa kana.

Taaraan Abraam, Naahoorii fi Haaraanin dhalche. Haaraan immoo Looxin dhalche.
²⁸ Haaraan utuma abbaan isaa Taaraan jiruu Uuri biyya Kaldootaa keessatti lafuma itti dhalatetti du'e. ²⁹ Abraamii fi Naahoor niitii fuudhan. Maqaan niitii Abraam Saaraa, maqaan niitii Naahoor immoo Miilkaa ture. Miilkaan intala Haaraan. Haaraan kun immoo abbaa Miikaatii fi Yiskaa ture. ³⁰ Saaraan dhabduu turte; ijoollees hin deenye.

³¹ Taaraan ilma isaa Abraamin, ilma ilma isaa jechuunis Loox ilma Haaraanii fi niitii ilma isaa jechuunis Saaraa niitii Abraam fudhatee Kana'aan dhaquuf, Uuri biyya Kaldootaatii walii wajjin ba'an; garuu yeroo Kaaraan ga'anitti achuma qubatan.

³² Taaraan waggaa 205 jiraatee Kaaraanitti du'e.

12

Waamamuu Abraam

¹ WAAQAYYO Abraamiin akkana jedhe; “Biyya kee, saba keetii fi mana abbaa keetii dhiisiitii gara biyya ani si argisiisuu dhaqi.

² “Ani saba guddaa sin taasisa;

sin eebbisas;
 maqaa kee illee guddaa nan taasisa;
 atis eebba taataa.

³ Ani warra si eebbisan nan eebbisa;
 warra si abaaran nan abaara;

sabni lafa irraa hundinuu
 karaa keetiin eebbifama.”

⁴ Kanaafuu Abraam akkuma WAAQAYYO isatti himetti ka’ee deeme; Looxis isa wajjin deeme. Abraam yeroo Kaaraanii ba’etti nama waggaa torbaatamii shan ture. ⁵ Innis niitii isaa Saaraa, ilma obboleessa isaa Loox, qabeenya walitti kuu-fatan hundumaa fi namoota Kaaraanitti argatan hundumaa qabatee Kana’aan dhaquuf ka’e; isaanis achi ga’an.

⁶ Abraamis hamma qilxuu Mooree kan Sheekem keessatti argamuutti biyyattii keessa deeme. Yeroo sana warri Kana’aan biyya sana keessa turan. ⁷ WAAQAYYO Abraamitti mul’atee, “Ani biyya kana sanyii keetiif nan kenna” jedheen. Kanaafuu inni achitti WAAQAYYO isatti mul’ate sanaaf iddoo aarsaa ijaare.

⁸ Achii ka’ee gara gaarran Beet’eel irraa gara ba’a biiftuutti argamanii deemee Beet’eelin gara lixa biiftuutti, Aayin immoo gara ba’a biiftuutti hambisee dunkaana isaa dhaabbate. Achitti WAAQAYYOOF iddoo aarsaa ijaaree maqaa WAAQAYYOO waammate.

⁹ Abraam ergasii ka’ee gara Negeebitti karaa isaa itti fufe.

*Abraam Biyya Gibxi Keessatti
 12:10-20 kwi - Uma 20:1-18; 26:1-11*

¹⁰ Bara sana beelli biyya sanatti bu'ee ture; beelli sun waan hammaateef Abraam achi jiraachuuf jedhee Gibxitti gad bu'e. ¹¹ Innis yeroo Gibxi seenuu ga'etti niitii isaa Saaraan akkana jedhe; "Ani akka ati dubartii bareedduu taate nan beeka. ¹² Warri Gibxi yommuu si argan, 'Kun niitii isaa ti' jedhanii na ajjeesu; si'i immoo ni hambisu. ¹³ Akka isaan siif jedhanii haala tolaan na ilaalanii fi akka lubbuun koos sababii keetiin du'a ooltuuf maaloo, 'Ani obboleettii isaa ti' jedhi."

¹⁴ Yeroo Abraam Gibxi seenettis warri Gibxi akka Sooraan dubartii baay'ee bareedduu taate argan. ¹⁵ Qondaaltonni Fara'ooniis yommuu ishee arganitti ishee jajanii Fara'oonitti himan; isheenis masaraa mootummaa Fara'ooniitti geffamte. ¹⁶ Fara'oon sababii isheetiif jedhee Abraamin haala tolaadhaan ilaale; Abraamis hoolotaa fi loon, harroota korommii fi dhaltuu, tajaajiltoota dhiiraa dubartii, gaalas argate.

¹⁷ WAAQAYYO garuu sababii niitii Abraam, sababii Saaraatiif jedhee Fara'oonii fi warra mana isaa jiraatan dhukkuba hamaan dha'e. ¹⁸ Kanaafuu Fara'oon Abraamin ofitti waamee akkana jedheen; "Ati maal natti hojjette? Akka isheen niitii kee taate maaliif natti hin himin? ¹⁹ Ati maaliif, 'Isheen obboleettii koo ti' jettee, akka ani niitummaaf ishee fudhadhu na goote? Ammas niitiin kee kunoo ti; ishee fudhadhuu deemi!" ²⁰ Fara'oonis waa'ee Abraam irratti namoota isaa ajaje; isaanis Abraamii fi niitii isaa, waan inni qabu hunda wajjin geggeessan.

13

Abraamii fi Loox Gargar Ba'uu Isaanii

¹ Abraam niitii isaatii fi waan qabu hunda wajjin Gibxii ka'ee Negeebitti ol ba'e; Looxis isa wajjin deeme. ² Abraamis horiin, meetii fi warqeedhaan akka malee soorome.

³ Innis Negeebii ka'ee hamma Beet'eel, iddoo Beet'eelii fi Aayi gidduu, lafa dunkaanni isaa jalqabatti ture sana ga'utti iddoo tokkoo gara iddoo biraatti deemsa isaa itti fufe; ⁴ iddoon sunis lafa inni yeroo jalqabaatiif iddoo aarsaa itti ijaaree dha. Abraamis achitti maqaa WAAQAYYOO waammate.

⁵ Loox namichi Abraam wajjin deemaa ture suni akkasuma bushaayee, saawwanii fi dunkaanota qaba ture. ⁶ Yeroo isaan walii wajjin jiraatanitti lafti isaanitti dhiphatte; sababii qabeenyi isaanii akka malee guddateefis isaan wal bira jiraachuu hin dandeenye. ⁷ Kanaafuu tiksoota Abraamii fi tiksoota Loox gidduutti lolli uumame. Yeroo sanatti Kana'aanonni fi Feerzonnis biyya sana keessa jiraachaa turan.

⁸ Abraamis Looxiin akkana jedhe; "Nu waan obboloota taaneef, si'ii fi ana gidduu yookaan tiksoota keetii fi tiksoota koo gidduu lolli hin jiraatin. ⁹ Lafti hundi fuula kee dura jirti mitii? Kottu gargari godaannaa. Yoo ati gara bitaatti deemte, ani gara mirgaatti nan deema; yoo ati gara mirgaatti deemte immoo ani gara bitaatti nan deema."

¹⁰ Looxis ol jedhee ilaalee akka hurufni Yordaanos hundi akkuma iddoo biqiltuu WAAQAYYOO akkuma biyya Gibxi kan karaa

Zo'aar irra jiru sanaa bishaan baay'ee qabu arge. Kunis utuu WAAQAYYO Sodoomii fi Gomoraa hin balleessiniin dura ture. ¹¹ Kanaafuu Loox hurufa Yordaanos guutummaatti ofii isaatii filatee gara ba'a biiftuutti godaane. Jarri lamaanis akkasitti gargari ba'an. ¹² Abraam biyya Kana'aan keessa jiraate; Loox immoo magaalaawwan dirree irra jiran gidduu jiraatee dunkaana isaa Sodoom bira dhaabbate. ¹³ Warri Sodoom jal'oota fuula WAAQAYYOO duratti akka malee cubbuu hojjetan turan.

¹⁴ Erga Loox isa biraa godaanee booddee WAAQAYYO Abraamiin akkana jedhe; "Iddoo amma jirtu kanaa ija kee ol fudhadhuutii gara kaabaa fi kibbaa, gara ba'a biiftuutii fi lixa biiftuu ilaali. ¹⁵ Anis biyya ati argitu kana hunda bara baraan si'ii fi sanyii keetiif nan kenna. ¹⁶ Ani sanyii kee akkuma biyyoo lafaa nan baay'isa; yoo namni biyyoo lafaa lakkaa'uu danda'e, sanyiin kee akkasuma lakkaa'amuu danda'a. ¹⁷ Ka'iitii dheerinaa fi bal'ina lafa kanaa keessa dedeemi; ani isa siifin kennaatii."

¹⁸ Kanaafuu Abraam dunkaana isaa buqqifatee qilxuuwwan Mamree kanneen Kebroonitti argaman bira jiraachuu dhage; achittis iddoo aarsaa WAAQAYYOOOF tolche.

14

Looxi Harka Diinaatii Baafame

¹ Bara sana keessa Amraafel mootiin Shine'aar, Ariyook mootiin Elaasaar, Kedorlaa'omer mootiin Eelaamii fi Tidi'aal mootiin Sabootaa ka'anii, ² Beraa mooticha Sodoom, Birishaa

mooticha Gomoraa, Shinaab mooticha Adimaa, Shemeeber mooticha Zeboo'iimii fi mooticha Belaa ishee Zo'ar jedhamtu sanaa loluu dhaqan.

³ Mootonni shanan kunneen hundi sulula Siidiim isa Galaana Soogiddaa jedhamu keessatti wal ga'anii humna tokkummaa uummatan. ⁴ Isaanis waggaa kudha shan Kedoorlaa'omer jalatti bulan; waggaa kudha sadaffaatti garuu ni fincilan.

⁵ Waggaa kudha afuraffaatti Kedoorlaa'omerii fi mootonni isa wajjin turan ba'anii warra Refaayyim Ashteroot Qaarnaayimiitti, warra Zuuziim Haamitti, warra Eemiim Shaawii Kiriyaataayimiitti, ⁶ warra Hoori immoo lafa gaara See'iiriitii jalqabani hamma Eel Phaaraan kan gammoojjiitti dhi'oo jiru sanaatti mo'atan.

⁷ Ergasii of irra deebi'anii Een Mishiphaati jechuunis Qaadash dhaqanii biyya warra Amaaleq hundaa fi warra Amoor kanneen Hazezon Taamaar keessa jiraatan humnaan qabatan.

⁸ Mootichi Sodoom, mootichi Gomoraa, mootichi Adimaa, mootichi Zeboo'iimii fi mootichi Belaa jechuunis Zo'ar ba'anii Sulula Siidiim keessatti loluuf hiriiran. ⁹ Isaanis Kedoorlaa'omer mootii Eelaam, Tidi'aal mootii Sabootaa, Amraafel mootii Shine'aariitii fi Ariyook mootii Elaasaar lolan; mootonni afran kunneen mootota shananiin morman.

¹⁰ Sululli Siidiim boolla leeleetiin guutamee ture; mootonni Sodoonii fi mootonni Gomoraas baqatanii namoonni tokko tokko boolla sana keessa bu'an; warri hafan immoo gara gaarraniitti baqatan. ¹¹ Mootonni afran sun

mi'aa fi nyaata warra Sodoonii fi Gomoraa hunda saamanii sokkan. ¹² Waan Loox ilmi obboleessa Abraam Sodoom keessa jiraachaa tureef mootonni sun isa illee qabeenyuma isaa wajjin booji'anii deeman.

¹³ Namichi baqatee ba'e tokko dhufee oduu kana Abraam Ibrichatti hime. Abraamis qilx-uuwwan Mamree kan namicha Amoorii sana bira jiraachaa ture; Mamreen kun obboleessa Eshkoolii fi Aaneer ture; isaan Abraam wajjin kakuu galanii turan. ¹⁴ Abraam akka firri isaa booji'ame dhageenyaan namoota mana isaatti dhalatanii leenjifaman 318 walitti waam-matee hidhachiisee hamma Daaniitti faana bu'e. ¹⁵ Abraamis isaan loluuf jedhee halkaniin namoota isaa gargari qoode; hamma Hoobaa ishee kaaba Damaasqootti argamtu sanaattis faana bu'ee isaan dha'e. ¹⁶ Innis mi'a hunda deebifate; fira ofii isaa Looxii fi qabeenya isaa, dubartootaa fi namoota kaanis deebifate.

¹⁷ Abraam Kedorlaa'omeri fi mootota isa wajjin turan mo'atee deebinaan mootiin Sodoom Sulula Shaawii kan Sulula Mootii jedhamu keessatti isa simachuu ba'e.

¹⁸ Malkiiseedeq mootiin Saaleemis buddeenaa fi daadhii wayinii fideef; innis luba Waaqayyo Waaqa Waan Hundaa Olee ture; ¹⁹ innis akkana jedhee Abraamin eebbise;

“Abraam, Waaqayyo Waaqa Waan Hundaa Olee, isa samii fi lafa uume sanaan haa eebbifamu.

²⁰ Waaqayyo Waaqni Waan Hundaa Olee, inni diinota kee dabarsee harka keetti kenne sun haa eebbifamu.”

Ergasii Abraam waan hunda irraa kudhan keessaa tokko isaaf kenne.

²¹ Mootiin Sodoomis Abraamiin, “Namoota naa kenniitii qabeenya immoo ofii keetii fudhadhu” jedhe.

²² Abraam garuu mootii Sodoomiitiin akkana jedhe; “Ani harka koo gara WAAQAYYO, Waaqa Waan Hundaa Olee, Uumama samii fi lafaatti ol fudhadhee kakadheen jira; ²³ akka ati, ‘Anatu Abraamin sooromse’ hin jenneef ani waan kan kee ta’e keessaa tokko iyyuu, fo’aa yookaan teepha ittiin kophee hidhatan iyyuu hin fudhadhu. ²⁴ Waan namoonni koo nyaatanii fi gooda namoota ana wajjin deemanii jechuunis gooda Aaneer, kan Eshkooliitii fi kan Mamree malee ani ofii koo homaa hin fudhadhu; isaan gooda isaanii haa fudhatan.”

15

Kakuu Waaqni Abraam Wajjin Gale

¹ Kana booddee dubbiin WAAQAYYOO mul’ataan gara Abraam dhufee akkana jedhe; “Yaa Abraam hin sodaatin; ani gaachana keetii fi gatii kee guddicha.”

² Abraam garuu, “Yaa WAAQAYYO Gooftaa, waan ani ijoollee hin qabneef namni qabeenya koo dhaaluuf jiru Elii’ezer namicha Damaasqoo kana; egaa ati maal naa kennita?” jedhe. ³ Abraam, “Kunoo ati ijoollee tokko illee naa hin kennine; hojjetaan mana koo jiraatu tokko kunoo na dhaaluuf jira” jedhe.

⁴ Kunoo dubbiin WAAQAYYOO gara isaa dhufee, “Ilma gudeeda keetiitu dhaaltuu kee ta’a malee namichi kun dhaaltuu kee hin ta’u” jedhe.

⁵ Innis Abraamin gad baasee, “Samiwwan ol ilaaliitii yoo urjiwwan lakkaa’uu dandeesse lakkaa’i” jedhe. Itti fufees, “Sanyiin kees akkanuma baay’ata” jedheen.

⁶ Abraam WAAQAYYOTTI amane; innis qa-jeelummaatti lakkaa’eef.

⁷ Innis, “Ani WAAQAYYO isa akka ati ishee dhaaltuuf biyya kana siif kennuuf jedhee Uuri biyya Kaldootaa keessaa si baasee dha” jedheen.

⁸ Abraam garuu, “Yaa WAAQAYYOO Gooftaa, ani biyya kana dhaaluu koo akkamittin beeka?” jedhe.

⁹ Kanaafuu WAAQAYYO, “Goromsa tokko, re’ee tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii waggaa sadii sadii gutan, akkasumas gugee tokkoo fi gugee sookkee tokko naa fidi” jedheen.

¹⁰ Abraamis warra kana hunda gara isaatti fidee, qixxee lamaanitti kukkute; warra qixxee lamaanitti kukkutamanis gamaa gamana kaa’e; simbirroota garuu qixxee lamaanitti hin kukkunne. ¹¹ Ergasii allaattiin foon sanatti gad buute; Abraam garuu irraa ari’e.

¹² Utuma aduun dhi’aa jirtuu hirribni guddaan Abraamin qabe; kunoo dukkanni guddaanii fi sodaachisaan isa irra bu’e. ¹³ WAAQAYYOS akkana isaan jedhe; “Akka sanyiin kee biyya kan isaa hin ta’in keessatti alagaa ta’ee waggaa dhibba afuris achitti garboomfamee cunqurfamu dhugu-maan beeki. ¹⁴ Ani garuu saba isaan akkuma

garbootaatti tajaajilan sana nan adaba; ergasii immoo isaan qabeenya guddaa fudhatanii achii ba'u. ¹⁵ Ati garuu nagaan gara abbootii keetii dhaqxa; bara dheeraas jiraatee awwaalama. ¹⁶ Sanyiin kee dhaloota afuraffaatti as deebi'a; cubbuun Amoorotaa amma iyyuu hin guunneetii."

¹⁷ Yommuu aduun lixxee dukkanaa'ettis kunoo barbadaan ibiddaa aaru guca tokko wajjin mul'atee foon kukkutame sana gidduu darbe.

¹⁸ Gaafa sanas WAAQAYYO akkana jedhee Abraam wajjin kakuu gale; "Ani biyya laga Gibxii jalqabee hamma laga Efraaxiis guddichaatti jiru kana sanyii keetiif nan kenna; ¹⁹ kunis biyya Qeenotaa, Qeneezotaa, Qadmoonotaas, ²⁰ kan Heetotaa, Feerzotaa, Refaayimootaa, ²¹ Amoorotaa, Kana'aanotaa Girgaashotaatii fi kan Yebuusotaa jechuu dha."

16

Aggaarii fi Ishmaa'eel

¹ Saaraan niitiin Abraam ijoollee isaaf hin deenye turte. Garuu isheen garbittii Aggaar jedhamtu tokko qabdi turte; Aggaaris nama biyya Gibxi turte; ² Saaraanis Abraamiin, "Kunoo WAAQAYYO ijoollee na dhowwateera. Dhaqiitii garbittii koo wajjin ciisi; tarii ani karaa isheetiin ijoollee nan argadhan ta'aatii" jette.

Abraamis waan Sooraan jette fudhate. ³ Erga Abraam waggaa kudhan Kana'aan keessa jiraatee booddee niitiin isaa Saaraan garbittii ishee Aggaar kan nama biyya Gibxi turte sana fuutee

akka isheen niitii isaa taatuuf dhirsa isheetiif kennite. ⁴ Abraamis Aggaar wajjin ciise; isheen is ni ulfoofte.

Yommuu akka ulfoofte of irratti beektetti giiftii ishee tuffachuu jalqabde. ⁵ Saaraan immoo Abraamiin, “Miidhaa na mudate kanatti situ gaafatama. Garbittii koo anattu bobaa kee jala siif galche; amma garuu isheen akka ulfoofte of irratti beeknaan na tuffatte. Egaa WAAQAYYO sii fi ana gidduutti murtii haa kennu” jette.

⁶ Abraamis, “Garbittiin kee keessa harkuma kee jirti; waanuma feete ishee godhi” jedheen. Saaraan is akka malee ishee cunqursite; kanaafuu Aggaar fuula ishee duraa sokkite.

⁷ Ergamaan WAAQAYYOO gammoojjii keessatti, burqaa bishaanii tokko biratti Aggaarin arge; burqaan bishaanii sunis karaa Shuuritti geessu irra ture. ⁸ Ergamaan sunis, “Yaa Aggaar, garbittii Saaraa, ati eessaa dhufte? Eessa dhaquutti jirta?” jedhe.

Isheen is, “Giiftii koo Saaraa baqachuuttin jira” jetteen.

⁹ Kana irratti ergamaan WAAQAYYOO sun, “Gara giiftii keetiitti deebi’i; gad of qabiitii isheef buli” jedheen. ¹⁰ Ergamaan Waaqayyoo sunis itti dabalee, “Ani sanyii kee akka malee nan baay’isa; sababii baay’ina isaatiifis namni tokko iyyuu lakkaa’uu hin danda’u” jedhe.

¹¹ Ergamaan WAAQAYYOO sun amma illee akkana isheen jedhe;

“Kunoo ati ulfoofteerta;

ilmas ni deessa.

Maqaa isaas Ishmaa’eel jedhii moggaasi;

WAAQAYYO dhiphachuu kee dhaga'eeraatii.

¹² Inni nama akka harree diidaa ta'a;
harki isaa nama hunda irratti ka'a;
harki nama hundaas isa irratti ka'a;
obboloota isaa hundaanis jibbamaa jiraata."

¹³ Isheenis maqaa WAAQAYYO isheetti dubbate sanaa, "Elroo'ii" jettee waamte. Isheen, "Ani dhugumaan Isa na argu sana argeera" jetteertiitii. ¹⁴ Sababiin boolli bishaanii sun, "Be'eer La-haayiroo'ii" jedhameefis kanuma. Innis hamma har'aatti illee Qaadeshii fi Bereed gidduu jira.

¹⁵ Aggaaris Abraamiif ilma deesse; Abraamis ilma isheen deesse sana Ishmaa'eel jedhee moggaase. ¹⁶ Yeroo Aggaar Ishmaa'eelin isaaf deesetti Abraam nama waggaa saddeettamii ja'aa ture.

17

Kakuu Dhagna qabaa

¹ Yeroo Abraam nama waggaa sagaltamii sagalii turetti WAAQAYYO isatti mul'atee akkana jedheen; "Ani Waaqa Waan Hundumaa Danda'uu dha; ati fuula koo dura amanamummaan deddeebi'i; hir'inas hin qabaatin. ² Ani kakuu koo anaa fi si gidduu nan dhaaba; guddaas sin baay'isa."

³ Abraamis adda isaatiin lafatti gombifame; Waaqnis akkana isaan jedhe; ⁴ "Kunoo, kakuun ani si wajjin galu kana: ati abbaa saba baay'ee taata. ⁵ Ati si'achi Abraam jedhamtee hin waamamtu; waan ani abbaa saboota baay'ee si taasiseef maqaan kee Abrahaam ta'a. ⁶ Ani akka ati guddaa baay'attu nan godha; akka

sabni hedduun si keessaa argamu nan godha; mootonnis si keessaa ni argamu. ⁷ Ani Waaqa keetii fi Waaqa sanyii kee kan si duubaan dhufuu ta'uuf jedhee kakuu koo anaa, sii fi sanyii kee kan si duubaa, dhaloota dhufuuf jiru gidduutti kakuu bara baraa godhee nan dhaaba. ⁸ Biyya Kana'aan guutuu lafa ati amma orma taatee jiraattu kana ani dhaala bara baraa godhee si'ii fi sanyiiwwan kee warra si booddeetiif nan kenna; anis Waaqa isaanii nan ta'a."

⁹ Waaqni Abrahaamiin akkana jedhe; "Ati immoo kakuu koo eeguu qabda; ati, sanyiin kee warri si duubaas dhaloota isaanii keessatti kakuu koo eeguu qabdu. ¹⁰ Kakuun koo kan isin anaa fi si'i gidduutti, sanyii kee kan si'i duubaan dhufu gidduuttis eeguu qabdan kanaa dha; innis isin keessaa dhiirri hundinuu dhagna haa qabatu. ¹¹ Qola keessan dhagna qabadhaa; kunis kakuu anaa fi isin gidduu jiruuf mallattoo ta'a. ¹² Isin keessaa dhiirri guyyaa saddeet guute dhagna haa qabatu; dhaloota keessan hunda keessatti dhiirri mana keetti dhalate yookaan kan nama biyya ormaa irraa maallaqa keetiin bitame hundi kan sanyii kee hin ta'in dhagna haa qabatu. ¹³ Mana keetti dhalatanis yookaan maallaqa keetiin bitamanis isaan dhagna haa qabatan. Kakuun koo kan foon keessan irratti godhame kun kakuu bara baraa ta'a. ¹⁴ Dhiirri dhagna hin qabatin, kan qola foon isaa dhagna hin qabatin kam iyyuu saba ofii isaa keessaa balleeffama; inni kakuu koo cabseeraatii."

¹⁵ Waaqni ammas Abrahaamiin akkana jedhe; "Ati si'achi niitii kee Sooraadhaan, Sooraa hin

jettu; maqaan ishee Saaraa ta'a. ¹⁶ Ani ishee nan eebbisa; ishee irraas ilma siif nan kenna. Akka isheen haadha sabootaa taatuufis ishee nan eebbisa; mootonni sabootaas ishee keessaa argamu."

¹⁷ Abrahaamis addaan gombifame; kolfees, "Nama waggaa dhibbaatiif ilmi ni dhalataa? Saaraanis waggaa sagaltamatti mucaa deessii?" jedhee yaade. ¹⁸ Abrahaamis Waaqaan, "Maaloo utuu Ishmaa'eel fuula kee dura naa jiraatee!" jedhe.

¹⁹ Waaqnis akkana jedhe; "Tole; garuu niitiin kee Saaraan ilma siif deessi; maqaa isaas Yisihaaq jedhii moggaasi. Anis kakuu koo sanyii isaa kan isa duubaan dhufuuf kakuu bara baraa godhee isa wajjin nan dhaaba. ²⁰ Waa'ee Ishmaa'eel immoo ani si dhaga'eera; kunoo ani, isa nan eebbisa; akka inni baay'atu nan godha; guddaa isa nan baay'isa. Inni abbaa bulchitoota kudha lamaa ta'a; anis saba guddaa isa nan godha. ²¹ Kakuu koo garuu Yisihaaq isa Saaraan waggaa dhufu keessa yeroo kanatti siif deessu wajjin nan dhaaba." ²² Waaqni erga Abrahaam wajjin haasa'ee fixatee booddee isa biraa ol ba'e.

²³ Abrahaamis guyyuma sana ilmaan isaa Ishmaa'elii fi warra mana isaatti dhalatan yookaan warra maallaqa isaatiin bitaman hunda, dhiira mana isaa hundumaas fuudhee akkuma Waaqni isatti himetti dhagna qabe. ²⁴ Abrahaam yeroo dhagna qabatetti nama waggaa sagaltamii sagalii ture. ²⁵ Ilmi isaa Ishmaa'eel immoo yeroo dhagna qabatetti nama waggaa kudha sadii ture. ²⁶ Abrahaamii fi ilmi isaa Ishmaa'eel guyyuma

sana dhagna qabatan. ²⁷ Dhiirri mana Abrahaam hundinuu, warri mana isaatti dhalatan yookaan warri orma irraa maallaqaan bitamanis isa wajjin dhagna qabatan.

18

Keessummoota Sadan

¹ Utuma Abrahaam guyyaa saafaadhaan qilxuu Mamree bira balbala dunkaana isaa dura taa'ee jiruu WAAQAYYO isatti mul'ate.

² Abrahaamis ol ilaalee namoota isa bira dhadhaabatan sadii arge. Innis akkuma isaan argeen balbala dunkaana isaa duraa ka'ee isaan simachuudhaaf itti fiige; hamma lafa ga'uttis gad jedhee harka fuudhe.

³ Innis akkana jedheen; "Gooftaa ko, yoo ani si duratti fudhatama argadhe, garbicha kee bira hin darbin. ⁴ Bishaan xinnoo isiniif haa fidan; miilla dhiqadhaatii muka kana jala boqodhaa.

⁵ Erga isin gara garbicha keessanii dhuftanii, ani akka isin dadhabbii baatanii karaa keessan itti fuftaniif waan isin nyaattan isiniifin kenna."

Isaanis, "Akkuma jette sana godhi" jedhanii deebisan.

⁶ Kanaafuu Abrahaam dafee Saaraatti dunkaana seenee, "Daffi daakuu bullaa'aa safartuu sadii sukkuumiitii maxinoo tolchi" jedheen.

⁷ Innis gara saawwaniitti fiigee jabbii gabbatee itti tole tokko filatee hojjetaa tokkotti kenne; hojjetaan sunis qopheessuuf ariifate. ⁸ Abrahaamis ittittuu fi aannan, foon jabbii qopheeffame sanas geessee isaanii dhi'esse; yeroo isaan nyaachaa

turanittis Abrahaam muka tokko jala isaan bira dhaabachaa ture.

⁹ Isaanis, “Niitiin kee Saaraan eessa jirti?” jedhanii isa gaafatan.

Innis, “Kuunnoo dunkaana keessa jirti” jedheen.

¹⁰ Isaan keessaa tokko, “Ani dhugumaan bara dhufu keessa yeroo akkanaatti deebi’ee gara kee nan dhufa; niitiin kee Saaraanis ilma ni deessi” jedhe.

Yeroo sana Saaraan balbala dunkaanaa kan isa duubaan jiru keessaan dhaggeeffachaa turte.

¹¹ Abrahaamii fi Saaraan umuriin isaanii dheeraatee dulloomanii turan; Saaraanis umurii itti mucaa da’uu dandeessu dabartee turte. ¹² Kanaafuu Saaraan, “Ani erga jaaree bututee, gooftaan koos erga dulloomee booddee, gammachuu kana qabaachuu nan danda’aa?” jettee of keessatti kolfite.

¹³ Kana irratti WAAQAYYO Abrahaamiin akkana jedhe; “Saaraan maaliif, ‘Ani ergan dulloomee booddee amma dhugumaan mucaa nan da’aa?’ jettee kolfite?”

¹⁴ Wannii WAAQAYYOOF hin danda’amne tokko iyyuu jiraa? Ani bara dhufu keessa yeroo murteeffametti deebi’ee gara kee nan dhufa; Saaraanis ilma ni deessi.”

¹⁵ Saaraanis waan sodaatteef sobdee, “Ani hin kolfine” jette.

Inni garuu, “Lakkii kolfiteertaa” jedhe.

Abrahaam Sodoomiif Kadhachuu Isaa

¹⁶ Namoonni sun yommuu deemuuf ka’anitti gara Sodoom gad ilaalan; Abrahaamis isaan geggeessuuf jedhee isaan wajjin ba’e. ¹⁷ Ergasii

WAAQAYYO akkana jedhe; “Ani waanan gochuuf jiru Abrahaamin nan dhoksa? ¹⁸ Abrahaam dhugumaan saba guddaa fi jabaa ta’a; sabni lafa irraa hundinuu karaa isaatiin eebbifama. ¹⁹ Akka inni ijoollee isaatii fi sanyii isaa warra isa duubaan dhufan, akka isaan waan qajeelaa fi sirrii ta’e hojjechuudhaan karaa WAAQAYYOO eegan ajajuuf ani isa filadheeraatii; kunis akka WAAQAYYO waan Abrahaamiif kakate sana isaaf guutuuf.”

²⁰ WAAQAYYOS akkana jedhe; “Iyyi Sodoomii fi Gomoraa irratti iyyame guddaa dha; cubbuun isaaniis waan akka malee hamaa ta’eef ²¹ ani gad bu’ee akka wanni isaan hojjetan akkuma iyya na qaqqabe sanaa hamaa ta’e nan ilaala. Yoo akkas ta’uu baate immoo natu beeka.”

²² Namoonni sunis garagalanii Sodoomitti qajeelan; Abrahaam garuu WAAQAYYO dura dhaabatee hafe. ²³ Abrahaamis isatti dhi’aatee akkana jedhe; “Ati nama qajeelaa nama jal’aa wajjin ni balleessitaa? ²⁴ Yoo namoonni qajeeloon shantamni magaalattii keessa jiraatan hoo? Ati dhugumaan ishee ni balleessitaa? Sababii qajeelota shantamman ishee keessa jiraatan sanaatiif jettee ishee hin oolchituu? ²⁵ Qajeelaa fi hamaa wal qixxee ilaaluudhaan nama qajeelaa nama hamaa wajjin balleessuun sirraa haa fagaatu. Kun sirraa haa fagaatu! Abbaan murtii lafa hundaa waan qajeelaa hin hojjetuu?”

²⁶ WAAQAYYOS, “Ani yoo magaalaa Sodoom keessatti qajeeltota shantama argadhe, isaaniif jedhee iddoo sana guutuu nan oolcha” jedhe.

27 Abrahaam ammas akkana jedhe; “Kunoo ani utuman awwaaraa fi daaraa ta’ee jiruu Gooftaatti dubbachuuf ija jabaadheera; 28 yoo baay’inni qajeeltotaa shantama irraa shan hir’ate hoo? Ati sababii namoota shanan sanaatiif jettee magaalaa sana guutuu ni balleessitaa?”

Innis, “Ani yoo nama afurtamii shan achitti argadhe ishee hin balleessu” jedhe.

29 Abrahaam amma illee, “Yoo qajeeltonni afurtamni gofti achitti argaman hoo?” jedhee isatti dubbate.

Gooftaanis, “Ani warra afurtama sanaaf jedhee nan dhiisa” jedhe.

30 Abrahaamis, “Mee nan dubbadhaatii Gooftaan, hin aarin. Yoo namoonni soddomni gofti achitti argaman hoo?” jedhe.

Gooftaanis, “Ani yoon nama soddoma achitti argadhe ishee hin balleessu” jedhee deebise.

31 Abrahaamis, “Kunoo amma erga ani Gooftaatti dubbachuuf ija jabaadhe, yoo namoonni digdamni gofti achitti argaman hoo?” jedhe.

Gooftaanis, “Ani sababii namoota digdama sanaatiif jedhee ishee hin balleessu” jedhe.

32 Abrahaamis, “Yaa Gooftaa amma illee yeroo tokko waa sin gaafadhaatii maaloo hin aarin; yoo namni kudhan gofti achitti argame hoo?” jedhe.

Gooftaan immoo, “Ani sababii namoota kurnan sanaatiif jedhee ishee hin balleessu” jedhe.

33 WAAQAYYOS erga Abrahaam wajjin dubbatee fixee booddee achii deeme. Abrahaam immoo iddoo ofii isaatti deebi’e.

19

Badiisa Sodoomiitii fi Gomoraa

¹ Ergamoonni Waaqayyoo sun lamaan galgala sana Sodoom ga'an; Looxis karra Sodoomii dura taa'aa ture. Innis yeroo jara argetti, isaan simachuuf ka'ee isaanitti deeme; gad jedhees adda isaatiin lafatti gombifame. ² Innis, "Yaa gooftota ko, maaloo mana garbicha keessaniitti goraatii miilla dhiqadhaa bulaa; barii bar-raaqaan kaatanii karaa keessan itti fufuu dandeessu" jedhe.

Isaan immoo, "Hin ta'u; nu waltajjii karaa irra bullaa" jedhaniin.

³ Inni garuu akka malee isaan dirqisiise; kanaafuu goranii mana isaa seenan; innis max-inoo tolchee nyaata qopheesseef; isaanis ni nyaatan. ⁴ Utuu isaan hin rafin namoonni kutaalee magaalaa Sodoom hunda keessaa dhufan hundi dargaggoonnii fi jaarsoliin mana sana marsan. ⁵ Isaanis Looxin waamanii, "Namoonni galgala kana gara kee dhufan eessa jiru? Akka nu isaan wajjin ciifnuuf gad nuu yaasi" jedhan.

⁶ Looxis jara sanatti gad ba'ee balbala of duubaan cufe; ⁷ Akkanas jedhe; "Yaa obboloota ko, waan hamaa kana hin hojjetinaa! ⁸ Kunoo ani intallan lama kanneen takkumaa dhiira wajjin hin ciisin qaba. Lamaanuu gad isinii nan baasa; isinis waan feetan isaan gochuu dandeessu. Namoota kanneen garuu waan isaan bantii mana koo jala jiraniif homaa isaan hin godhinaa."

9 Isaanis, “Badi asii!” jedhaniin. Ittuma fufaniis, “Namichi kun nama ormaa kan nu keessa jiraachuu dhufee dha; amma immoo abbaa murtii nutti ta’uu fedha! Nu waan hamaa jara irratti hojjennu caalaa sirratti hojjenna” jedhaniin. Isaanis Looxin humnaan dhiibanii balbala sana cabsuu ga’an.

10 Namoonni sunis hiixatanii Looxin harkisani manatti ol deebisan; balbalichas ni cufan.

11 Ergasii immoo namoota balbala manaa dura turan sana akka isaan balbalicha hin argineef xinnaa fi guddaa isaanii dha’ichaan ija jaamsan.

12 Namoonni lamaan sun Looxiin akkana jedhan; “Ati nama biraa tokko illee jechuunis soddoota, ilmaan yookaan intallan yookaan nama kan kee ta’e tokko illee magaalaa kana keessaa qabdaa? Asi keessa isaan baafadhu; 13 nu iddoo kana balleessuuf deemnaatii. Sababii iyyi saba ishee irratti iyyame fuula WAAQAYYOO duratti guddaa ta’eef, Waaqni akka nu ishee balleessinuuf nu ergeera.”

14 Kanaafuu Loox gad ba’ee soddoota isaa warra intallan isaa fuudhuuf jiraniin, “Sababii WAAQAYYO magaalaa kana balleessuuf ka’eef, dafaatii asii ba’aa!” jedhe. Soddoonni isaa garuu waan inni qoosu se’an.

15 Yeroo boruun diimatetti ergamoonni Waaqayyoo sun Looxin jarjarsanii, “Niitii keetii fi intallan kee lamaan as jiran fudhadhuutii dafi ba’i! Yoo kanaa achii yeroo magaalattiin adabamtutti atis ni baddaa” jedhaniin.

16 Inni garuu duubatti harkifate; waan WAAQAYYO isaaniif garaa laafeef namoonni

sun harka isaatii fi harka niitii isaa, intallan isaa lamaanis harka qabanii magaalattii keessaa isaan baasan. ¹⁷ Akkuma gad isaan baasaniinis ergamoota sana keessaa inni tokko, “Lubbuu kee oolfachuuf baqadhu! Of duuba hin mil’atin! Dirree irra iddoo tokko illee hin dhaabatin! Tulluuwwanitti ol baqadhu; yoo kanaa achii ni baddaa!” jedhe.

¹⁸ Loox garuu akkana isaaniin jedhe; “Yaa gooftota ko, maaloo akkas miti! ¹⁹ Kunoo garbichi kee fuula kee duratti fudhatama argateera; ati lubbuu koo oolchitee gara laafina guddaa na argisiifteerta. Ani garuu gara tulluutti ol baqachuu hin danda’u; balaan kun na argata; anis nan du’a. ²⁰ Kunoo, magaalaa itti baqachuun danda’amu tokko as dhi’oo jirti; isheen xinnoo dha. Ani gara isheetti nan baqadha; isheen baay’ee xinnoo dha mitii? Akkasitti lubbuun koo ni baraaramti.”

²¹ Ergamaan sunis akkana jedheen; “Kunoo, ani kadhaa kana siif nan dhaga’a; magaalaa ati waa’ee ishee dubbattu kana ani hin balleessu. ²² Garuu sababii ani hamma ati achi geessutti homaa gochuu hin dandeenyeef dafii achitti baqadhu!” Wannii magaalaa sun Zo’aar jedhamteefis kanuma.

²³ Yeroo Loox Zo’aar ga’etti aduun baatee turte. ²⁴ WAAQAYYO samiiwwan keessaa WAAQAYYO biraa, dinyii boba’u Sodoomii fi Gomoraan irratti roobse. ²⁵ Innis akkasiin magaalaa kanneenii fi dirreewwan sana guutuu, warra magaalaa sana keessa jiraatan hundaa fi biqiltuu biyya sanaa balleesse. ²⁶ Niitiin

Looxi garuu of duuba ilaaltee utubaa soogiddaa taatee hafte.

²⁷ Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama ob-boroon ka'ee iddoo duraan fuula WAAQAYYOO dura dhaabachaa ture sanatti deebi'e. ²⁸ Innis gara magaalaawwan Sodoonii fi Gomoraa, gara lafa dirree sanaa hundaas ilaalee aara akka aara boolla ibiddaa keessaa ba'uu tokko isaa biyya sana keessaa ol ka'u arge.

²⁹ Waaqni yeroo magaalaawwan dirree sanaa balleessetti Abrahaamin yaadate; kanaafuu yommuu magaalaawwan Loox keessa jiraachaa ture balleessetti Looxin balaa sana keessaa baase.

Looxii fi Intallan Isaa

³⁰ Loox waan Zo'aar keessa jiraachuu sodaa-teef intallan isaa lamaan wajjin Zo'aarii ba'ee gaarran irra qubate. Innis intallan isaa lamaan wajjin holqa tokko keessa jiraate. ³¹ Gaaf tokko intalli isaa isheen hangafti ishee quxisuudhaan akkana jette; "Abbaan keenya dulloomeera; akka bartee lafa hunda irra jiruutti dhiirri nu wajjin ciisu tokko iyyuu naannoo kan hin jiru. ³² Kottu mee abbaa keenya daadhii wayinii obaasnee isa wajjin ciifnaa; akkasiin sanyiin abbaa keenyaa lafa irratti akka hafu goona."

³³ Isaanis halkan sana abbaa isaanii daadhii wayinii obaasan; intalli isheen hangafti ol seen-tee isa wajjin ciifte. Inni yeroo isheen ciiste yookaan yeroo isheen kaate hin beekne.

³⁴ Guyyaa itti aanutti intalli hangafti ishee quxisuudhaan akkana jette; "Kunoo ani eda abbaa koo wajjin ciiseera. Kottu edanas daadhii

wayinii isa obaasnaa; atis ol seenii isa wajjin ciisi; akkasitti sanyiin abbaa keenyaa akka hafu goona.” ³⁵ Isaan halkan sanas abbaa isaanii daadhii wayinii obaasan; intalli quxisuun dhaqxee isa wajjin ciiste. Inni ammas yeroo isheen ciiste yookaan yeroo isheen kaate hin beekne.

³⁶ Akkasiin intallan Loox lamaanuu abbaa isaaniitiif ulfaa’an. ³⁷ Intalli isheen hangafti ilma deessee maqaa isaa Mo’aab jettee moggaafte. Inni abbaa Mo’aabota har’aa ti. ³⁸ Intalli isheen quxisuunis ilma deessee maqaa isaa Ben-Amii jettee moggaafte; inni immoo abbaa Amoonota har’aa ti.

20

Abrahaamii fi Abiimelek

20:1-18 kwi - Uma 12:10-20; 26:1-11

¹ Abrahaam achii ka’ee Negeebitti godaanee Qaadeshii fi Shuuri gidduu jiraate. Innis yeroodhaaf Geraaraa keessa ture. ² Achittis Abrahaam, “Isheen obboleettii koo ti” jedhee waa’ee niitii isaa, waa’ee Saaraa dubbate. Abiimelek mootiin Geraaraas nama itti ergee Saaraa fudhate.

³ Waaqni immoo halkan abjuudhaan Abiimelekitti dhufee, “Kunoo sababii dubartii sana fuudhatteef ati nama du’ee dha; isheen dhirsaa qabdiitii” jedheen.

⁴ Abiimelek garuu isheetti hin dhi’aanne ture; kanaafuu inni akkana jedhe; “Yaa Gooftaa ati saba qajeelaa balleessitaa? ⁵ Inni mataan isaa, ‘Isheen obboleettii koo ti’ naan hin jennee? Isheenis akkasuma, ‘Inni obboleessa koo ti’ hin

jennee? Anis sammuu qulqulluu fi harka qulqul-luudhaan waan kana hojjedhe.”

⁶ Waaqni abjuu sana keessa akkana isaan jedhe; “Eeyyee! Ani akka ati sammuu qulqul-luudhaan waan kana hojjette beeka; kanaafuu ani akka ati cubbuu natti hin hojjenneef si dhowween jira. Sababiin ani akka ati ishee bira geessu si hin dhiisiniifis kanuma. ⁷ Egaa amma niitii namichaa deebisiif; inni waan raajii ta’eef, Waaqa siif kadhata; atis ni jiraatta. Garuu yoo ishee deebisuu baatte, ati akka duutu, warri kan kee ta’an hundis akka du’an dhugumaan beeki.”

⁸ Abiimelek guyyaa itti aanu ganama obboroon ka’ee gondaaltota isaa hunda walitti waamee waan ta’e hunda isaanitti hime; isaanis akka malee sodaatan. ⁹ Abiimelekis Abrahaamin ofitti waamee akkana jedheen; “Ati maaliif akkana nu goote? Ani maal si goonaan ati cubbuu gudaada akkanaa anaa fi mootummaa kootti fidde? Ati waan namni hin hojjenne anatti hojjette.” ¹⁰ Abiimelekis “Ati maaliif waan kana hojjette?” jedhee Abrahaamin gaafate.

¹¹ Abrahaam immoo akkana jedhee deebise; “Ani, ‘Biyya kana keessa dhugumaan Waaqa sodaachuun hin jiru; isaan sababii niitii kootiif jedhanii na ajjeesu’ jedheen yaadee ture. ¹² Ta’us isheen dhugumaan obboleettii koo ti; yoo haadha koo irraa dhalachuu baatte iyyuu isheen intaluma abbaa koo ti; isheenis niitii koo taate. ¹³ Anis yeroo Waaqni mana abbaa kootii na baase sana isheedhaan, ‘Haalli ati ittiin jaalala naaf qabdu mul’iftu kanaa dha; lafa nu dhaqnu

hundumaatti, “Inni obboleessa koo ti” jedhiitii waa’ee koo dubbadhun’ jedhe.”

¹⁴ Abiimelek ergasii hoolaa fi loon, garboota dhiiraa fi nadheenii fidee Abrahaamiif kenne; niitii isaa Saaraas ni deebiseef. ¹⁵ Abiimelekis, “Kunoo biyyi koo fuula kee dura jira; idduma feete jiraadhu” jedheen.

¹⁶ Saaraadhaanis, “Kunoo ani meetii saqilii kuma tokko obboleessa keetiifin kenna. Kunis akka dhugaa qabaachuun kee fuula warra si wajjin jiranii duratti beekamuuf; ati guutumaan guutuutti dhugaa argatteerta” jedhe.

¹⁷ Abrahaamis Waaqa kadhate; Waaqni immoo Abiimelek, niitii isaatii fi garboota isaa dubartoota fayyise; isaanis ijoollee godhatan. ¹⁸ WAAQAYYO sababii niitii Abrahaam sababii Saaraatiif jedhee gadameessa dubartoota mana Abiimelek jiraatanii hunda cufee tureetii.

21

Dhalachuu Yisihaaq

¹ WAAQAYYO akkuma dubbate sana Saaraa yaadate; WAAQAYYO waan waadaa galeef sana ni raawwateef. ² Saaraan ulfoofttee bara dulluma isaa keessa yeruma Waaqni waadaa isaaf seene sanatti Abrahaamiif ilma deesse. ³ Abrahaamis ilma Saaraan isaaf deesse sana Yisihaaq jedhee moggaase. ⁴ Abrahaam akkuma Waaqni isa ajaje sanatti Yisihaaq dhalatee guyyaa saddeetitti dhagna isa qabe. ⁵ Yeroo ilmi isaa Yisihaaq dhalateefitti Abrahaam nama waggaa dhibbaa ture.

⁶ Saaraanis, “Waaqni kolfa naa kenneera; namni waan kana dhaga’u hundis na wajjin kolfa” jette. ⁷ Ittuma fuftees, “Silaa eenyutu Abrahaamiin, ‘Saaraan daa’ima hoosisti’ jedhature? Garuu ani bara dulluma isaa keessa ilma nan da’eef” jette.

Aggaarii fi Ishmaa’eel Manaa Ari’amuu Isaanii

⁸ Mucichi guddatee harma guufame; Abrahaam gaafa Yisihaaq harma guufame sana cidha guddaa qopheesse. ⁹ Saaraan garuu yeroo ilmi Aggaar Gibxittiin Abrahaamiif deesse sun Yisihaaqitti qoosu argite; ¹⁰ isheenis Abrahaamiin, “Garbittii kanaa fi ilma ishee ari’i; ilmi garbittii kanaa kun ilma koo Yisihaaq wajjin hin dhaaluu-tii” jette.

¹¹ Wanni kunis sababii ilma isaatiif Abrahaamin akka malee rakkise. ¹² Waaqni garuu akkana jedheen; “Waa’ee garbittii keetiitii fi waa’ee mucichaa hin yaadda’in. Sababii sanyiin kee Yisihaaqiin siif waamamuuf waan Saaraan siin jettu hunda dhaga’i. ¹³ Inni sanyii kee waan ta’eef ani ilma garbittii sanaa saba nan taasisa.”

¹⁴ Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama obboroon ka’ee nyaata muraasaa fi bishaan qalqala tokko fuudhee Aggaariif kenne. Waan kanas gatiitii ishee irra kaa’eefii mucaa wajjin ari’ee; isheenis achii baatee Gammoojjii Bersheebaa keessa joorte.

¹⁵ Yommuu bishaan qalqala keessaa dhumetti, isheen mucaa ishee daggala tokko jala keesse. ¹⁶ Isheenis, “Mucaa kana isaa du’u ani hin ilaalu” jettee garaa isheetti waan yaaddeef gara darba

xiyyaa tokko xinnoo achi hiiqxee naannoo isaa teesse; achi teessees sagalee ishee ol fudhattee boosse.

¹⁷ Waaqni boo'icha mucichaa ni dhaga'e; ergamaan Waaqayyoo samii keessaa Aggaarin waamee akkana jedheen; "Yaa Aggaar ati maal taate? Hin sodaatin; Waaqni boo'icha mucichaa iddoo inni ciisee jiruu dhaga'eeraatii. ¹⁸ Sababii ani saba guddaa isa godhuuf ka'iitii harka keetiin mucicha ol fuudhi; jabeessiitii isa qabi."

¹⁹ Waaqni ija ishee baneefii jennaan boolla bishaanii tokko argite. Kanaafuu dhaqxee qalqala sana bishaaniin guuttee, waan inni dhugu mucichaaf kennite.

²⁰ Waaqnis mucicha wajjin ture; mucichis ni guddate. Innis gammoojjii keessa jiraate; xiyya darbachuudhaanis beekamaa ture. ²¹ Innis gammoojjii Phaaraan keessa jiraate; haati isaas biyya Gibxiitii niitii argatteef.

Walii Galtee Bersheebaatti Godhame

²² Yeroo sana Abiimelekii fi Fiikool aja-jaan loltoota isaa Abrahaamiin akkana jedhan; "Waan ati hojjettu hunda keessatti Waaqni si wajjin jira. ²³ Ati akka ana yookaan ijoollee koo yookaan sanyii koo hin gowwoomsine amma as fuula Waaqaa duratti naa kakadhu. Akkuma ani garaa siif laafe sana atis anaa fi biyya amma orma taatee keessa jiraattu kanaaf garaa laafi."

²⁴ Abrahaamis, "Ani nan kakadha" jedhe.

²⁵ Ergasii Abrahaam waa'ee boolla bishaanii garboonni Abiimelek isa irraa fudhatan tokkoo Abiimelekitti himate. ²⁶ Abiimelek immoo, "Ani

nama waan kana hojjete hin beeku. Atis natti hin himne; ani waa'ee isaa har'uman dhaga'e" jedhe.

²⁷ Kanaafuu Abrahaam hoolaa fi loon fidee Abiimelekiif kenne; jarri lamaanis walii galtee uummatan. ²⁸ Abrahaam gorommii hoolaa torba bushaayee keessaa kophaatti baase; ²⁹ Abiimelekis, "Hiikkaan gorommii hoolaa torban ati kophaa isaanii baafte kanneenii maali?" jedhee Abrahaamin gaafate.

³⁰ Abrahaamis, "Akka ani boolla bishaanii kana qotadhe akka ragaa ta'uuf, gorommii hoolaa torban kanneen na harkaa fudhadhu" jedhee deebise.

³¹ Sababii jarri lamaan sun achitti walii kakataniif iddoon sun Bersheebaa jedhamee waamame.

³² Erga walii galteen sun Bersheebaatti ta'ee booddee Abiimelekii fi Fiikool ajajaan loltoota isaa gara biyya Filisxeemotaatti deebi'an. ³³ Abrahaamis Bersheebaa keessa muka tamirii dhaabe; innis achitti maqaa WAAQAYYO Waaqa Bara Baraa waammate. ³⁴ Abrahaam biyya Filisxeemotaa keessa bara dheeraa jiraate.

22

Abrahaam Qorame

¹ Yeroo muraasa booddee Waaqni Abrahaamin qore. Innis, "Abrahaam!" jedhee isa waame.

Abrahaamis, "Kunoo asan jira" jedhee deebise.

² Waaqnis akkana jedheen; "Ilma kee Yisihaaq, ilma kee tokkicha isa jaallattu sana fudhiitii

biyya Mooriyaa dhaqi. Tulluu ani sitti himu irratti qalma gubamu godhiitii isa dhi'eessi."

³ Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama bar-raaqaan ka'ee harree isaa fe'ate. Innis hoj-jettoota isaa keessaa nama lamaa fi ilma isaa Yisihaaqin fudhatee qoraan qalma gubamuuf ga'u cabsatee gara iddoo Waaqni isatti hime sanaatti qajele. ⁴ Guyyaa sadaffaattis Abrahaam ol ilaalee iddoo sana fagootti arge. ⁵ Innis hojjettoota isaatiin, "Isin harree wajjin asuma turaa. Anii fi mucichi duuba sana dhaqnaa; achittis waaqeffannee gara keessanitti deebinaa" jedhe.

⁶ Abrahaamis qoraan aarsaa gubamuuf ta'u fuudhee ilma isaa Yisihaaqin baachise; ofii isaatii immoo ibiddaa fi billaa harkatti qabate. Isaan lamaan utuu walumaan deemaa jiranuu, ⁷ Yisihaaq, "Yaa abbaa koo" jedhee abbaa isaa Abrahaamitti dubbate.

Abrahaamis, "Asan jira ilma koo" jedhee deebise.

Yisihaaqis deebisee, "Ibiddii fi qoraan kunoo ti; hoolaan qalma gubamuuf ta'u immoo eessa jira?" jedhe.

⁸ Abrahaamis deebisee, "Yaa ilma ko, Waaqni mataan isaa hoolaa qalma gubamuuf ta'u ni kenna" jedhe. Isaan lamaanis walumaan karaa isaanii itti fufan.

⁹ Yeroo iddoo Waaqni isatti hime sana ga'anitti, Abrahaam iddoo aarsaa achitti ijaaree iddoo aarsaa sana irra qoraan naqe; ilma isaa Yisihaaqin hidhees iddoo aarsaa sana irra qoraan gubbaa ciibse. ¹⁰ Ergasii inni ilma isaa

qaluuf jedhee harka isaa hiixatee billaa fudhate.

¹¹ Ergamaan WAAQAYYOO garuu, “Abrahaam! Abrahaam!” jedhee samii keessaa isa waame.

Abrahaamis, “Kunoo asan jira” jedhee deebise.

¹² Innis, “Ati harka keetiin gurbicha hin tuqin; waan tokko illee isa hin godhin. Waan ati ilma kee, ilmuma tokkicha anaaf jettee hin mararfatiniif, ani akka ati Waaqa sodaattu amma beekeera” jedhe.

¹³ Abrahaamis ol ilaalee kunoo korbeessa hoolaa kan gaanfi isaa daggala keessatti qabamee jiru tokko arge; innis dhaqee hoolaa sana fuudhee qooda ilma isaa qalma gubamu godhee dhi’eesse. ¹⁴ Kanaafuu Abrahaam iddoo sana “WAAQAYYO ni kenna” jedhee moggaase; hamma har’aatti illee, “Tulluu WAAQAYYOO irratti, ni kennama” jedhama.

¹⁵ Ergamaan WAAQAYYOO sunis samii keessaa lammata Abrahaamin waamee ¹⁶ akkana jedheen; “WAAQAYYO akkana jedha; sababii ati waan kana gootee fi ilma kee, ilmuma kee tokkicha illee na hin dhowwatiniif ani maqaa kootiin nan kakadha; ¹⁷ ani dhugumaan eebba, sin eebbisa; sanyii kees akkuma urjii samiitii fi akkuma cirracha qarqara galaanaa nan baay’isa. Sanyiiwwan kees magaalaawwan diina isaanii ni dhuunfatu. ¹⁸ Waan ati naa ajajamteef sabni lafa irraa hundinuu karaa sanyii keetiin eebbifama.”

¹⁹ Ergasii Abrahaam tajaajiltoota isaatti deebi’e; isaanis walumaan Bersheebaatti qajeelan; Abrahaamis Bersheebaa keessa jiraate.

Ilmaan Naahoor

- 20 Yeroo muraasa booddee akkana jedhamee Abrahaamitti himame; “Kunoo, Miilkaan obboleessa kee Naahooriif ilmaan deesseerti;
 21 ilmaan isheen deesses inni hangafni Uuzi, obboleessi isaa Buuz, abbaan Arraam immoo Qamu’eel,
 22 Keseedi, Hazoo, Fiildaas, Yiidlaafii fi Betuu’eel jedhamu.”
 23 Betuu’eel Ribqaa dhalche.
 Miilkaan isaan kana saddeettan Naahoor obboleessa Abrahaamiif deesse.
- 24 Naahor saajjato Re’uumaa jedhamtu tokko qaba ture;
 isheen ilmaan Xebaa, Gaham, Tahaashii fi Ma’akaa jedhaman deesseef.

23

Saaraan Du’uu ishee

¹ Saaraan waggaa dhibba tokkoo fi digdamii torba jiraatte; barri jireenya Saaraas kanuma ture. ² Isheenis Kiriyaati Arbaaq jechuunis Kebroon biyya Kana’aan keessaa sanatti duute; Abrahaamis Saaraadhaaf gadduu fi boo’uudhaaf jedhee dhaqe.

³ Abrahaam reeffa niitii isaa biraa ka’ee Heetotaan akkana jedhe; ⁴ “Ani gidduu keessanitti ormaa fi keessummaa dha. Akka ani du’aa koo itti awwaalladhuuf lafa awwaalaaf ta’u natti gurguraa.”

⁵ Heetonnis akkana jedhanii Abrahaamii fi deebii kennan; ⁶ “Gooftaa, nu dhaga’i. Ati nu gidduutti shuumii jabaa dha. Du’aa kee iddoo

awwaala keenyaa keessaa kan akka malee fi-latamaa ta'etti awwaalladhu. Nu keessaa namni iddoo awwaala isaatti du'aa kee awwaallachuu si dhowwatu tokko iyyuu hin jiru."

⁷ Abrahaamis ol ka'ee fuula namoota biyya sanaa fuula Heetotaa duratti gad jedhee harka fuudhe. ⁸ Akkanas isaaniin jedhe; "Ani du'aa koo akkan awwaalladhu fedhii yoo qabaattan na dhaga'aatii Efron ilma Zoohar sana naa kadhadhaa. ⁹ Innis holqa Makfelaa jedhamu kan qarqara lafa qotiisaa isaatti argamu sana natti ni gurgura. Inni iddoo awwaalaa sana gatii guutuudhaan fuula keessan duratti akka natti gurguruuf naa gaafadhaa."

¹⁰ Efron Heetichi saba isaa gidduu taa'aa ture; innis utuma Heetonna gara karra magaalaa isaa dhufan sun hundi dhaga'anuu akkana jedhee Abrahaamiif deebii kenne; ¹¹ "Gooftaa ko, akkana miti; mee na dhaggeeffadhu; ani lafa qotiisaa kana siif nan kenna; holqa achi jirus siif nan kenna; ani fuula saba koo duratti holqa kana siifin kenna; du'aa kee itti awwaalladhu."

¹² Abrahaam amma illee fuula saba biyya sanaa duratti gad jedhee harka fuudhee, ¹³ utuma isaan dhaga'anuu Efroniin, "Yoo fedhii kee ta'e, na dhaga'i. Ani gatii lafa qotiisaa kanaa nan kaffala. Akka ani du'aa koo achitti awwaalladhuuf gatii kana na harkaa fudhadhu" jedhe.

¹⁴ Efronis akkana jedhee Abrahaamiif deebii kenne; ¹⁵ "Gooftaa ko, mee na dhaga'i; gatiin lafa kanaa meetii saqilii dhibba afur ta'a; garuu

kun anaa fi si gidduutti maali? Du’aa kee itti awwaalladhu.”

¹⁶ Abrahaamis waan Efron dubbate sana fudhatee gatii inni utuma Heetonni dhaga’anuu himate sana madaaleef; gatiin sunis akka madaalii daldaltoota yeroo sanaatti meetii saqilii dhibba afur ture.

¹⁷ Akkasitti lafti qotiisaa Efron kan fuula Mamree dura, Makfelaa keessa jiru sun jechuunis lafti qotiisaatii fi holqi isa keessa jiru, mukni daangaa lafa qotiisaa sana keessa jiru hundi, ¹⁸ fuula Heetota gara karra magaalaa dhufan hundaa duratti akka dhaalaatti Abrahaamitti dabarfame. ¹⁹ Ergasii Abrahaam biyya Kana’aan keessa, holqa Makfelaa kan Mamree bira jechuunis Kebroon bira jiru sanatti niitii isaa Saaraa Awwaallate. ²⁰ Akkasitti lafa qotiisaa sunii fi holqi achi keessaa akka lafa awwaalaa ta’uuf Heetota irraa akka dhaalaatti Abrahaamitti dabarfame.

24

Yisihaaqii fi Ribqaa

¹ Yeroo sana Abrahaam dulloomee, umuriin isaa akka malee dheeratee ture; WAAQAYYOS waan hundumaan isa eebbise. ² Innis tajaajilaa mana isaa hangafa kan waan inni qabu hunda irratti itti gaafatamaa ta’een akkana jedhe; “Mee harka kee gudeeda koo jala kaa’i. ³ Ani akka ati intallan warra Kana’aan kanneen ani gidduu isaanii jiraadhuu keessaa ilma kootiif niitii hin fidneef WAAQAYYO Waaqa samiitii fi Waaqa lafaatiin kakattu nan barbaada; ⁴ garuu gara

biyya kootii fi gara firoota koo dhaqiitii ilma koo Yisihaaqiif niitii barbaadi.”

⁵ Tajaajilaan sun immoo, “Yoo dubartiin sun na wajjin gara biyya kanaa dhufuuf fedhii qabaachuu baatte hoo? Ani ilma kee gara biyya ati keessaa dhufte sanaatti deebisee geessuun qabaa?” jedhee isa gaafate.

⁶ Abrahaamis akkana isaan jedhe; “Ati akka ilma koo deebiftee biyya sanatti hin geessine of eeggadhu. ⁷ WAAQAYYO Waaqni samii inni mana abbaa kootii fi biyya ani itti dhaladhe keessaa na fidee, ‘Ani biyya kana sanyii keetiif nan kenna’ jechuudhaan natti dubbatee kakatee waadaa naa seene sun akka ati achii ilma kootiif niitii fidduuf ergamaa isaa fuula kee dura ni erga. ⁸ Yoo dubartiin sun si wajjin dhufuuf fedhii qabaachuu baatte immoo ati kakuu koo kana irraa bilisa taata. Ilma koo garuu gonkumaa achi hin deebisin.” ⁹ Kanaafuu tajaajilaan sun harka isaa gudeeda gooftaa isaa Abrahaam jala kaa’ee waa’ee waan kanaa kakateef.

¹⁰ Tajaajilaan sunis gaala gooftaa isaa keessaa kudhan fudhatee gooftaa isaa biraa immoo kennaawwan filatamoo gosa hundaa fe’atee qajeele; innis magaalaa Naahoor ishee kaaba dhi’a Phaadaan Arraam keessatti argamtuu dhage. ¹¹ Innis akka gaalawwan sun magaalattiin alatti boolla bishaanii cina jijilbeenfatan godhe; yeroon sun gara galgalaa yeroo itti dubar-toonni bishaan waraabbachuu ba’an ture.

¹² Innis akkana jedhee kadhate; “Yaa WAAQAYYO Waaqa gooftaa koo Abrahaam, har’a na milkeessiitii gooftaa koo Abrahaamiif

garaa laafi. ¹³ Kunoo, ani burqaa kana bira dhaabadheen jira; intallan warra magaalaa kanaas bishaan waraabbachuuf as ba'aa jiru. ¹⁴ Intalli ani, 'Maaloo akka ani bishaan dhuguuf okkotee kee gad qabi' jedheenii isheenis, 'Dhugi; ani gaalawwan kees siifin obaasaa' naan jettu ishee ati garbicha kee Yisihaaqiif filatte haa taatu. Anis kanaan akka ati gooftaa kootiif garaa laafte beeka."

¹⁵ Utuu inni kadhatee hin fixatin Ribqaan okkotee ishee gatiittiitti baadhattee dhuftu. Isheenis intala ilma Miilkaa kan Betuu'eel jedhamu sanaa turte; Miilkaan immoo niitii obboleessa Abrahaam kan Naahoor jedhamu sanaa ti. ¹⁶ Intalli sunis akka malee bareedduu fi durba turte; dhiirri tokko iyyuu ishee wajjin hin ciifne. Isheenis gara burqaatti gad buutee okkotee isheetti bishaan guuttattee ol deebite.

¹⁷ Tajaajilaan sunis ishee simachuuf itti fiigee, "Maaloo okkotee kee keessaa bishaan xinnoo ishee naa kenni" jedheen.

¹⁸ Isheenis, "Yaa gooftaa ko, dhugi" jetteenii daftee okkotee ishee harkatti gad buufattee bishaan dhugaatii kenniteef.

¹⁹ Isheenis erga bishaan isa obaaftee booddee, "Ani gaalawwan keetiifis hamma isaan dhuganii dheebuu ba'anitti nan waraaba" jette. ²⁰ Daftees okkotee ishee keessaa bidiruutti garagalchitee ammas bishaan waraabuudhaaf gara boolla bishaaniitti fiigde; gaalawwan isaa hundaafis bishaan waraabde. ²¹ Namichi sunis akka WAAQAYYO karaa isaaf milkeesse yookaan akka

isaaf hin milkeessin baruuf jedhee cal'isee xiyyeeffatee ishee ilaalaa ture.

²² Erga gaalawwan bishaan dhuganii booddee namichi amartii funyaanii kan warqee kan walakkaa saqilii ulfaatuu fi bitawoo warqee kan saqilii kudhan ulfaatuu lama gad baasee, ²³ “Ati intala eenyuu ti? Yoo mana abbaa keetii iddoon bulan jiraatte maaloo mee natti himi” jedhee gaafate.

²⁴ Isheenis, “Ani intala Betuu'eel; Betuu'eel immoo ilma Miilkaan Naahooriif deessee dha” isaan jette. ²⁵ Itti dabaltees, “Cidii fi okaa baay'ee qabna; kutaan isin bultanis jira” jetteen.

²⁶ Namichis gad jedhee WAAQAYYOOF sagade; ²⁷ akkanas jedhe; “WAAQAYYO Waaqni gooftaa koo Abrahaam kan arjummaa isaatii fi amana-mummaa isaa gooftaa koo hin dhowwatin sun haa eebbifamu. WAAQAYYO anas gara mana obboloota gooftaa kootti karaa irra na qa-jeelcheera.”

²⁸ Intalattiinis fiigdee dhaqxee warra mana haadha ishee jiranitti waa'ee waan kanaa himte. ²⁹ Ribqaan obboleessa Laabaa jedhamu tokko qabdi turte; Laabaanis fiigee namicha burqaa bishaanii bira jiru sana bira dhaqe. ³⁰ Innis yommuu obboleettii isaa irratti amartii funyaanii warqheetii fi bitawoo argetti, yommuu utuu Ribqaan waan namichi sun isheedhaan jedhe dubbattuu dhaga'etti, gara namichaatti gad ba'e; namichis burqaa bishaanii cina gaalawwan bira dhaabatee ture.

³¹ Namicha sanaanis, “Yaa namicha WAAQAYYO eebbise, kottu; ati maaliif ala dhaabatta? Ani

manicha qopheesseera; gaalawwaniifis iddo qopheesseera” jedhe.

³² Kanaafuu namichi sun gara manaa dhage; Laabaanis gaalawwan irraa fe’iisa buusee cidii fi okaa kenneef; akka miilla isaanii dhiqataniif immoo namichaa fi warra isa wajjin turaniif bishaan kenne. ³³ Ergasiis nyaanni dhi’aateef; namichi sun garuu, “Ani hamman dhimma koo himadhutti hin nyaadhu” jedhe.

Laabaanis, “Himadhukaa” jedheen.

³⁴ Innis akkana jedhe; “Ani tajaajilaa Abrahaamii ti. ³⁵ WAAQAYYO, gooftaa koo guddaa eebbiseera; innis sooromeera. Hoolotaa fi loowwan, meetii fi warqee, garboota dhiiraatii fi dubartii, gaalawwanii fi harroota isaaf kenneera. ³⁶ Niitiin gooftaa kootii Saaraan bara dulluma ishee keessa ilma isaaf deesse; innis waan qabu hunda ilma isaatiif kenneera. ³⁷ Gooftaan koo akkana jedhee na kakachiise; ‘Ati intallan Kana’aan kanneen ani biyya isaanii keessa jiraadhu keessaa ilma koof niitii hin fidin; ³⁸ garuu gara mana abbaa kootii fi gara gosa koo dhaqiitii ilma kootiif niitii fidi.’

³⁹ “Anis, ‘Yoo dubartiin sun na wajjin dhufuuf fedhii qabaachuu baattee hoo?’ jedhee gooftaa koo nan gaafadhe.

⁴⁰ “Innis akkana naan jedhe; ‘WAAQAYYO inni ani fuula isaa dura jiraadhu ergamaa isaa si wajjin ergee karaa kee siif milkeessa; atis gosa koo fi mana abbaa koo keessaa ilma kootiif niitii ni fidda. ⁴¹ Ati yommuu gara gosa koo dhaqxu kakuu koo irraa bilisa taata; yoo isaan intala

sana sitti kennuu didani iyyuu ati kakuu koo irraa bilisa taata.’

⁴² “Ani har’a yommuun gara burqaa kanaa dhufetti akkanan jedhe; ‘Yaa WAAQAYYO, Waaqa gooftaa koo Abrahaam yoo fedhii kee ta’e karaa ani deemu naa milkeessi. ⁴³ Kunoo, ani burqaa kana bira dhaabadheera; yoo durbi tokko bishaan waraabbachuu dhuftee ani immoo, “Maaloo okkotee kee keessaa bishaan xinnoo ishee na obaasi” jedheenii, ⁴⁴ isheenis, “Dhugi; ani gaalawwan keetiifis nan waraaba” naan jette, isheen kan WAAQAYYO ilma gooftaa kootiif file haa taatu.’

⁴⁵ “Utuu ani garaa koo keessatti kadhadhee hin fixatin Ribqaan okkotee ishee gatiittiitti baadhattee gad dhufte. Isheenis gara burqaa sanaatti gad buutee bishaan waraabbatte; anis, ‘Maaloo bishaan na obaasi’ nan jedheen.

⁴⁶ “Isheenis daftee okkotee ishee gatiittii irraa gad buufattee, ‘Dhugi; ani gaalawwan kees nan obaasaa’ jette. Anis nan dhuge; isheen immoo gaalawwan obaafte.

⁴⁷ “Anis, ‘Ati intala eenyuu ti?’ jedheen ishee gaafadhe.

“Ishee immoo, ‘Ani intala Betuu’eel; Betuu’eel immoo ilma Miilkaan Naahooriif deessee dha’ jette.

“Anis funyaan isheetti amartii, harka isheetti immoo bitawoo nan kaa’e. ⁴⁸ Anis gad jedhee WAAQAYYOOF nan sagade; WAAQAYYO Waaqa gooftaa koo Abrahaam isa akka ani intala fira isaa ilma isaatiif geessu karaa qajeelaa irra na

buuse sana nan eebbise. ⁴⁹ Egaa isin yoo gooftaa kootti garaa laafummaa fi amanamummaa argisiiftan natti himaa; yoo ta'uu baate immoo akka ani gara bitaatti yookaan gara mirgaatti goru natti himaa.”

⁵⁰ Laabaa fi Betuu'eelis akkana jedhanii deebisan; “Wanni kun WAAQAYYO biraa dhufe; nu waan hamaa yookaan waan tolaa sitti dubbachuu hin dandeenyu. ⁵¹ Kunoo, Ribqaan fuula kee dura jirti; ishee fudhadhuu deemi; isheenis akkuma WAAQAYYO dubbatetti niitii ilma gooftaa keetii haa taatu.”

⁵² Tajaajilaan Abrahaamis yommuu waan isaan jedhan dhaga'etti lafatti gombifamee WAAQAYYOOF sagade. ⁵³ Kana booddees tajaajilaan sun faaya meetii fi warqee, uffata adda addaas baasee Ribqaadhaaf kenne; obboleessa isheetii fi haadha isheetiifis kennaa gatii guddaa baasu kenne. ⁵⁴ Innii fi namoonni isa wajjin turanis nyaatanii dhuganii achuma bulan.

Yommuu isaan guyyaa itti aanu ganamaan ka'anitti tajaajilaan sun, “Akka ani gara gooftaa kootti deebi'uuf na geggeessaa” jedhe.

⁵⁵ Obboleessi isheetii fi haati ishee garuu, “Intalattiin guyyuma kudhan illee nu bira haa turtu; ergasiis isheen deemuu dandeessi” jedhan.

⁵⁶ Inni garuu, “Erga WAAQAYYO karaa koo naa milkeessee isin na hin tursinaa; akka ani gara gooftaa kootti deebi'uuf na geggeessaa” isaaniin jedhe.

⁵⁷ Isaanis, “Mee intalattii waamnee waan isheen jettu gaafanna” jedhan. ⁵⁸ Kana irratti

isaan Ribqaa waamanii, “Namicha kana wajjin deemuu feetaa?” jedhanii ishee gaafatan.

Isheenis, “Ani nan deema” jette.

⁵⁹ Kanaafuu isaan obboleettii isaanii Ribqaa fi guddiftuu ishee, tajaajilaa Abrahaamii fi namoota isaa wajjin geggeessan. ⁶⁰ Isaanis akkana jedhanii Ribqaa eebbisan;

“Yaa obboleettii keenya,
kumaa kumaatama ta’i;
sanyiin kee

karra diinota isaa haa dhaalu.”

⁶¹ Ribqaa fi tajaajiltuuwwan ishee qophaa’anii gaalawwan isaanii yaabbatanii namicha faana bu’an; namichis Ribqaa fudhatee deeme.

⁶² Yeroo sana Yisihaaq boolla bishaanii Be’er Lahaayiroo’iitii dhufee Negeeb keessa jiraachaa ture. ⁶³ Innis gaaf tokko gara galgalaa utuu bakkeetti ba’ee waa yaadaa jiruu oli ilaalee kunoo gaalawwan dhufaa jiran arge. ⁶⁴ Ribqaanis ol ilaaltee Yisihaaqin argite; gaala irraas buutee ⁶⁵ tajaajilaa sanaan, “Namichi nu simachuuf bakkee keessa as deemaa jiru sun eenyu?” jettee gaafatte.

Tajaajilaan sunis, “Inni gooftaa koo ti” jedhee deebiseef. Kanaafuu haguuggii ishee fudhattee ofitti haguugde.

⁶⁶ Tajaajilaan sunis waan hojjete hunda Yisihaaqitti hime. ⁶⁷ Yisihaaqis dunkaana haadha isaa Saaraatti ol ishee galfate; Ribqaa fuudhes. Akkasiin isheen niitii isaa taate; innis ishee jaallate; Yisihaaqis du’a haadha isaa irraa ni jajjabaate.

25

Abrahaam Du'uu Isaa
25:1-4 kwf - 1Sn 1:32-33

¹ Abrahaamis niitii biraa kan maqaan ishee Qexuuraa jedhamu fuudhe. ² Isheenis Zimraan, Yogshaan, Medaan, Midiyaan, Yishbaaqii fi Shuwaa isaaf deesse. ³ Yogshaan Shebaa fi Dedaan dhalche; ilmaan Dedaan immoo Ashuurim, Letuushimotaa fi Le'umoota turan. ⁴ Ilmaan Midiyaan Eefaa, Eefer, Henook, Abiidaa fi Eldaa'aa turan. Warri kunneen hundi sanyiiwwan Qexuuraa ti.

⁵ Abrahaam waan qabu hundumaa Yisihaaqiif kenne. ⁶ Ilmaan saajjatoowwan isaatiif garuu utuma lubbuun jiruu kennaa kenneefii ilma isaa Yisihaaq biraa gara biyya ba'a biiftuutti isaan erge.

⁷ Abrahaam waggaa dhibba tokkoo fi torbaatamii shan jiraate. ⁸ Innis umurii dheeraa fi jireenya gaarii jiraatee dulloomee hafuura dhumaa baafatee du'e; saba isaattis dabalame. ⁹ Ilmaan isaa Yisihaaqii fi Ishmaa'eel lafa qotiisaa Efron ilma Zoohar namicha gosa Heeti sanaa keessatti holqa Makfelaa kan Mamree biratti argamutti isa awwaalan. ¹⁰ Lafti qotiisaa sunis kan Abrahaam Heetota irraa bitatee dha; Abrahaamis achitti niitii isaa Saaraa biratti awwaalame. ¹¹ Erga Abrahaam du'ee booddee Waaqni ilma isaa Yisihaaqin eebbise; Yisihaaqis Be'eer Lahaayiroo'ii bira jiraate.

Ilmaan Ishmaa'eel
25:12-16 kwf - 1Sn 1:29-31

¹² Seenaan maatii Ishmaa'eel ilma Abrahaam kan Aggaar garbittiin Saaraa intalli biyya Gibxi sun Abrahaamiif deesse sanaa kana.

¹³ Maqaan ilmaan Ishmaa'eel kan akkuma dhaloota isaaniitti tartiibaan barreeffame kana:

Nabaayooti ilma Ishmaa'eel hangafticha,
 Qeedaar, Adbi'eel, Mibsaami,
¹⁴ Mishmaa, Duumaa, Maasaa,
¹⁵ Hadaad, Teemaa, Yexuur,
 Naafiishii fi Qeedmaa.

¹⁶ Jarri kunneen ilmaan Ishmaa'eel; maqaawwan kunneenis akkuma gandootaa fi iddoo qubata isaaniitti maqaawwan bulchitoota gosoota kudha lamaanii ti.

¹⁷ Ishmaa'eel waggaa dhibba tokkoo fi sodomii torba jiraate; innis hafuura dhumaa baafatee du'e; saba isaattis dabalame. ¹⁸ Sanyiin isaa immoo daangaa Gibxi bira, karaa Asooritti geessu irra, lafa Hawiilaa jalqabee hamma Shuuriitti jiru irra jiraatan. Isaanis obboloota isaanii hundatti diina ta'anii jiraatan.

Yaaqoobii fi Esaawu

¹⁹ Seenaan maatii Yisihaaq ilma Abrahaam kana.

Abrahaam Yisihaaqin dhalche; ²⁰ Yisihaaq yeroo Ribqaa fuudhetti nama waggaa afurtamaa

ture; Ribqaan kunis intala Betuu'eel namicha Arraam kan kaaba dhi'a Phaadaan Arraamiitii fi obboleettii Laabaa namicha Arraam sanaa ti.

²¹ Yisihaaq sababii niitiin isaa dhabduu turteef WAAQAYYO isheef kadhate. WAAQAYYOS kadhannaa isaatiif deebii kennee niitiin isaa Ribqaani ulfoofte. ²² Daa'immanis garaa ishee keessatti wal dhiibaa turan; isheenis, "Wanni kun maaliif natti dhufe?" jette; kanaafuu WAAQAYYO gaafachuu dhaqxe.

²³ WAAQAYYO immoo akkana jedheen; "Saboota lamatu gadameessa kee keessa jira; uummanni lamaan ati deessus gargari ba'u; sabni tokko saba kaan irra ni jabaata; inni hangafni isa quxisuu tajaajila."

²⁴ Yeroo da'umsi ishee ga'etti ilmaan lakkuutu gadameessa ishee keessa ture. ²⁵ Mucaan jalqabatti dhalate diimaa dha; dhagni isaa guutuun uffata rifeensa qabu fakkaata ture; kanaafuu Esaawu jedhanii isa moggaasan. ²⁶ Kana booddee obboleessi isaa koomee Esaawu harkaan qabatee gad ba'e; maqaan isaas Yaaqoob jedhame. Yeroo Ribqaan isaan deessetti, Yisihaaq nama waggaa jaatamaa ture.

²⁷ Ijoolleen kunis ni guddattan; Esaawu adamsaa beekamaa fi nama bakkee ooluu ta'e; Yaaqoob garuu nama cal'isaa dunkaana keessa oolu ta'e. ²⁸ Yisihaaq waan foon bineensa bosonaa mi'eeffateef Esaawun jaallate; Ribqaan garuu Yaaqoobin jaallatte.

²⁹ Gaaf tokko utuu Yaaqoob ittoo qopheessaa jiruu Esaawu akka malee beela'ee bakkeedhaa dhufe. ³⁰ Innis Yaaqoobiin, "Ani akka malee

beela'eeraatii, mee ittoo diimaa sana irraa xinnoo naa kenni!" jedhe. Sababiin inni Edoom jedhameefis kanuma.

³¹ Yaaqoob immoo deebisee, "Dura mirga hangafummaa keetii natti gurguri kaa" jedhe.

³² Esaawus, "Kunoo, ani du'uu ga'eera; yoos mirgi hangafummaa maal na fayyada ree?" jedhe.

³³ Yaaqoob garuu, "Duraan dursii naa kakadhu" jedheen; akkasiin inni kakatee mirga hangafummaa isaa Yaaqoobitti gurgurate.

³⁴ Ergasiis Yaaqoob buddeenaa fi ittoo misiraa Esaawuuf kenne; innis nyaatee dhugee ka'ee achii deeme.

Esaawus akkasiin mirga hangafummaa isaa tuffate.

26

Yisihaaqii fi Abiimelek

26:1-11 kwi - Uma 12:10-20; 20:1-18

¹ Beela isa bara Abrahaam biyyichatti bu'e sana malee beelli biraa tokko ammas biyya sanatti bu'e; Yisihaaqis gara Geraaraa gara Abiimelek mooticha Filisxeem dhaqe. ² WAAQAYYOS Yisihaaqitti mul'atee akkana jedhe; "Biyya ani akka ati keessa jiraattuuf sitti himu keessa jiraadhu malee Gibxitti gad hin bu'in. ³ Biyyuma kana jiraadhu; ani si wajjin nan ta'a; sin eebbisas; biyya kana hunda sii fi sanyii keetiif nan kennaatii. Ani kakuun abbaa kee Abrahaamiif kakadhe sana nan guuta. ⁴ Ani akkuma urjiwwan samii sanyii kee nan baay'isa; biyya kana

hundas isaaniif nan kenna; saboonni lafa irra jiran hundinuus karaa sanyii keetiitiin eebbifamu.

⁵ Kunis waan Abrahaam dubbii koo dhaga'ee fedhii koo, ajaja koo, labsii kootii fi seera koo eegeef." ⁶ Yisihaaqis Geraaraa keessa jiraate.

⁷ Innis yommuu namoonni biyya sanaa waa'ee niitii isaa isa gaafatanitti waan Ribqaan bareedduu taateef, "Namoonni naannoo kanaa sababii isheetiif na ajjeesu ta'a" jedhee yaaduudhaan, "Isheen niitii koo ti" jechuu sodaatee, "Isheen obboleettii koo ti" jedhe.

⁸ Erga Yisihaaq yeroo dheeraa achi jiraatee booddee, Abiimelek mootichi Filisxeemii foddaa keessaan gad ilaale; utuu Yisihaaq niitii isaa Ribqaa hooqsuu arge. ⁹ Abiimelekis Yisihaaqin ofitti waamee, "Isheen dhugumaan niitii kee ti! Yoos ati maaliif, 'Isheen obboleettii koo ti' jette ree?" jedheen.

Yisihaaqis, "Waan ani sababii isheetiif lubbuu koo nan dhaba ta'a jedhee yaadeef" jedhee deebiseef.

¹⁰ Abiimelek immoo, "Wanni ati nutti hojjette kun maali? Utuu namoota kanneen keessaa tokko niitii kee wajjin ciisee jiraatee silaa ati yakka nutti fiddee turte" jedheen.

¹¹ Kana irratti Abiimelek, "Namni namicha kana yookaan niitii isaa tuqu kam iyyuu dhugumaan ajjeefamuu qaba" jedhee nama hundaaf ajaja kenne.

¹² Yisihaaqis biyya sanatti midhaan facaafatee waan WAAQAYYO isa eebbiseef baruma sana keessa dachaa dhibba galfate. ¹³ Innis ni hore; hamma akka malee sooromuttis qabeenyi isaa

ittuma fufee baay'ate. ¹⁴ Innis bushaayee, loowwanii fi hojjettoota hedduu qaba ture; Filisxeemonnis isatti hinaafan. ¹⁵ Kanaafuu Filisxeemonni boolla bishaanii hojjettoonni abbaa isaa bara Abrahaam keessa qotan hundatti biyyoo naqanii duuchan.

¹⁶ Abiimelekis Yisihaaqiin, "Ati baay'ee nu caalaa jabaatteertatii nurraa deemi" jedhe.

¹⁷ Yisihaaq achii ka'ee sulula Geraaraa keessa qubatee achi jiraate. ¹⁸ Yisihaaqis boollawwan bishaanii bara abbaa isaa bara Abrahaam keessa qotaman kanneen Filisxeemonni erga Abrahaam du'ee booddee duuchan sana deebisee bane; innis maquma abbaan isaa kenneefii ture sanaan isaan waame.

¹⁹ Tajaajiltoonni Yisihaaq sulula sana keessatti lafa qotanii boolla bishaan burquu argatan. ²⁰ Tiksooni Geraaraa, "Bishaan kun kan keenya!" jedhanii tiksoota Yisihaaq wajjin wal lolan. Kanaafuu inni sababii wal falmaniif boolla bishaanii sana, "Eeseeq" jedhee moggaase. ²¹ Ergasiis boolla bishaanii biraa qotan; isaan garuu boolla bishaanii sana irrattis wal lolan; kana irratti Yisihaaq boolla bishaanii sana "Sixinaa" jedhee moggaase. ²² Innis achii ka'ee iddoo biraa dhaqee boolla bishaanii biraa achitti qote; namni tokko iyyuu isa irratti wal hin lolle. Innis, "WAAQAYYO amma iddoo bal'aa nuu kenneera; nu biyyattii keessatti ni baay'anna" jechuudhaan Rehooboot jedheen.

²³ Innis achii ka'ee gara Bersheebaatti ol ba'e.

²⁴ WAAQAYYOS halkanuma sana isatti mul'atee

akkana jedheen; “Ani Waaqa abbaa kee Abrahaam; ani waan si wajjin jiruuf hin sodaatin. Garbicha koo Abrahaamiif jedhees ani sin eebbisa; sanyii kees nan baay’isa.”

²⁵ Yisihaaq achitti iddoo aarsaa ijaaree maqaa WAAQAYYOO waammate. Dunkaana isaas achi dhaabbate; tajaajiltoonni isaas iddoo sanatti boolla bishaanii qotatan.

²⁶ Ergasiis Abiimelek gorsaa isaa Ahuzaatii fi ajajaa loltoota isaa Fiikool wajjin Geraaraadhaa ka’ee gara Yisihaaq dhufe. ²⁷ Yisihaaq immoo, “Isin erga na jibbitanii of biraa na ariitanii maaliif gara koo dhuftan?” isaaniin jedhe.

²⁸ Isaanis akkana jedhanii deebisan; “Nu akka WAAQAYYO si wajjin jiru ifaan ifatti argineerra; kanaafuu nu, ‘Kakuun walii galtee gidduu keenya jechuunis nuu fi si gidduu jiraachuu qaba’ jenne; mee kottu si wajjin walii galtee godhannaa. ²⁹ Kunis akkuma nu utuu waan gaarii malee waan hamaa sirraan hin ga’in nagaan of irraa si geggeessine sana akka atis nu hin miineef. Ati amma illee nama WAAQAYYO eebbisee dha.”

³⁰ Yisihaaqis nyaata isaaniif qopheesse; isaanis ni nyaatan; ni dhuganis. ³¹ Namoonni sun guyyaa itti aanu ganama barraaqa ka’anii walii kakatan. Yisihaaqis isaan geggeesse; jarris nagumaan isa biraa deeman.

³² Guyyuma sana hojjettoonni Yisihaaq dufanii waa’ee boolla bishaanii qotan sanaa isaatti himan. Isaanis, “Nu bishaan arganneerra!” jedhan. ³³ Innis boolla bishaanii sana, “Shibe’aa”

jedhee moggaase. Hamma har'aatti maqaan magaalaa sanaa Bersheebaa jedhama.

³⁴ Esaawu yeroo umuriin isaa waggaa afur-tama guuteetti Yoodiiti intala Bi'eer namicha gosa Heeti akkasumas Baasmati intala Eeloon namicha gosa Heeti fuudhe. ³⁵ Isaanis Yisihaaqii fi Ribqaa gaddisiisan.

27

Yisihaaq Yaaqoobin Eebbise

¹ Yisihaaq dulloomee yeroo iji isaa arguu dadhabetti ilma isaa hangafa Esaawun ofitti waamee, "Yaa ilma koo" jedheen.

Innis, "Kunoo asan jira" jedhee deebise.

² Yisihaaq akkana jedhe; "Kunoo, ani dulloomeera; guyyaa du'a koo hin beeku.

³ Kanaafuu maaloo mi'a adamoo keetii jechuunis korojoo xiyya keetii fi iddaa kee qabadhuutii gara dirreetti ba'iitii bineensa naa adamsi.

⁴ Akka ani utuun hin du'iniin dura si eebbisuuf, nyaata mi'aawaa gosa ani jaalladhu naa qopheessiitii akka ani nyaadhuuf naa dhi'eessi."

⁵ Yommuu Yisihaaq ilma isaa Esaawutti dubbatetti Ribqaan ni dhaggeeffatti turte. Yeroo Esaawu bineensa adamsee fiduuf gara dirreetti gad ba'etti, ⁶ Ribqaan ilma ishee Yaaqoobiin akkana jette; "Kunoo, ani utuu abbaan kee obboleessa kee Esaawutti dubbatuu dhaga'eera;

⁷ innis, 'Akka ani utuun hin du'in fuula WAAQAYYOO duratti si eebbisuuf bineensa adam-sii fidiitii akka ani nyaadhuuf nyaata mi'aawu naa qopheessi' jedheen. ⁸ Egaa yaa ilma ko,

akkuma ani si ajajutti dubbii koo dhaga'i. ⁹ Ani akkan abbaa keetiif akkuma inni jaallatutti nyaata mi'aawaa qopheessuuf gara bushaayee dhaqiitii ilmoolee re'ee filatamoo lama naa fidi. ¹⁰ Akka inni nyaatee utuu hin du'in si eebbisuuf abbaa keetiif nyaata dhi'eessi."

¹¹ Yaaqoobis haadha isaa Ribqaadhaan akkana jedhe; "Kunoo, obboleessi koo Esaawu dab-basaa'aa dha; ani garuu rifeensa hin qabu. ¹² Yoo abbaan koo na qaqqabatee waan ani isa gowwoomse se'e, ani gooda eebbaa abaarsa ofitti nan fida."

¹³ Haati isaa immoo, "Yaa ilma ko, abaarsi sun naaf haa ta'u; ati waanuma ani siin jedhe godhi; dhaqiitii re'oota sana naa fidi" jetteen.

¹⁴ Innis dhaqee ilmoolee re'ootaa sana qabee haadha isaatiif fide; isheen immoo akkuma abbaan isaa jaallatutti nyaata mi'aawu qopheessi-teef. ¹⁵ Ergasiis Ribqaan uffata Esaaw ilma ishee hangaftichaa kan ishee bira ture keessaa kan hunda irra bareedu fuutee Yaaqoob ilma ishee isa quxisuu sanatti uffifte. ¹⁶ Harka isaatii fi morma isaa iddoo rifeensa hin qabnetti gogaa re'ootaa uffifte. ¹⁷ Ergasiis nyaata mi'aawaa fi buddeena qopheessitee turte sana ilma ishee Yaaqoobitti kennite.

¹⁸ Innis gara abbaa isaa dhaqee, "Yaa abbaa koo" jedhe.

Innis, "Yaa ilma ko, kunoo asan jira; ati eenyu?" jedhee deebise.

¹⁹ Yaaqoobis abbaa isaatiin akkana jedhe; "Ani Esaawu ilma kee isa hangafticha; akkuma ati

natti himte sana godheera; akka na eebbif-tuuf mee ol jedhiitii waan ani adamsee fide nyaadhu.”

²⁰ Yisihaaq ilma isaatiin, “Yaa ilma ko, akkamitti akkana daftee argatte?” jedhe.

Yaaqoob immoo, “WAAQAYYO Waaqa keetu na milkoomse” jedhee deebise.

²¹ Yisihaaqis Yaaqoobiin, “Akka ani si qaqqabadhee ilma koo Esaaw ta’uu fi ta’uu baachuu kee beekuuf mee as dhi’aadhu” jedhe.

²² Yaaqoobis abbaa isaa Yisihaaqitti dhi’aate; abbaan isaas isa qaqqabatee, “Sagaleen kun sagalee Yaaqoob; harki kun garuu harka Esaawu” jedhe. ²³ Waan harki isaa akkuma harka Esaawu rifeensa qabuuf Yisihaaq gargar baasee isa beekuu hin dandeenye; kanaafuu isa eebbise. ²⁴ Innis, “Ati dhugumaan ilma koo Esaawuu?” jedhee gaafate.

Inni immoo, “Eeyyee ani isuma” jedhee deebise.

²⁵ Yisihaaqis, “Yaa ilma ko, akka ani nyaadhee si eebisuuf mee waan adamsitee fidde sana naa kenni” jedhe.

Yaaqoob ni dhi’eesseef; innis ni nyaate; daad-hii wayiniis ni fideef; innis ni dhuge. ²⁶ Abbaan isaa Yisihaaqis, “Yaa ilma koo as kottuu na dhungadhu” jedheen.

²⁷ Innis itti dhi’aatee isa dhungate. Yisihaaqis foolii wayyaa isaa suufee isa eebbise; akkanas jedhe;

“Ilaa, fooliin ilma koo,
akkuma foolii lafa qotiisaa
WAAQAYYO eebbisee ti.

28 Waaqni fixeensa samii,
 lafa gabbataa, midhaanii fi
 wayinii akka malee baay'atu siif haa kennu.

29 Saboonni si haa tajaajilan;
 uummannis siif haa sagadan.

Obboloota kee irratti gooftaa ta'i;
 ilmaan haadha keetiis siif haa sagadan.

Warri si abaaran haa abaaraman;
 warri si eebbisan immoo haa eebbifaman."

30 Akkuma Yisihaaq Yaaqoobin eebbisee fixee
 Yaaqoob immoo fuula abbaa isaa fuula Yisi-
 haaq duraa gad ba'een, obboleessi isaa Esaawu
 adamoodhaa dhufee ol gale. 31 Innis nyaata
 mi'aawaa qopheessee abbaa isaatiif fide; abbaa
 isaatiinis, "Yaa abbaa ko, ati akka na eebbiftuuf
 ol jedhiitii waan ani ilmi kee adamsee fide
 nyaadhu" jedhe.

32 Abbaan isaa Yisihaaqis, "Ati eenyu?" jedhee
 isa gaafate.

Innis, "Ani ilma kee Esaawu hangafticha"
 jedhe.

33 Yommus Yisihaaq akka malee hollachaa,
 "Yoos namni waa adamsee naa fide eenyu ree?
 Ani utuu ati hin dhufin hunduma isaa nyaad-
 heen isa eebbise; inni dhugumaan ni eebb-
 ifama!" jedhe.

34 Esaawu yommuu waan abbaan isaa dubbate
 dhaga'etti, abbaa isaatiin, "Yaa abbaa ko, anas
 eebbisi!" jedhee sagalee ol fudhatee hiqqifatee
 boo'e.

35 Yisihaaq garuu, "Obboleessi kee haxxum-
 maadhaan dhufee eebba kee fudhateera" jedhe.

³⁶ Esaawus, “Maqaan isaa iyyuu dhugumaan Yaaqoob jedhama mitii? Inni kana wajjin yeroo lama na gowwoomsuu isaa ti; jalqabatti hanga-fummaa koo narraa fudhate; amma immoo eebba koo fudhateera” jedhe. Ergasiis inni, “Ati eebba tokko illee naa hin hambifnee ree?” jedhee gaafate.

³⁷ Yisihaaq immoo akkana jedhee Esaawuuf deebise; “Kunoo ani akka inni sirratti gooftaa ta’uu fi akka firoonni isaa hundi tajaajiltoota isaa ta’an godheera; akka inni midhaanii fi daadhii wayinii qabaatuufis isa eebbiseera. Egaa yaa ilma koo ani maal siif gochuun danda’a?”

³⁸ Esaawus abbaa isaatiin, “Yaa abbaa ko, ati eebuma tokko qofa qabdaa? Yaa abbaa ko, anas eebbisi!” jedhe. Esaawus sagalee ol fudhatee boo’e.

³⁹ Abbaan isaa Yisihaaqis akkana jedhee deebiseef;

“Iddoon jireenya keetii

lafa gabbataa irraa ni fagaata;

fixeensa samii gubbaa irraas ni fagaata.

⁴⁰ Ati goraadeedhaan jiraatta;
obboleessa kees ni tajaajilta.

Yeroo isaan mormitutti garuu
waanjoo isaa cabsitee
morma kee irraa buufta.”

Yaaqoob gara Laabaatti baqate

⁴¹ Esaawu sababii abbaan isaa Yaaqoobin eebbiseef Yaaqoobitti haaloo qabate. Innis garaa isaatti, “Yeroon itti abbaa kootiif boo’an dhi’aateera; anis yeroo sana obboleessa koo Yaaqoobin nan ajjeesa” jedhee yaade.

⁴² Yommuu wannu Esaawu ilmi ishee hangaftichi jedhe isheetti himametti Ribqaan Yaaqoob ilma ishee quxisuu waamsiftee akkana jetteen; “Kunoo, obboleessi kee Esaawu si ajjeesee garaa isaa qabbaneeffachuu barbaada. ⁴³ Kanaafuu yaa ilma koo na dhaga’i; ka’iitii gara obboleessa koo Laabaa kan Kaaraan keessa jiraatu sanaatti baqadhu. ⁴⁴ Hamma aariin obboleessa keetii qabbanaa’utti yeroo gabaabaaf isa bira turi. ⁴⁵ Yommuu aariin obboleessa keetii qabbanaa’ee innis waan ati isa goote sana irraanfatuuti ani dhaamsa sitti ergee achii sin fichisiisa. Ani maaliifan guyyaa tokkotti isin lachuu dhaba?”

⁴⁶ Ribqaanis Yisihaaqiin akkana jette; “Ani sababii dubartoota Heetotaa kanneeniif jiraachuu jibbeera. Yoo Yaaqoob dubartoota biyya kanaa jechuunis dubartoota Heetotaa kanneen keessaa niitii fuudhe, jireenyi koo maal anaaf godha ree!”

28

¹ Yisihaaqis Yaaqoobin waamee eebbisee akkana jedhee isa ajaje: “Intallan warra Kana’aan keessaa hin fuudhin. ² Ammuma ka’iitii gara kaaba dhi’a Phaadaan Arraam mana abbaa haadha keetii mana Betuu’eel dhaqi. Achii intallan obboleessa haadha keetii intallan Laabaa keessaa tokko fuudhi. ³ Waaqni Waan Hunda Danda’u sun si haa eebbisu; sanyii siif haa kennu; akka ati saba bal’aa taatuufis si haa baay’isu. ⁴ Ati biyya amma alagummaadhaan keessa jiraattu, biyya Waaqni dhaala godhee Abrahaamiif kenne sana akka dhaaltuuf inni

eebba Abrahaamiif kenne sii fi sanyii keetiif haa kennu.” ⁵ Yisihaaqis akkasitti Yaaqoobin erge; Yaaqoobis gara kaaba dhi’a Phaadaan Arraam gara Laabaa ilma Betuu’eel namicha Arraam sanaa dhage; Laabaan kun immoo obboleessa Ribqaa, haadha Yaaqoobii fi Esaawu.

⁶ Esaawu akka Yisihaaq Yaaqoobin eebbisee akka inni achii niitii fuudhuuf gara kaaba dhi’a Phaadaan Arraamitti isa ergee fi akka isa eebbisettis “Intallan warra Kana’aan hin fuudhin” jedhee isa ajaje yommuu beeketti; ⁷ Yaaqoob abbaa fi haadha isaatiif ajajamee gara kaaba dhi’a Phaadaan Arraam dhage. ⁸ Esaawus intallan warra Kana’aan fuula abbaa isaa Yisihaaq duratti hammam jibbamoo akka ta’an hubate. ⁹ Kanaafuu Esaaw gara Ishmaa’eel ilma Abrahaam dhagee Maahalaati intala Ishmaa’eel obboleettii Nabaayoti niitota dur qabu irratti dabalee fuudhe.

Abjuu Yaaqoob Beet’eelitti Abjoote

¹⁰ Yaaqoob Bersheebaa ba’ee Kaaraan dhage. ¹¹ Innis iddoo tokko ga’ee aduun dhiinaan achi bule; dhagoota achi turan keessaas tokko fudhatee mataa jala kaa’atee rafuuf ciise. ¹² Innis achitti abjuu abjoote; kunoo yaabbannoo lafa dhaabatee fiixeen isaa immoo samii ga’u tokko arge; kunoo ergamoonni Waaqayyoo yaabbannoo sana irra ol ba’aa fi gad bu’aa turan. ¹³ Kunoo WAAQAYYO yaabbannoo sana gara irraa dhaabatee akkana jedhe; “Ani WAAQAYYO Waaqa abbaa kee Abrahaamii fi Waaqa Yisihaaq; ani lafa ati irra ciiftu kana siif fi sanyii keetiif nan

kenna. ¹⁴ Sanyiin kee akkuma biyyoo lafaa ni baay'ata; atis gara dhi'aatti, gara ba'aatti, gara kaabaattii fi kibbaatti ni babal'atta. Uummanni lafa irraa hundinuu karaa keetii fi karaa sanyii keetiitiin ni eebbifama. ¹⁵ Kunoo ani si wajjinan jira; lafa ati dhaqxu hundattis sin eega; gara biyya kanaattis deebisee sin fida. Ani hamman waanan waadaa siif gale sana siif guututti si hin dhiisu."

¹⁶ Yaaqoobis yommuu hirribaa ka'etti, "Dhugumaan WAAQAYYO iddoo kana jira; ani waan kana hin hubanne" jedhe. ¹⁷ Innis sodaatee, "Iddoon kun akkam nama sodaachisa! Kun mana Waaqaa ti malee waan biraa miti; kun karra samiiti" jedhe.

¹⁸ Yaaqoobis guyyaa itti aanu ganama obboroo ka'ee dhagaa mataa jala kaa'atee ture sana fuudhee akka utubaatti ol dhaabe; fiixee isaa irrattis zayitii dhangalaase. ¹⁹ Innis maqaa iddoo sanaa Beet'eel jedhee moggaase; duraan garuu magaalaan sun Luuzi jedhama ture.

²⁰ Ergasiis Yaaqoob akkana jedhee wareege; "Yoo Waaqni na wajjin ta'e, yoo inni karaa ani deemmu kana irratti na eege, yoo waan ani nyaadhuu fi waan ani uffadhu naa kenne, ²¹ yoo ani nagaan mana abbaa kootti deebi'e, WAAQAYYO Waaqa koo ni ta'a; ²² dhagaan ani utubaa godhee ol dhaabe kunis mana Waaqaa ta'a; waan ati naa kennitu keessaas kudhan keessaa tokko siifin kenna."

29

Yaaqoob Phaadaan Arraam Ga'e

¹ Yaaqoobis karaa isaa itti fufee gara warra biyya ba'aa dhufe. ² Innis ilaalee kunoo boolla bishaanii tokko dirree irratti arge; kunoo karri hoolotaa sadii sababii achii bishaan dhuganiif boolla bishaanii sana bira ciciisaa turan. Dhagaan afaan boolla bishaanii sanaa irra ture guddaa ture. ³ Yeroo karri hoolotaa hundi achitti walitti qabamanitti tiksooni afaan boolla bishaanii irraa dhagaa gangalchani hoolota bishaan obaasu turan. Ergasii immoo dhagaa sana iddoo isaatti deebisanii afaan boolla bishaanii irra kaa'u turan.

⁴ Yaaqoobis tiksoota sanaan, "Yaa obboloota ko, isin warra eessaati?" jedhee gaafate.

Isaanis, "Nu warra Kaaraaniiti" jedhanii deebisan.

⁵ Innis, "Laabaa ilma Naahoor beektuu?" jedheen.

Jarris, "Eeyyee, beekna" jedhanii deebisan.

⁶ Yaaqoob immoo, "Inni fayyumaa?" jedhee isaan gaafate.

Isaanis, "Eeyyee, fayyuma; kunoo intalli isaa Raahel iyyuu hoolota fiddee dhufaa jirti" jedhaniin.

⁷ Innis, "Kunoo, amma lafti guyyaa dha; yeroo itti hoolonni walitti qabaman miti. Hoolota bishaan obaasaatii dhaqaa dheechisaa" jedheen.

⁸ Isaanis, "Nu hamma karri hoolotaa hundinuu walitti qabamanii dhagaan sun afaan boolla bishaanii irraa gangalfamutti hin dandeenyu; ergasii hoolota bishaan obaafna" jedhanii deebisan.

⁹ Utuma inni jara wajjin haasa'aa jiruu, Raahel waan tiksee turteef hoolota abbaa ishee ooftee

dhufte. ¹⁰ Yaaqoob yommuu Raahel, intala obboleessa haadha isaa intala Laabaatii fi hoolota Laabaa argetti dhaqee dhagaa afaan boolla bishaanii irraa gangalchee hoolota eessuma isaa bishaan obaase. ¹¹ Yaaqoobis Raaheliin dhungate; sagalee ol fudhatees boo'e. ¹² Inni fira abbaa ishee akka ta'ee fi ilma Ribqaa akka ta'e Raahelitti hime; isheenis fiigaa dhaqxee abbaa isheetti himte.

¹³ Laabaan akkuma waa'ee ilma obboleettii isaa waa'ee Yaaqoob dhaga'een isa simachuuf ariifatee ba'e. Innis erga hammatee dhungatee booddee mana isaatti fudhatee gale; Yaaqoobis waan kana hunda Laabaatti hime. ¹⁴ Laabaan immoo, "Ati dhugumaan foon kootii fi dhiiga kooti" jedheen.

Yaaqoob Liyaa fi Raahelin Fuudhe

Yaaqoob erga ji'a tokko guutuu Laabaa wajjin turee booddee, ¹⁵ Laabaan akkana isaan jedhe; "Ati sababii fira koo taateef tola naa hojjechuu qabdaa? Mindaan kee akka hammam ta'uu qabu natti himi."

¹⁶ Laabaan intallan lama qaba ture; maqaan ishee hangafaa Liyaa ture; maqaan ishee quxisuu immoo Raahel jedhama ture. ¹⁷ Iji Liyaa dadhabaa ture; Raahel garuu bareedduu fi simboo qabeettii turte. ¹⁸ Yaaqoob Raahelin jaallatee, "Ani waa'ee intala kee ishee quxisuu, Raaheliif jedhee waggaa torba sin tajaajila" jedheen.

¹⁹ Laabaan immoo, "Nama biraaf ishee kennuu irra siif kennuu naa wayya; asuma na bira turi" jedhe. ²⁰ Kanaafuu Yaaqoob Raahelin argachuuf jedhee waggaa torba tajaajile. Inni

waan ishee jaallateef waggoonni kunneen guyyoota muraasa isatti fakkaatan.

²¹ Yaaqoobis Laabaadhaan, “Waan yeroon koo xumurameef akka ani ishee bira ga’uuf niitii koo naa kenni” jedhe.

²² Kanaafuu Laabaan namoota iddoo sana jiran hunda walitti qabee cidha qopheesse.

²³ Garuu yeroo lafti galgalaa’etti intala isaa Liyaa fidee Yaaqoobiif kenne; Yaaqoobis ishee bira ga’e. ²⁴ Laabaanis akka isheen hojjetuu ishee taatuuf garbittii isaa Zilfaa, intala isaa Liyaadhaaf kenne.

²⁵ Yommuu lafti bari’etti kunoo Liyaa ta’uun ishee beekame! Yaaqoobis Laabaadhaan, “Wanni ati na goote kun maali? Ani Raaheliif jedhee si hin tajaajillee? Yoos ati maaliif na gowwoomsite ree?” jedhe.

²⁶ Laabaanis akkana jedhee deebise; “Biyya keenya keessatti intala hangafa dura intala quxisuu heerumsiisuun duudhaa keenya miti. ²⁷ Torban misirrummaa intala kanaa raawwadhu; ergasii yoo ati waggaa biraa torba naaf hojjetta quxisuu ishees siif kennina.”

²⁸ Yaaqoobis akkasuma godhe. Torban sanas Liyaa wajjin dabarse; ergasiis Laabaan intala isaa Raahelin isatti heerumsiise. ²⁹ Laabaan akka isheen hojjetuu ishee taatuuf xomboree isaa Bilihaa, intala isaa Raaheliif kenne. ³⁰ Yaaqoobis Raahel bira ga’e; innis Liyaa caalaatti Raahelin jaallate. Waggoota biraa torbas Laabaaf hojjetete.

Ijoollee Yaaqoob

³¹ WAAQAYYO yommuu akka Liyaan hin jaallatamin argetti gadameessa ishee baneef; Raahel

garuu dhabduu turte. ³² Liyaan ulfooftée ilma deesse. Isheenis waan, “WAAQAYYO dhiphina koo argeeraatii dhugumaan si’achi dhirsi koo na jaallata” jetteef maqaa isaa Ruubeen jettee moggaafte.

³³ Isheen ammas yommuu ulfooftée ilma deesetti, “WAAQAYYO sababii akka ani hin jaallatamin dhaga’eef ilma kanas naa kenne” jettee maqaa isaa Simi’oon jettee moggaafte.

³⁴ Ammas ulfooftée ilma deesse; isheenis, “Sababii ani ilmaan sadii isaaf da’eef amma dhirsi koo natti maxxana” jette; kanaafuu mucaan sun Lewwii jedhamee moggaafame.

³⁵ Ammas isheen ulfooftée ilma deesse; isheenis, “Amma WAAQAYYO nan galateeffadha” jette. Kanaafuu maqaa isaa Yihuudaa jettee moggaafte. Ergasiis da’uu ni dhiifte.

30

¹ Raahel yommuu akka Yaaqoobiif ijoollee tokko iyyuu hin da’in argitetti obboleettii isheetti hinaafte. Yaaqoobiinis, “Ijoollee naa kenni, yoo kanaa achii nan du’a!” jette.

² Yaaqoobis isheetti aaree, “Anatu iddoo Waaqa isa ijoollee si dhowwate sanaa jira moo?” jedheen.

³ Isheenis, “Xomboreen koo Bilihaan kunoo ti; akka isheen gooda koo ijoollee naaf deessee anis karaa isheettiin ijoollee argadhuuf dhaqii ishee bira ga’i” jette.

⁴ Isheenis xomboree ishee Bilihaa akka niitii isaa taatuuf kenniteef. Yaaqoobis ishee bira ga’e;

⁵ isheenis ulfooftée ilma isaaf deesse. ⁶ Kana

irratti Raahel, “Waaqni naa murteesseera; kad-hannaa koos dhaga’ee ilma naa kenneera” jette. Kanaafuu maqaa isaa Daan jettee moggaafte.

⁷ Xomboreen Raahel Bilihaan ammas ulfooftee Yaaqoobiif ilma lammaffaa deesse. ⁸ Raahelis, “Ani obboleettii koo wal’aansoo guddaa qabee mo’adheera” jette. Maqaa isaa Niftaalem jettee moggaafte.

⁹ Liyaan akka ijoollee da’uu dhiifte hubatte; xomboree ishee Zilfaa fuutee akka niitii isaa taatuuf Yaaqoobiif kennite. ¹⁰ Xomboreen Liyaa Zilfaanis Yaaqoobiif ilma deesse. ¹¹ Liyaan immoo, “Maal milkiin akkanaa!” jettee maqaa isaa Gaad jettee moggaafte.

¹² Xomboreen Liyaa Zilfaan Yaaqoobiif ilma lammaffaa deesse. ¹³ Ergasiis Liyaan, “Ani akka-man gammade! Dubartoonnis, ‘Eebbifamtuu’ naan jedhu” jette. Kanaafuu maqaa isaa Aasheer jettee moggaafte.

¹⁴ Yeroo haamaa qamadiitti Ruubeen gara bakkeetti ba’ee ija hudhaa argatee haadha isaa Liyaadhaaf fide. Raahelis Liyaadhaan, “Maaloo ija hudhaa ilma keetii irraa waa naa kenni” jette.

¹⁵ Liyaan immoo, “Dhirsaa koo narraa fudhachuun kee sitti xinnaatee? Hudhaa ilma koos ni fudhattaa?” jetteen.

Raahelis, “Qooda hudhaa ilma keetii inni edana si wajjin haa bulu” jetteen.

¹⁶ Gaafa sana galgala yeroo Yaaqoob lafa qoti-isaatii galetti Liyaan isa simachuuf gad baatee, “Waan ani hudhaa ilma kootiin si kireeffad-heef ati har’a na wajjin bulu qabda” jetteen. Yaaqoobis halkan sana ishee wajjin bule.

¹⁷ Waaqnis Liyaa dhaga'e; isheenis ulfooftee Yaaqoobiif ilma shanaffaa deesse. ¹⁸ Liyaanis, "Waan ani xomboree koo dhirsa kootiif kenneef Waaqni gatii koo naa baaseera" jette. Kanaafuu Yisaakor jettee isa moggaafte.

¹⁹ Liyaan ammas ulfooftee Yaaqoobiif ilma ja'affaa deesse. ²⁰ Liyaanis, "Waaqni kennaa gaarii naaf kenneera; sababii ani ilmaan ja'a isaaf da'eef dhirsi koo si'achi ulfina naa kenna" jette. Kanaafuu maqaa isaa Zebuuloon jettee moggaafte.

²¹ Ergasiis intala tokko deessee Diinaa jettee moggaafte.

²² Waaqnis Raahelin yaadate; kadhannaa ishees dhaga'ee gadameessa ishee baneef. ²³ Isheenis ulfooftee ilma deessee, "Waaqni qaani koo narraa fuudheera" jette. ²⁴ Isheenis maqaa isaa Yoosef jettee moggaafte, "WAAQAYYO ilma biraa naaf haa dabalu" jette.

Yaaqoob Hoolota Hore

²⁵ Erga Raahel Yoosefin deessee booddee Yaaqoob Laabaadhaan akkana jedhe; "Akka ani biyya dhalootaa kootti deebi'uuf, gad na dhiisi.

²⁶ Ani nan deemaatii niitota koo fi ijoollee koo warra ani isaaniif jedhee siif tajaajile naa kenni. Akka ani hojii baay'ee siif hojjedhe ati iyyuu beekta."

²⁷ Laabaan garuu akkana jedheen; "Maaloo yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe asuma turi; ani akka WAAQAYYO sababii keetiin na eebbise mul'ataan beekeeraatii." ²⁸ Itti fufees, "Mee mindaa ani siif

kaffaluu qabu natti himi; ani siifin kaffalaatii” jedhe.

²⁹ Yaaqoobis akkana jedheen; “Akka ani hammam siif hojjedhe, horiin kees hammam akka harka kootti baay’ate atuu ni beekta. ³⁰ Wanni xinnaan ati utuu ani hin dhufin dura qabdu sun amma akka malee siif baay’ateera; lafa ani ture kamitti iyyuu WAAQAYYO si eebbiseera. Garuu yeroon ani itti maatii kootiif yaadu yoomi ree?”

³¹ Innis, “Wanni ani siif kennu maali ree?” jedhee gaafate.

Yaaqoob immoo akkana jedhee deebise; “Homaa naaf hin kennin; garuu yoo ati waan kana naaf goote ani ittuma fufee bushaayee kee nan tiksa; nan eegas; ³² ani har’a bushaayee kee hunda keessa ba’ee hoolota cocorree fi buburree hunda, hoolaa magaalaa fi re’oota cocorree yookaan buburree hunda addaan nan baasa; isaan kunneen mindaa koo ta’u. ³³ Yeroo ati mindaa naa kennite sana to’achuu dhuftutti, amanamummaan koo dhugaa naa ba’a. Hoolotaa fi re’oota koo keessatti re’een cocorree yookaan buburree hin ta’in kam iyyuu, hoolaa keessaa immoo kan gurraacha hin ta’in kam iyyuu yoo argame akka waan hatameetti haa ilaalamu.”

³⁴ Laabaanis, “Tole, akkuma ati jette haa ta’u” jedhe. ³⁵ Guyyuma sana Laabaan korbeeyyii re’ee halluu qaxxaamuroo qabanii fi buburree hunda, goromii re’ee cocorree fi buburree kanneen adaadii qaban hunda, akkasumas hoolota gugurraacha hunda fuudhee ilmaan isaatti kenne. ³⁶ Innis ofii isaatii fi Yaaqoob

gidduutti lafa adeemsa guyyaa sadii hambise; Yaaqoob immoo bushaayee Laabaa kanneen hafan tiksuu itti fufe.

³⁷ Yaaqoobis damee alaltuu, kan looziitii fi hadheessa jiidhaa isaa darbee darbee naannessee qoola isaa irraa quncisuudhaan dhagna mukichaa isa keessaa adii sana mul'ise.

³⁸ Yaaqoobis yeroo bushaayeen sun bishaan dhuguuf dhufanitti damee qolli irraa quncifame sana fuula isaanii dura bidiruu bishaan itti obaasan keessa kaa'e. Bushaayeen yeroo sun bishaan dhuguu dhufanitti gojoma'anii

³⁹ ulee sana duratti wal hobobsu turan; isaanis ilmoolee halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree fi buburree dhalan. ⁴⁰ Yaaqoobis ilmoolee bushaayee kophaatti baase; bushaayee Laabaa kanneen hafan garuu warra halluu qaxxaamuroo qabanii fi gurraacha dura dhaabe.

Akkasitti hoolota isaa addaan baase malee bushaayee Laabaatti hin makne. ⁴¹ Yeroo dhaltuuwwan jajjaboon gojoma'an kam iyyuu, Yaaqoob akka isaan ulee sana biratti wal hobobsaniif jedhee ulee sana fuula isaanii dura bidiruu keessa kaa'aa ture; ⁴² dhaltuuwwan dadhaboo dura garuu ulee sana hin keenye.

Kanaafuu warri dadhaboon kan Laabaa, warri jajjaboon immoo kan Yaaqoob ta'an. ⁴³ Namichi kun haala kanaan akka malee soorome; innis bushaayee baay'ee, garboota dubartootaatii fi dhiirotaa, gaalawwanii fi harroota qaba ture.

31

Yaaqoob Laabaa Jalaa Baqate

¹ Yaaqoobis akka ilmaan Laabaa, “Yaaqoob waan abbaan keenya qabu hunda fudhateera; qabeenya kana hundas waanuma kan abbaa keenyaa ture irraa argate” jedhan dhaga’e. ² Yaaqoobis fuula Laabaa ilaale; kunoo fuulli isaa akka duraatti isatti hin tolle.

³ WAAQAYYOS Yaaqoobiin, “Biyya abbaa keetii fi fira keetti deebi’i; anis si wajjin nan ta’a” jedhe.

⁴ Kanaafuu Yaaqoob akka isaan bakkeetti lafa bushaayeen isaa jiranitti gad ba’aniif gara Raahelii fi Liyaatti ergaa erge. ⁵ Innis akkana isaaniin jedhe; “Ani akka abbaan keessan akka kanaan duraa sana fuula natti hin tolle hubadheera; garuu Waaqni abbaa kootii na wajjin jira. ⁶ Akka ani humna koo guutuudhaan abbaa keessaniif hojjedhe isinuu beektu; ⁷ ta’us abbaan keessan mindaa koo yeroo kudhan geeddaruudhaan na gowwoomse. Waaqni garuu akka inni na miidhu hin eeyyamneef. ⁸ Yeroo inni, ‘Bushaayeen cocorreen mindaa kee ta’u’ jedhetti, bushaayeen hundi ilmaan cocorree dhalan; yeroo inni, ‘warri halluu qaxxaamuroo qaban mindaa kee ta’u’ jedhetti immoo bushaayeen hundi ilmaan qaxxaamuroo qaban dhalan. ⁹ Waaqni karaa kanaan horii abbaa keessanii fuudhee naa kenne.

¹⁰ “Anis gaaf tokko waqtii gaana bushaayeetti abjuu keessa ol ilaalee kunoo korbeeyyiin re’ootatti hobobsan akka halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree fi buburree ta’an nan arge. ¹¹ Ergamaan Waaqayyoos abjuu keessa, ‘Yaaqoob’ naan jedhe. Ani, ‘Kunoo asan jira’ jedheen deebise. ¹² Inni immoo akkana naan

jedhe; ‘Akka korbeeyyiin re’ootaa kanneen bushaayeetti hobobsan hundinuu halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree fi buburree ta’an ol jedhii ilaali. Ani waan Laabaan sitti hojjete hunda argeeraatii. ¹³ Ani Waaqa Beet’eel lafa ati itti utubaa dibdee wareega naaf wareegde sanaa ti. Amma ka’iitii biyya kana keessaa ba’iitii gara biyya fira keetiitti deebi’i.’ ”

¹⁴ Kana irratti Raahelii fi Liyaan akkana jedhanii deebisan; “Qoodni yookaan dhaalli mana abbaa keenyaatti nuu hafe jiraa? ¹⁵ Inni akkuma ormaatti nu ilaala mitii? Inni nu gurgura-teeraatii maallaqa sababii keenyaaf kenname nyaatee fixeera. ¹⁶ Qabeenyi Waaqni abbaa keenya irraa fuudhe hundi kan keenyaa fi kan ijoollee keenyaa ti. Egaa waan Waaqni sitti hime hunda godhi.”

¹⁷ Yaaqoobis ijoollee isaatii fi niitota isaa gaalawwan irra kaa’ate; ¹⁸ horii fi qabeenya kaaba dhi’a Phaadaan Arraamiitti horatte hunda of dura oofee gara biyya Kana’aan abbaa isaa Yisihaaq bira dhaquuf ka’e.

¹⁹ Laabaan hoolota isaa irraa rifeensa murmu-ruu dhage; Raahel immoo waaqota abbaa ishee hatte. ²⁰ Yaaqoobis akka isa dhiisee baqachuu yaade isa dhoksuudhaan Laabaan namicha Arraam sana gowwoomse. ²¹ Innis waan qabu hunda fudhatee baqate; laga Efraaxiis ce’ee biyya gaara Gili’aaditti qajeele.

Laabaan Yaaqoob Duukaa Bu’e

²² Akka Yaaqoob baqate guyyaa sadaffaatti Laabaatti himame. ²³ Laabaanis firoota isaa

fudhatee guyyaa torba Yaaqoob duukaa bu'ee biyya gaara Gili'aaditti isa qaqqabe. ²⁴ Waaqnis halkan abjuudhaan gara Laabaan namicha biyya Arraam sanaa dhufee, "Ati waan gaariis ta'u hamaa tokko iyyuu Yaaqoobitti akka hin dubbanne of eeggadhu" isaan jedhe.

²⁵ Yaaqoob yeroo Laabaan isa qaqqabetti, biyya gaaraa Gili'aad keessa dunkaana isaa dhaabbatee ture; Laabaa fi firoonni isaas achi qubatan. ²⁶ Laabaanis Yaaqoobiin akkana jedhe; "Ati na gowwoomsitee intallan koo akka booji'amtoota waraanaatti fudhattee deemuun kee maal gochuu kee ti? ²⁷ Ati maaliif dhoksaan baqatte? Maaliifis na gowwoomsite? Akka ani gammachuu fi faarfannaadhaan, dibbee fi baganaadhaan si geggeessuuf maaliif natti himuu didde? ²⁸ Ati akka ani ijoollee ijoollee kootiitii fi intallan koo dhungadhee nagaatti jedhu naaf hin eeyyamne. Ati hojii gowwummaa hojjete. ²⁹ Ani isin miidhuuf humna qaba; garuu eda Waaqni abbaa keessanii, 'Ati waan gaariis ta'u hamaa tokko illee Yaaqoobitti akka hin dubbanne of eeggadhu' naan jedhe. ³⁰ Ati sababii mana abbaa keetiitti deebi'uu akka malee hawwiteef deemteerta; garuu maaliif waaqota koo hatte?"

³¹ Yaaqoobis akkana jedhee Laabaaf deebii kenne; "Ati intallan kee humnaan narraa fudhatta jedhee waanan sodaadheef nan deme.

³² Namni ati waaqota kee isa biratti argattu jiraachuu hin qabu. Akka wannu kan kee ta'e na bira jiruu fi akka hin jirre atuu fuula firoota keenyaa duratti sakatta'i; yoo jiraate immoo fud-

hadhu.” Yaaqoob Raahel waaqota sana hattuu ishee Yaaqoob hin beeku ture.

³³ Laabaanis dunkaana Yaaqoob, dunkaana Liyaatii fi dunkaana xomboreewwan lamaanii seenee homaa dhabe. Erga dunkaana Liyaatii ba’ee booddees dunkaana Raahel seene. ³⁴ Raahel immoo waaqota mana keessaa hatte sana kooraa gaalawwan ishee jala keessee irra taa’aa turte. Laabaanis waan dunkaanicha keessa jiru hunda keessa barbaade; garuu homaa hin arganne.

³⁵ Raahelis abbaa isheetiin, “Yaa gooftaa ko, sababii ani ka’ee fuula kee dura dhaabachuu dadhabeef hin aarin; ani xuriin of irraa qabaa” jette. Innis ni sakatta’e malee waaqota sana hin arganne.

³⁶ Yaaqoobis Laabaatti aaree isatti dheekkame. Innis akkana jedhee gaafate; “Yakki koo maali? Wannii ati akkana na adamsituuf ani cubbuu maalii hojjedheeti? ³⁷ Ati mi’a koo hunda sakattaateerta; egaa mi’a mana keetii keessaa maal argatte? Yoo jiraate firoota keetii fi firoota koo duratti dhi’eessiiiti isaan nu lamaan gidduutti murtii haa kennan.

³⁸ “Ani waggoota digdaman kana si wajjin jiraadheera. Hoolonnii fi re’oonni kee tokko iyyuu hin gatanne; ani bushaayee kee keessaas korbeeyyii hin nyaanne. ³⁹ Ani horii bineensi cabse gara keetti hin fidne; horii bades anatu kaffalaa ture. Waan guyyaas ta’u halkan hatame hundaaf ati na kaffalchiifatta turte. ⁴⁰ Haalli ani keessa jiraadhe kana ture; guyyaa ho’a, halkan immoo dhaamochatu na waxala ture; hirribnis

ija koo irraa bade. ⁴¹ Akkasiin ani waggoota digdamman kana mana kee ture. Ani waggaa kudha afur intallan kee lamaaniif jedhee, waggaa ja'a immoo bushaayee keetiif jedhee siif hojjedheera; ati immoo yeroo kudhan mindaa koo geeddarte. ⁴² Waaqni abbaa ko, Waaqni Abrahaam, Sodaan Yisihaaq utuu na wajjin jiraachuu baate ati silaa harka duwwaa na baasta turte. Waaqni garuu rakkina koo fi dadhabbii koo argee eda sitti dheekkame."

⁴³ Laabaan akkana jedhee Yaaqoobiif deebise; "Dubartoonni kunneen intallan koo ti; ijoolleen kunneenis ijoolluma koo ti; bushaayeen kunneenis bushaayee koo ti. Wannii ati argitu hundi kanuma koo ti. Yoos ani waa'ee intallan koo kanneeniitii fi waa'ee ijoollee isaan da'anii har'a maal gochuun danda'a? ⁴⁴ Kottu mee anii fi ati amma walii kakannaa; kakuun kunis anaa fi si gidduutti ragaa haa ta'u."

⁴⁵ Yaaqoobis dhagaa tokko fuudhee akka utubaatti dhaabe. ⁴⁶ Innis firoota isaatiin, "Dhagaa walitti qabaa" jedhe. Isaanis dhagaa walitti qabanii tuulan; jarris tuullaa sana biratti nyaata nyaatan. ⁴⁷ Laabaan tuullaa sanaan "Yigaarsa-haadutaa" jedhee moggaase; Yaaqoob immoo "Gili'aad" jedheen.

⁴⁸ Laabaanis, "Tuullaan kun anaa fi si gidduutti ragaa dha" jedhe. Gaala'aad jedhamuun isaa kanumaaf. ⁴⁹ Akkasumas Miisphaa jedhame; Laabaan akkana jedhee tureetii; "Yeroo nu gargar baanutti WAAQAYYO sii fi ana gidduutti eegduu haa ta'u. ⁵⁰ Yoo ati intallan koo rakkifte yookaan yoo ati intallan koo irratti niitota biraa

fuute, yoo namni tokko iyyuu nu bira hin jirre kunoo Waaqni anaa fi si'i gidduutti ragaa dha."

⁵¹ Laabaan ammas Yaaqoobiin akkana jedhe; "Tuullaa kanaa fi utubaa ani sii fi ana gidduu dhaabe kana ilaali. ⁵² Akka ani si miidhuuf jedhee tuullaa kana darbee gara keetti hin ceene, akka atis na miidhuuf jettee tuullaa kanaa fi utubaa kana dabartee gara kootti hin ceene tuullaan kun ragaa dha; utubaan kunis ragaa dha. ⁵³ Waaqni Abrahaam, Waaqni Naahoor, Waaqni abbootii isaanii nu gidduutti murtii haa kennu."

Yaaqoobis akkasitti maqaa Sodaa abbaa isaa Yisihaaqiin kakate. ⁵⁴ Innis biyya gaaraa sanatti aarsaa dhi'eessee firoota isaa nyaatatti waame. Isaanis erga nyaatanii booddee achuma bulan.

⁵⁵ Laabaanis guyyaa itti aanu ganama bariidhaan ka'ee ijoollee ijoollee isaatii fi intallan isaa dhungatee isaan eebbise. Ergasiis achii ka'ee gara iddoo isaatti deebi'e.

32

Yaaqoob Esaawuun Wal arguuf Qophaa'e

¹ Yaaqoobis karaa isaa itti fufe; ergamoonni Waaqayyoos isatti dhufan. ² Innis yommuu isaan argetti, "Kun buufata Waaqaa ti" jedhe; iddoo sanas Mahanayiim jedhee moggaase.

³ Yaaqoobis gara obboleessa isaa Esaawu kan biyya Edoom lafa See'iir jedhamu keessa jiraatuutti ergamoota of dura erge. ⁴ Innis akkana jedhee isaan ajaje: "Isin gooftaa koo Esaawuun akkana jedhaa: 'Garbichi kee Yaaqoob akkana

jedha; ani Laabaa bira jiraadhee hamma ammaattis isuma biran ture. ⁵ Ani loonii fi harroota, hoolotaa fi re'oota, hojjettoota dhiiraatii fi dubarootas qaba. Ammas ani fuula kee duratti surraa akkan argadhuuf ergaa kana gooftaa kootti nan erga.' ”

⁶ Ergamoonni sunis gara Yaaqoobitti deebi'anii, “Nu obboleessa kee Esaawu bira dhaqneerra; innis si simachuuf dhufaa jira; namoonni dhibba afur isa wajjin jiru” jedhaniin.

⁷ Yaaqoobis akka malee sodaatee dhiphate; namoota isa wajjin turanis garee lamatti qoode; bushaayee, loowwanii fi gaalawwan illee akka-suma garee lamatti qoode. ⁸ Innis, “Yoo Esaawu dhufee garee tokko dha'e, gareen kaan jalaa ba'a” jedhee yaade.

⁹ Yaaqoob akkana jedhee kadhate; “Yaa Waaqa abbaa koo Abrahaam, Waaqa abbaa koo Yisihaaq, yaa WAAQAYYO, isa 'Ati gara biyya keetii fi gara firoota keetiitti deebi'i, ani waan gaarii siifin godhaa' naan jette sun, ¹⁰ ani gaarummaa fi amanamummaa ati ana garbicha kee argisiifte kana hundaaf hin malu. Ani yeroo Yordaanos kana ce'etti ulee koo qofa qaban ture; amma garuu garee lama ta'een jira. ¹¹ Ani akka ati harka obboleessa koo Esaawu jalaa na baastu sin kadhada. Ani, 'Inni dhufee na ajjeesa; haadhotas ijoollee isaanii wajjin ni ajjeesa' jedhee sodaadheeraatii. ¹² Ati garuu, 'Ani dhugumaan waan gaarii siifin godha; sanyii kees akka cirracha galaanaa kan lakkaa'amuu hin dandeenye sanaa nan godha' jetteerta.”

¹³ Inni halkan sana achuma bule; waan of biraa qabu keessaas kennaa obboleessa isaa Esaawuuf kennu filate; ¹⁴ isaanis re’oota dhaltuu dhibba lama, korbeeyyii re’ee digdama, hoolota dhaltuu dhibba lama, korbeeyyii hoolaa digdama, ¹⁵ gaalawwan dhalaa soddoma ilmaan isaanii wajjin, saawwan afurtama, jiboota loonii kudhan, harroota dhaltuu digdama, wadala harrootaa kudhan turan. ¹⁶ Innis karra karraan addaan baasee tajaajiltoota isaatti kennee, “Na dura darbaa deemaa; karrawwan horii gidduut-tis lafa hambisaa” jedhee tajaajiltoota isaa ajaje.

¹⁷ Namicha fuula duraan jiru sanaanis akkana jedhe: “Yoo Esaaw obboleessi koo sitti dhufe, ‘Ati kan eenyuu ti? Eessa dhaqxa? Horiin fuula kee dura jiru kun kan eenyuu ti?’ jedhee si gaafate, ¹⁸ ati, ‘Kan garbicha kee Yaaqoob. Isaanis kennaa gooftaa koo Esaawuuf ergamanii dha; kunoo, Yaaqoobis nu duubaan dhufaa jira’ jechuu qabda.”

¹⁹ Namicha lammaffaa, sadaffaa fi warra karrawwan sana faana deeman hundas akkana jedhee ajaje; “Isinis yoo Esaawun argitan waanuma kana isatti himaa. ²⁰ Akkasumas, ‘Kunoo garbichi kee Yaaqoob nu duubaan dhufaa jira’ jedhaa.” Inni, “Ani kennaa of dura ergeef kanaan isa nan araarfadha; ergasii immoo ani yommuun isa argutti tarii inni na simata ta’a” jedhee yaadee tureetii. ²¹ Kanaan Yaaqoobiis isa dura darbe; Yaaqoob garuu halkan sana qubata sana keessa bule.

Yaaqoob Waaqa Wal’aansoo Qabe

²² Halkanuma sana Yaaqoob ka'ee niitota isaa lamaan, xomboreewwan isaa lamaanii fi ilmaan isaa kudha tokko fudhatee malkaa Yaaboq ce'e. ²³ Innis erga laga isaan ceesisee booddee qabeenya isaa hunda erge. ²⁴ Yaaqoob immoo kophaa isaa hafe; namichi tokkos hamma lafti bariitutti wal'aansoo isa qabe. ²⁵ Namichis yommuu akka Yaaqoobin mo'achuu hin dandeenye argetti, buusaa luqqeettuu Yaaqoob tuqe; yeroo inni namicha wajjin wal'aansoo qabettis luqqeettuun Yaaqoob ni adoode. ²⁶ Namichis, "Waan bari'uu ga'eef gad na dhiisi" jedhe.

Yaaqoob garuu, "Yoo ati na eebbifte malee ani gad si hin dhiisu" jedhee deebise.

²⁷ Namichis, "Maqaan kee eenyu" jedhee isa gaafate.

Inni immoo, "Yaaqoob" jedhee deebise.

²⁸ Namichis, "Ati sababii Waaqaa fi namoota wajjin wal'aansoo qabdee mo'atteef si'achi Israa'el jedhamta malee Yaaqoob hin jedhamtu" jedhe.

²⁹ Yaaqoobis, "Maaloo maqaa kee natti himi" jedheen.

Inni garuu, "Ati maaliif maqaa koo gaafatta?" jedheen. Ergasiis inni achumatti isa eebbise.

³⁰ Yaaqoobis, "Ani ifaan ifatti Waaqa argeeraatii; lubbuun koo garuu oolfamteerti" jedhee iddoo sana Phenii'eel jedhee moggaase.

³¹ Akkuma inni Phenii'eelin darbeen aduun isatti baate; innis sababii luqqeettuu isaatiif okkolaa ture. ³² Kanaafuu Israa'eloonni hamma har'aatti ribuu tafaa hin nyaatan; inni buusaa

luqqeettuu Yaaqoob kan tafaan wal qabatu tuqee tureetii.

33

Yaaqoobii fi Esaawu Wal argan

¹ Yaaqoobis ol jedhee ilaalee kunoo Esaawu namoota dhibba afur wajjin utuu dhufaa jiruu arge; innis Liyaatti, Raahelii fi xomboreewwan lamaanitti ijoollee gargari hire.

² Xomboreewwanii fi ijoollee isaanii dura aanse; Liyaa fi ijoollee ishee itti aansee, Raahelii fi Yoosefin immoo dugda duuba buuse. ³ Ofii isaatii immoo isaan dura darbee hamma obboleessa isaa bira ga'utti yeroo torba lafatti gad jedhee harka fuudhe.

⁴ Esaawu garuu Yaaqoobin simachuuf itti fiigee isa hammate; morma isaattis marmee isa dhungate. Isaan lachanuu walitti boo'an. ⁵ Esaawus ol jedhee ilaalee dubartootaa fi ijoollee argee, "Warri si wajjin jiran kunneen eenyu?" jedhee gaafate.

Yaaqoobis deebise, "Isaan ijoollee Waaqni arjummaadhaan ana garbicha keetiif kennee dha" jedhe.

⁶ Xomboreewwanii fi ijoolleen isaanii dhi'aatanii gad jedhanii harka fuudhan. ⁷ Itti aansaniis Liyaa fi ijoolleen ishee dhufanii gad jedhanii harka fuudhan. Dhuma irratti immoo Yoosefii fi Raahel dhufanii gad jedhani harka fuudhan.

⁸ Esaawu, "Bushaayee fi loon ani argu kun hundi maali?" jedhee gaafate.

Yaaqoobis, “Ani fuula kee fuula gooftaa koo duratti fudhatama argachuuf jedhee ti” jedhe.

⁹ Esaawu immoo, “Yaa obboleessa koo ani waan na ga’u qaba. Ati waan qabdu ofuma keetii hambifadhu” jedheen.

¹⁰ Yaaqoobis akkana jedhe; “Maaloo akkas miti! Yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe, kennaa kana na harkaa fudhadhu. Egaa amma ati fuula tolaadhaan na simatteerta; fuula kee arguun anaaf akkuma fuula Waaqaa arguutii. ¹¹ Sababii Waaqni natti arjoomee anis waan na barbaachisu hunda qabuuf maaloo kennaa ani siif fide kana fudhadhu.” Esaawus waan Yaaqoob cimsee isa kadhateef kennaa sana ni fudhate.

¹² Esaawus, “Kottu karaa keenya itti fufnee haa deemnu; ani si dura nan bu’aa” jedhe.

¹³ Yaaqoob garuu akkana isaan jedhe; “Akka ijoolleen dadhaboo ta’anii fi akka anis hoolotaa fi saawwan hoosisaniif kunuunsa gochuu qabu ati gooftaan koo ni beekta. Horiin kunneen yoo guyyuma tokkoon jarjarsuudhaan oofaman hundi isaanii ni dhumu. ¹⁴ Gooftaan koo garbicha isaa dura darbee haa deemu; ani immoo hamman See’iiritti gooftaa koo qaqqabutti akkuma humna bushaayee fuula koo dura jirutii fi akkuma humna ijoolleetti suuta jedhee nan deema.”

¹⁵ Esaawus, “Yoos namoota koo keessaa mu-raasa si biratti nan dhiisa” jedhe.

Yaaqoob immoo, “Kun maaliif barbaachisaa? Fuula gooftaa koo duratti fudhatama argachuun qofti na ga’a” jedhe.

¹⁶ Esaawus guyyuma sana karaa isaa irra See'iiritti deebi'e. ¹⁷ Yaaqoob garuu Sukooti dhagee achitti ofii isaatiif mana ijaarrate; horii isaatiif immoo daasii ijaare. Kanaafuu iddoon sun Suukooti jedhame.

¹⁸ Yaaqoob erga kaaba dhi'a Phaadaan Araamiitii deebi'ee booddee nagaan magaalaa Shekem ishee biyya Kana'aan keessaa sana ga'ee fuula magaalattii dura qubate. ¹⁹ Innis lafa dunkaana isaa irra dhaabate sana ilmaan Hamoor irraa meetii dhibbaan bitate; Hamoor immoo abbaa Shekem. ²⁰ Yaaqoobis achitti iddoo aarsaa ijaaree El Elohee Israa'el jedhee moggaase.

34

Diinaan Gudeedamte

¹ Diinaan intalli Liyaan Yaaqoobiif deesse sun dubartoota biyyattii ilaaluudhaaf gad baate. ² Shekem ilmi Hamoor namicha gosa Hiiwii kan bulchaa biyya sanaa ture ishee arge; innis qabee humnaan ishee gudeede. ³ Qalbiin isaas Diinaa intala Yaaqoobiin fudhatame; innis ishee jaallatee afaan tolaa itti dubbate. ⁴ Shekemis abbaa isaa Hamooriin, "Intala kana na fuusisi" jedhe.

⁵ Yaaqoob yommuu intalli isaa Diinaan akka gudeedamte dhaga'etti, ilmaan isaa dirree irra horii tiksu turan; kanaafuu Yaaqoob hamma isaan galanitti ni cal'ise.

⁶ Hamoor abbaan Shekemis Yaaqoob wajjin dubbachuu dhage. ⁷ Ilmaan Yaaqoobis akkuma

waan uumame sana dhaga'aniin dirreedhaa dhufan. Isaanis sababii Sheekem intala Yaaqoob wajjin ciisuudhaan Israa'el keessatti waan jib-bisiisaa hojjeteef ni gaddan; akka malees aaran.

⁸ Hamoor garuu akkana isaaniin jedhe; “Qalbiin ilma koo Sheekem intala keessan irra bu'eera. Maaloo isatti ishee heerumsiisaa. ⁹ Fuudhaa fi heerumaan walitti froomnaa; intallan keessan nuu kennaa; intallan keenyas fuudhaa. ¹⁰ Nu wajjin jiraadhaa; biyyattiin fuula keessan dura jirti; keessa jiraadhaatii itti daldalaa; qabeenyas itti horadhaa.”

¹¹ Sheekemis abbaa Diinaatii fi obboloota isheetiin akkana jedhe; “Ani fuula keessan duratti fudhatama argannaan waanuma isin naan jettan isiniif nan kenna. ¹² Isinis gabbara misirittiitii fi kennaa ani fiduu qabu hamma feetan natti muraa; anis waan isin naan jettan nan baasa. Intalattii gofa natti heerumsiisaa.”

¹³ Ilmaan Yaaqoob immoo waan Sheekem obboleettii isaanii Diinaa gudeedeef yeroo Sheekemii fi abbaa isaa Hamooriif deebii kennanitti haxxummaadhaan dubbatan. ¹⁴ Isaanis akkana isaaniin jedhan; “Nu waan akkanaa gochuu hin dandeenyu; nu nama dhagna hin qabatiniif intala keenya kennuu hin dandeenyu. Kun nuuf salphina. ¹⁵ Nu waan tokko qofaan tole isiniin jenna; kunis yoo isin dhiira keessan hunda dhagna qabdani akkuma keenya taatanii dha. ¹⁶ Ergasii nu intallan keenya isinii kennina; intallan keessan immoo ni fuuna. Gidduu keessan ni jiraanna; isin wajjinis saba tokko ni taana. ¹⁷ Garuu yoo isin

dhagna qabachuu diddan nu obboleettii keenya fudhannee deemna.”

¹⁸ Dubbiin isaanii Hamoorii fi Sheekem ilma Hamoor ni gammachiise. ¹⁹ Sheekem namoota mana abbaa isaa jiraatan hunda caalaa kabajamaa ture; inni sababii intala Yaaqoobitti gammadeef waan kana lafa irra hin harkifne; ²⁰ Hamoorii fi ilma isaa Sheekem gara karra magaalaa isaanii dhufanii namoota magaalaa isaaniitiin akkana jedhan; ²¹ “Jarri kun nuuf warra nagaa ti; kanaafuu biyyattii keessa jiraatanii itti haa daldalatan. Biyyattiin isaaniif lafa bal’aa qabdi; nu intallan isaanii haa fuunu; isaanis intallan keenya haa fuudhan. ²² Garuu namoonni kunneen akka saba tokkootti nu wajjin jiraachuuf tole kan jedhan yoo dhiironni keenya akkuma isaanii dhagna qabatan qofa. ²³ Loon isaanii, qabeenyi isaaniitii fi horiin isaanii kaan hundinuu kanuma keenya hin ta’anii? Kanaafuu kottaa tole isaaniin jennaa; isaanis nu wajjin ni jiraatu.”

²⁴ Namoonni karra magaalaa sanaatiin gad ba’an hundinuu Hamoorii fi ilma isaa Sheekemiin walii galan; dhiironni karra magaalaa sanaatiin gad ba’an hundinuus dhagna qabatan.

²⁵ Guyyaa sadii booddee utuma isaan dhukkubsachaa jiranuu, ilmaan Yaaqoobii keessaa namni lama Simi’oonii fi Lewwiin, obbolloonni Diinaa, goraadee isaanii fudhatanii magaalaa homaa quba hin qabne sana dha’anii dhiira hunda ajjeesan. ²⁶ Isaanis goraadeedhaan Hamoorii fi ilma isaa Sheekemin ajjeesanii

Diinaa immoo mana Sheekemiitii fudhatanii qajeelan. ²⁷ Ilmaan Yaaqoobis reeffawwan irra darbanii magaalaa obboleettiin isaanii itti gudeedamte sana saaman. ²⁸ Isaanis bushaayee isaanii, loon isaanii, harroota isaaniitii fi waan isaan magaalaa keessaa fi alaa qaban hunda fudhatan. ²⁹ Qabeenya isaanii hunda, dubartootaa fi ijoollee isaanii hunda fudhatanii deeman; waan mana keessa jiru hundas ni booji'an.

³⁰ Yaaqoobis Simi'oonii fi Lewwiidhaan akkana jedhe; "Isin akka ani Kana'aanotaa fi Feerzota biyya kana jiraatanitti xireeffatamu gochuudhaan rakkoo natti fiddan. Nu baay'inaan xinnoo dha; yoo isaan humna walitti dabalatanii na lolan anii fi warri mana koo hundinuu ni dhumna."

³¹ Isaan garuu, "Yoos inni akkuma sagaagal-tuu tokkootti obboleettii keenyatti haa taphatuu ree?" jedhanii deebisan.

35

Yaaqoob Beet'eelitti Deebi'e

¹ Waaqni Yaaqoobiin, "Ka'iitii Beet'eelitti ol ba'ii achi jiraadhu; achittis Waaqa yeroo ati obboleessa kee Esaawun baqatetti sitti mul'ate sanaaf iddoo aarsaa tolchi" jedhe.

² Yaaqoob warra mana isaa jiranii fi warra isa wajjin turan hundaan akkana jedhe; "Waaqota ormaa kanneen isin of biraa qabdan irraa fagaadhaa; of qulqulleessaa; uffata keessanis geeddaradhaa. ³ Kottaa kaanee Beet'eelitti ol baanaa; anis achitti Waaqa gaafa rakkina kootii

deebii naa kenne isa iddoo ani dhaqe hundumatti na wajjin ture sanaaf iddoo aarsaa nan tolcha.” ⁴ Isaanis waaqota ormaa kanneen isaan of biraa qaban hundaa fi lootii gurra isaanii Yaaqoobitti kennan; Yaaqoobis fuudhee qilxuu Sheekemii jalatti awwaale. ⁵ Isaanis ka’anii qajeelan; akka namni tokko iyyuu isaan duukaa hin buuneef naasisuun Waaqaa magaalawwan naannoo isaanii jiran irra bu’e.

⁶ Yaaqoobii fi namoonni isa wajjin turan hundi gara Luuzi kan Beet’eel jedhamtuu ishee biyya Kana’aan keessatti argamtu sanaa dhufan. ⁷ Innis achitti iddoo aarsaa tolchee sababii yeroo inni obboleessa isaa jalaa baqachaa turetti Waaqni achitti isatti of mul’iseef iddoo sana El Beet’eel jedhee waame.

⁸ Debooraan guddiftuun Ribqaa duutee Beet’eelii gaditti qilxuu jalatti awwaalamte. Maqaan isaas Aloonbaakut jedhame.

⁹ Erga Yaaqoob kaaba dhi’a Phaadaan Araamiitii deebi’ee booddee Waaqni ammas isatti mul’atee isa eebbise. ¹⁰ Waaqni, “Maqaan kee Yaaqoob; si’achi garuu ati Yaaqoob hin jedhamtu; maqaan kee Israa’el jedhama” jedheen. Maqaan isaas Israa’el jedhame.

¹¹ Waaqni akkana isaan jedhe; “Ani Waaqa Waan Hunda Danda’u dha; hori; baay’adhus. Sabnii fi waldaan sabootaa sirraa argamu; mootonnis mudhii kee keessaa ba’u. ¹² Ani biyya Abrahaamii fi Yisihaaqiif kenne siifis nan kenna; ani biyya kana sanyii kee warra si booddeetiifis nan kenna.” ¹³ Waaqnis iddoo itti isa wajjin haasa’aa ture sanatti isa dhiisee ol ba’e.

¹⁴ Yaaqoob iddoo itti Waaqni isa wajjin dubbate sana utubaa dhagaa tokko dhaabee kenaa dhugaatii irratti dhangalaase; zayitiis irratti dhangalaase. ¹⁵ Yaaqoobis iddoo itti Waaqni isa wajjin dubbate sana Beet'eel jedhee moggaase.

Du'a Raahelii fi Yisihaaq

35:23-26 kwi – 1Sn 2:1-2

¹⁶ Isaanis Beet'eelii ka'anii adeemsa isaanii itti fufan. Akkuma isaan Efraataatti dhi'aataniinis Raahel ciniinsuun qabamtee akka malee muddamte. ¹⁷ Utuu isheen da'uuf ciniinsuu jabaa keessa jirtuus deessiftuun, "Ati waan ilma biraa deessuuf hin sodaatin" jetteen. ¹⁸ Raahel garuu waan du'uu geesseef utuma lubbuun ishee ba'aa jirtuu Ben-Oonii jettee ilma ishee moggaafte. Abbaan isaa garuu Beniyaam jedhee isa moggaase.

¹⁹ Akkasiin Raahel duutee karaa Efraataatti geessu irratti awwaalamte; Efraataan kun immoo Beetlihem. ²⁰ Yaaqoobis awwaala ishee irra soodduu dhaabe; soodduun sunis hamma har'aattuu awwaala Raahel argisiisa.

²¹ Israa'el ammas achii ka'ee Migdaal Eederiin gamatti dunkaana isaa dhaabbate. ²² Utuu Israa'el biyya sana jiraatuu Ruubeen ol seenee saajjato abbaa isaa Bilihaa wajjin ciise; Israa'elis waan kana dhaga'e.

Yaaqoob ilmaan kudha lama qaba ture;
isaanis:

²³ Ilmaan Liyaa:

Ruubeen jechuunis ilma Yaaqoob isa
hangafa,

Simi'oon, Lewwii, Yihuudaa, Yisaakorii fi Zebuuloon.

²⁴ Ilmaan Raahel:
Yoosefii fi Beniyaam.

²⁵ Ilmaan Bilihaa jechuunis xomboree Raahel:
Daanii fi Niftaalem.

²⁶ Ilmaan Zilfaa jechuunis xomboree Liyaa:
Gaadii fi Aasheer.

Isaan kunneen ilmaan Yaaqoob kanneen kaaba dhi'a Phaadaan Arraamitti isaaf dhalatani dha.

²⁷ Yaaqoobis gara abbaa isaa, gara Yisihaaq, gara magaalaa Mamree ishee Kiriyaati Arbaaq kan Kebron jedhamtuu, iddoo Abrahaamii fi Yisihaaq alagoota ta'anii jiraachaa turan sanaa dhufe. ²⁸ Yisihaaq waggaa dhibba tokkoo fi saddeettama jiraate. ²⁹ Innis umurii quufee, dulloomee hafuura isaa kan dhumaa baafatee du'e; gara saba isaattis dabalame. Ilmaan isaa Esaawuu fi Yaaqoobis isa awwaalan.

36

Sanyiiwwan Esaawu

36:10-14 kwf - 1Sn 1:35-37

36:20-28 kwf - 1Sn 1:38-42

¹ Seenaan maatii Esaawu kan Edoom jedhamu sanaa kana.

² Esaaw niitota isaa dubartootaa Kana'aan keessaa fuudhe; isaanis Aadaa intala Eeloon namicha gosa Heetii fi Oholiibaamaa intala Aannaa ilma Zibe'oon namicha gosa Hiiwii,

³ akkasumas Baasmati intala Ishmaa'eel obboleettii Nabaayoti.

⁴ Aadaan Eliifaazin Esaawuuf deesse; Baasmati immoo Re'uu'eelin deesse. ⁵ Oholiibaamaanis Ye'uushi, Ya'ilaamii fi Qooraahi deesse. Isaan kunneen ilmaan Esaawu kanneen Kana'aanitti isaaf dhalatani dha.

⁶ Esaawu niitota isaa, ilmaan isaa, intallan isaatii fi warra mana isaa jiraatan hunda, akkasumas karra loon isaa, horii isaa kaan hundaa fi qabeenya biyya Kana'aanitti horate hunda fudhatee obboleessa isaa Yaaqoob biraa ka'ee biyya biraa dhaqe. ⁷ Waan qabeenyi isaanii akka malee baay'ateef isaan walii wajjin jiraachuu dadhaban; lafti isaan jiraachaa turanis sababii baay'ina horii isaaniiitiif isaan ga'uu hin dandeenye. ⁸ Esaawu biyya gaara See'iir keessa jiraate; Esaawu jechuun Edoomii dha.

⁹ Seenaan maatii Esaawu abbaa Edoomotaa kan warra biyya gaara See'iir keessa jiraatanii kana.

¹⁰ Maqaan ilmaan Esaawu:

Eliifaaz, ilma Aadaa niitii Esaawuutii fi Re'uu'eel ilma Baasmati niitii Esaawuu ti.

¹¹ Ilmaan Eliifaaz:

Teemaan, Oomaar, Zefoo, Gaataamii fi Qenaz. ¹² Eliifaaz ilmi Esaawus sajjatoo Tiimnaa jedhamtu qaba ture; isheenis Amaaleqin Eliifaaziif deesse. Isaan kunneen ilmaan ilmaan Aadaa niitii Esaawu.

¹³ Ilmaan Re'uu'eel:

Nahaati, Zeraa, Shamaa fi Miizaah. Isaan kunneen ilmaan ilmaan Baasmati niitii Esaawu.

- 14 Oholiibaamaan niitiin Esaawu intalli Aanna ilma Zibe'oon Esaawuuf:
Ye'uushi, Ya'ilaamii fi Qooraahi deesse.

15 Isaan kunneen sanyiiwwan Esaawu keessaa hangafoota turan:

Ilmaan Eliifaaz ilma Esaawu isa hangafaa:

Teemaan hangafticha, Omaar hangafticha, Zefoo hangafticha, Qenaz hangafticha, 16 Qooraahi hangafticha, Gaataam hangaftichaa fi Amaaleq hangafticha. Isaan kunneen hangafoota biyya Edoom keessatti Eliifaaz irraa dhalatani dha; isaanis ilmaan Aadaa ti.

- 17 Ilmaan Re'uu'eel ilma Esaawu:

Nahaati hangafticha, Zeraa hangafticha, Shamaa hangaftichaa fi Miizaah hangafticha. Isaan kunneen hangafoota biyya Edoomitti Raaqu'el irraa dhalatani dha; isaanis ilmaan Baasmati niitii Esaawu.

- 18 Ilmaan Oholiibaamaa niitii Esaawu:

Ye'uushi hangafticha, Ya'ilaamaa hangaftichaa fi Qooraahi hangafticha. Isaan kunneen hangafoota Ahiliibaamaa niitii Esaawu intala Aanna irraa dhalatani dha.

19 Isaan kunneen ilmaan Esaawu Edoom jedhamu sanaa turan; isaan kunneenis hangafoota isaanii turan.

- 20 Isaan kunneen ilmaan See'iir namicha gosa

Hoorii kanneen biyya sana keessa jiraachaa turanii dha; isaanis:

Looxaan, Sobaal, Zibe'oon, Aannaa,
²¹ Diishoon, Eezerii fi Diishaan. Ilmaan
 See'iir kanneen biyya Edoom keessaa
 kunneen hangafoota hoorotaa turan.

²² Ilmaan Looxaan:
 Hoorii fi Hoomaam. Tiimnaa obboleettii
 Looxaan.

²³ Ilmaan Sobaal:
 Aliwaan, Maanahaat, Eebaal, Shefoo fi Oon-
 aami.

²⁴ Ilmaan Zibe'oon:
 Ayyaa fi Aannaa. Aannaan kunis namicha
 utuu harroota abbaa isaa Zibe'oon tiksuu
 gammoojjii keessatti burqaa bishaan dan-
 faa argatee dha.

²⁵ Ijoollee Aannaa:
 Diishoonii fi Oholiibaamaa intala Aannaa.

²⁶ Ilmaan Diishoon:
 Hemdaan, Eshbaan, Yitraanii fi Keraan.

²⁷ Ilmaan Ezeri:
 Bilhaan, Zaawaanii fi Aqaan.

²⁸ Ilmaan Diishaan:
 Uzii fi Araan.

²⁹ Isaan kunneen hangafoota Hoorotaa ti:
 Looxaan, Sobaali, Zibe'oon, Aannaa,
³⁰ Diishoon, Eezerii fi Diishaan.
 Isaan kunneen biyya See'iiri keessatti
 akkuma gosa gosa isaaniitti
 hangafootaa Hoorotaa turan.

Mootota Edoom
36:31-43 kwf - 1Sn 1:43-54

- 31 Mootonni utuu mootiin Israa'el tokko iyyuu hin mo'in dura Edoom keessatti mo'an kanneen turan:
- 32 Belaa ilmi Be'oor mootii Edoom ta'e. Magaalaan isaa Diinhaabaa jedhamee moggaafame.
- 33 Belaa duunaan Yoobaab ilmi Zeraa namichi Bozraa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
- 34 Yoobaab duunaan Hushaam namichi biyya Teemaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
- 35 Hushaam duunaan Hadaad ilmi Bedad inni biyya Mo'aabitti Midiyaanin mo'ate sun iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. Maqaan magaalaa isaa Aawiit jedhame.
- 36 Hadaad duunaan Samlaan namichi Masreeqaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
- 37 Samlaan duunaan Shaawul namichi biyya Rehoobooti ishee laga bira jirtu sanaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
- 38 Shaawul duunaan Ba'aal-Haanaan ilmi Akboor iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
- 39 Ba'aal-Haanaan ilmi Akboor duunaan immoo Hadaad iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. Magaalaan isaas Faa'uu jedhame. Maqaan niitii isaa immoo Maheexabi'eel jedhama ture. Isheenis intala Maxreed intala Mee-Zaahaab turte.
- 40 Hangafoonni Esaawu irraa dhalatan akkuma gosa gosa isaaniittii fi akkuma naannoo jireenya isaaniitti maqaa maqaan kanneenii dha:
- Tiimnaa, Aalwaa, Yeteeti,
- 41 Oholiibaamaa, Eelaa, Phiinon,
- 42 Qenaz, Teemaan, Mibzaar,

43 Magidii'eelii fi Iiraam.

Namoonni kunneen akkuma lafa biyya qabatanii keessa jiraataniitti hangafoota Edoom turan.

Esaawuun kunis abbaa Edoomotaa ti.

37

Abjuu Yoosef

¹ Yaaqoob biyya abbaan isaa ture, Kana'aan keessa jiraate.

² Seenaan maatii Yaaqoob kana.

Yoosef yeroo dargaggeessa waggaa kudha torba turetti obboloota isaa, ilmaan niitota abbaa isaa jechuunis ilmaan Bilihaatii fi Zilfaa wajjin bushaayee tiksa ture; innis waa'ee obboloota isaa oduu hamaa abbaa isaatiif fide.

³ Israa'el waan bara dullumaa keessa isa dhalcheef ilmaan isaa hunda caalaa Yoosefin jaallata ture; innis qoloo faayeffame hojjeteef.

⁴ Obboloonna isaas yommuu akka abbaan isaanii isaan hunda caalaa isa jaallate hubatanitti Yoosefin jibban; afaan nagaas itti dubbachuu hin dandeenye.

⁵ Yoosef abjuu abjootee obboloota isaatti hime; isaanis ittuma caalchisanii isa jibban. ⁶ Innis akkana isaaniin jedhe; "Mee abjuu ani arge kana dhaga'aa: ⁷ Nu lafa qotiisaa keessatti bissii midhaanii hidhaa ture; kunoo, bisiin koo ol jedhee dhaabate; bissiiwwan keessan immoo bissii kootti naanna'anii gad jedhanii sagadaniif."

⁸ Obbolloonni isaas, “Ati nu irratti mootii ta’uu barbaaddaa? Dhugumaan situ nu bulchaa?” jedhaniin. Isaanis sababii abjuu isaatii fi sababii waan inni dubbateetiif ittuma caalchisanii isa jibban.

⁹ Ergasiis abjuu biraa abjootee obbolloota isaatti hime. Akkanas jedheen; “Kunoo, ani abjuu biraa abjoodheera; aduu fi ji’i, urjiiwwan kudha tokkos gad jedhanii naa sagadu.”

¹⁰ Yommuu inni waan kana abbaa isaatii fi obbolloota isaatti himetti abbaan isaa, “Abjuun ati abjootte kun maali? Ani, haati keetii fi obbolloonni kee dhugumaan dhufnee fuula kee duratti gad jennee siif sagadnaa?” jedhee isatti dheekkame. ¹¹ Obbolloonni isaa isatti hinaafan; abbaan isaa garuu waan kana garaatti qabate.

Yoosef Obbolloota Isaatiin Gurgurame

¹² Gaaf tokko obbolloonni isaa bushaayee abbaa isaanii Sheekem bira dheechisuu dhaqan; ¹³ Israa’elis Yoosefiin, “Akkuma ati beektu obbolloonni kee Sheekem bira bushaayee dheechisaa jiru. Mee kottu ani gara isaaniitti si ergaa” jedhe.

Yoosefis, “Kunoo asan jira” jedheen.

¹⁴ Israa’el immoo, “Mee dhaqiiiti akka obbolloonni kee, bushaayeenis nagaa ta’anii fi akka hin ta’in ilaaliitii deebi’ii natti himi” jedheen. Innis akkasiin Sulula Kebrooniitii Sheekemitti isa erge.

Yoosefis Sheekem ga’e; ¹⁵ namichi tokko isa arge; kunoo inni dirree irra jooraa ture; namichi sunis, “Ati maal barbaadda?” jedhee isa gaafate.

16 Yoosefis deebisee, “Ani obboloota koon barbaada. Ati iddoo isaan bushaayee isaanii dheechisan mee natti himi” jedheen.

17 Namichis deebisee, “Isaan asii deemaniiru; ani ‘Gara Dootaan haa dhaqnu’ jechuu isaanii dhaga’eera” jedhe.

Yoosefis obboloota isaa duukaa bu’ee Dotaayin biratti isaan argate. 18 Isaan garuu fagootti isa arganii isa ajjeesuuf utuu inni isaan bira hin ga’in mari’atan.

19 Isaanis akkana waliin jedhan; “Kunoo abbaan abjuu sun dhufaa jira! 20 Kottaa ajjeefnee boollawwan as jiran keessaa tokkotti isa gannee bineensa hamaatu isa nyaate jenna. Ergasii immoo abjuun isaa maal akka ta’u ilaalla.”

21 Ruubeen waan kana dhageenyaan isaan harkaa isa baase. Innis akkana jedhe; “Lakkii isa hin ajjeefnu; 22 dhiiga hin dhangalaasinaa. Gammoojjii keessatti boolla kana keessa isa busaa malee harka keessaniin isa hin tuqinaa.” Ruubeen isaan harkaa isa baasee gara abbaa isaatti isa deebisuuf akkana jedhe.

23 Yeroo Yoosef obboloota isaa bira ga’etti isaan qoloo inni uffate, qoloo miidhagaa sana isa irraa baasanii, 24 isa fuudhanii boollatti gad darbatan. Boollu sunis duwwaa ture; bishaanis hin qabu ture.

25 Obboloonni isaa buddeena nyaachuuf tataa’an; ol jedhaniis kunoo, daldaloota warra Ishmaa’eel kanneen Gili’aadii dhufaa jiran argan. Isaanis urgooftuu, haphée dibataatii fi qumbii gaalawwan isaaniitti fe’atanii Gibxitti geessaa turan.

²⁶ Yihuudaanis obboloota isaatiin akkana jedhe; “Obboleessa keenya ajjeefnee dhiiga isaa dhoksuun bu’aa maalii nuu qaba? ²⁷ Kottaa Ishmaa’eelootatti isa gurgurra malee harka keenyaan isa hin tuqnuu; inni obboleessa keenyaa fi foon keenya.” Obbolloonni isaas yaada kana fudhatan.

²⁸ Yommuu daldaltoonni Midiyaan achiin darbuuf dhufanittis obbolloonni Yoosef boolla keessaa harkisanii ol isa baasanii meetii saqilii digdamaatti Ishmaa’eelootatti isa gurguratan; jarris Gibxitti isa geessan.

²⁹ Ruubeen gara boolla sanaatti deebi’e; Yoosef boolla sana keessa hin turre; innis uffata ofii isaa tarsiise. ³⁰ Innis gara obboloota isaa dhaqee, “Gurbichi achi hin jiru! Egaa ani eessan dhaqa?” jedheen.

³¹ Isaanis qoloo Yoosef fuudhanii re’ee tokko qalanii qoloo sana dhiiga keessa cuuphan.

³² Qoloo miidhagaa sanas abbaa isaaniitti geessanii, “Nu qoloo kana arganneerra; mee qoloo ilma keetii ta’uu fi ta’uu baachuu isaa ilaali” jedhan.

³³ Innis qoloo sana beekke, “Kun qoloo ilma kootii ti! Bineensa hamaatu isa nyaate. Dhugumaan Yoosef ciccirameera” jedhe.

³⁴ Kana irratti Yaaqoob uffata ofii isaa tarsiise; wayyaa gaddaa mudhiitti hidhatee guyyaa baay’ee ilma isaatiif gadde. ³⁵ Ilmaan isaatii fi intallan isaa hundinuu isa jajjabeessuuf ka’an; inni garuu jajjabaachuu didee, “Lakkii ani gaddaa gara ilma koo sii’oolitti gad bu’a” jedhe. Akkasiin abbaan isaa ni boo’eef.

³⁶ Gidduu sana warri Midiyaan sun Gibxi keessatti Phoxiifaaraa namicha qondaaltota Fara'oon keessaa tokko ture kan ajajaa waardiyyaa ta'e tokkotti Yoosefin gurguratan.

38

Yihuudaa fi Taamaar

¹ Yeroo kanatti Yihuudaan obboloota isaa biraa deemee namicha Adulaam kan Hiiraam jedhamu tokko bira jiraachuuf gad bu'e. ² Achittis Yihuudaan intala namicha Kana'aan kan Shuwaan jedhamu tokkoo arge; innis ishee fuudhee ishee bira ga'e; ³ isheenis ulfoofttee ilma deesse; maqaan isaas Eer jedhame. ⁴ Ammas ulfoofttee ilma deesse; maqaa isaas Oonaan jettee moggaafte. ⁵ Ammas ittuma dabaltee ulfoofttee ilma biraa deessee maqaa isaa Sheelaa jettee moggaafte. Isheenis Kiziibitti isa deesse.

⁶ Yihuudaanis Eer ilma isaa hangafticha niitii fuusise; maqaan ishee Taamaar jedhama ture. ⁷ Garuu Eer ilmi Yihuudaa hangaftichi sun fuula WAAQAYYOO duratti hamaa ture; kanaafuu WAAQAYYO isa ajjeese.

⁸ Yihuudaanis Oonaaniin, "Obboleessa keetiif sanyii dhaabuuf jedhiitii niitii obboleessa keetii bira ga'iitii dirqama waarsummaa keetii isheef guuti" jedhe. ⁹ Oonaan garuu akka ijoolleen dhalattu sun kan isaa hin taane beeke; kanaafuu akka obboleessa isaatiif sanyii hin dhaabneef jedhee yeroo niitii obboleessa isaa bira ga'u hunda afeetaa lafatti dhangalaasa ture. ¹⁰ Wannii inni hojjete sun fuula WAAQAYYOO duratti hamaa ture; kanaafuu WAAQAYYO isas ni ajjeese.

11 Ergasii Yihuudaan niitii ilma isaa Taa-maariin, “Hamma ilmi koo Sheelaa guddatutti haadha hiyyeessaa ta’iitii mana abbaa keetii jiraadhu” jedhe. Inni, “Mucaan kunis akkuma ob-boloota isaa du’aa laata” jedhee yaadee tureetii. Kanaafuu Taamaar mana abbaa ishee jiraachuu dhaqxe.

12 Bara dheeraa booddees intalli Shuuwaa niitiin Yihuudaa duute. Yihuudaanis gadda isaa irraa bayyanannaan gara Tiimnaahitti lafa warra hoolota isaa irraa rifeensa murmuraniitti ol ba’e; michuun isaa Hiiraam namichi Adulaam isa wajjin deeme.

13 Taamaaris, “Kunoo abbaan dhirsaa keetii hoolota isaa irraa rifeensa murmuruu jedhee Tiimnaahitti ol ba’aa jira” jedhanii yeroo itti himanitti, ¹⁴ wayyaa haadha hiyyeessaa of irraa baaftee of dhoksuuf haguuggii haguuggatte; ergasiis balbala Enaayimitti ol galchu kan daandii Tiimnaahitti geessu irra jiru dura teesse. Sheelaa guddatu iyyuu isheen akka niitummaadhaan isaaf hin kennamin beektee turteetii.

15 Yihuudaan yommuu ishee argetti sababii isheen fuula ishee haguuggattee turteef sagaa-galtuu ishee se’e. ¹⁶ Innis utuu akka isheen niitii ilma isaa taate hin beekin karaa cina iddoo isheen jirtu ishee bira dhaqee, “Mee kottu si wajjin nan ciisaa” jedheen.

Isheenis, “Ati na wajjin ciisuuf maal naa kennita?” jettee isa gaafatte.

17 Inni immoo, “Ani bushaayee koo keessaa ilmoo re’ee tokko siifin erga” jedheen.

Isheenis, “Hamma ilmoo sana naa ergitutti waan biraa qabsiisa naa kennitaa?” jetteen.

¹⁸ Innis, “Ani qabsiisa maalin siif kenna?” jedheen.

Isheenis deebiftee, “Chaappaa kee hidhaa isaa wajjin, ulee qabatee deemtus naa kenni” jetteen. Innis wantoota kanneen kenneefii ishee wajjin ciise; isheenis ni ulfoofte. ¹⁹ Erga achii deemtee booddee haguuggii ishee of irraa baaftee wayyaa dhirsii ishee irraa duunaan uffattee turte sana deebiftee uffatte.

²⁰ Yihuudaan waan qabsiisa kenne dubartii sana irraa deebifachuuf jedhee karaa michuu isaa namicha Adulaam sanaatiin ilmoo re’ee ergeef; namichi garuu ishee hin argine.

²¹ Namichis, “Sagaagaltuun* Enaayim bira, daandii irra taa’aa turte sun eessa jirti?” jedhee warra achi jiraatan gaafate.

Jarri immoo deebisanii, “Sagaagaltuun tokko iyyuu as hin turre” jedhan.

²² Innis gara Yihuudaatti deebi’ee, “Ani dubartitii arguu hin dandeenye. Akkasumas warri iddoo sana jiraatan, ‘Sagaagaltuun tokko iyyuu as hin turre’ jedhan” jedheen.

²³ Yihuudaanis, “Isheen waan qabatte sana haa hambifattu; yoo kanaa achii nu waan kolfaa taanaa. Kunoo ani ilmoo re’ee kana isheef ergeera; ati garuu ishee dhabde” jedhe.

²⁴ Gara ji’a sadii booddee, “Taamaar niitiin ilma keetii sagaagaltuu taateerti; kanaanis

* **38:21** 38:21 Sagaagaltuun dubartii waaqeffannaa waaqa sobaatiif jettee mana sagadaa keessatti gocha sagaagalummaa hojjettuu dha.

isheen amma ulfoofteerti” jedhanii Yihuudaatti himan.

Yihuudaan immoo, “Gadi baasaatii ibiddaan gubaa ishee ajjeesaa!” jedhe.

²⁵ Isheenis utuma gad baafamaa jirtuu, “Ani abbaa mi’a kanaa irraa ulfaa’eera” jettee abbaa dhirsa isheetti ergaa ergite. Akkasumas, “Chaappaa fi kirriin isaa, uleen kunis kan eenyuu akka ta’e mee ilaalii addaan baafadhu” jetteen.

²⁶ Yihuudaanis mi’a kana beekke, “Sababii ani ilma koo Sheelaatti ishee hin heerumsiisiniif, isheen na caalaa qajeeltuu dha” jedhe. Innis deebi’ee ishee bira hin geenye.

²⁷ Yommuu yeroon da’umsa ishee ga’etti, kunoo, ilmaan lakkuutu gadameessa ishee keessa ture. ²⁸ Utuu isheen da’umsa irra jirtuu inni tokko harka isaa gad baafate; deessiftuunis qabdee, “Isa kanatu dura lafa ga’e” jettee kirrii diimaa harka isaatti hiite. ²⁹ Akkuma inni harka isaa ol deebifateen kunoo obboleessi isaa dhalate; deessiftuunis, “Ati akkamiin ofuma keetiin cabsitee baate?” jette. Maqaan isaas Faares jedhame. ³⁰ Obboleessi isaa kan kirrii diimaa harka irraa qabu sunis ni dhalate; innis Zaaraa jedhamee moggaafame.

39

Yoosefi fi Niitii Phoxiifaaraa

¹ Yeroo kanatti Yoosef Gibxitti geeffamee ture. Phoxiifaaraan namichi Gibxi qondaalli Fara’oon kan ajajaa waardiyyaa ture sun Ishmaa’eeloota achi isa geessan irraa isa bitate.

² Yoosefis waan WAAQAYYO isa wajjin tureef nama milkaa'aa ta'e; innis mana gooftaa isaa namicha biyya Gibxi sanaa jiraate. ³ Gooftaan isaas akka WAAQAYYO isa wajjin jiruu fi akka WAAQAYYO waan inni hojjetu hunda keessatti isa milkoomse arge; ⁴ Yoosefis fuula gooftaa isaa duratti fudhatama argatee hojjetaa isaa amanamaa ta'e. Phoxiifaaraanis mana isaa irratti isa muude; waan qabu hundumas akka inni eeguuf imaanaa itti kenne. ⁵ Gaafa inni mana isaatii fi waan inni qabu hunda irratti isa muudee jalqabee WAAQAYYO sababii Yoosefiif jedhee mana namicha Gibxi sanaa eebbise. Eebbi WAAQAYYOOS waan Phoxiifaaraan manaa fi alaa qabu hunda irra ture. ⁶ Kanaafuu Phoxiifaaraan waan qabu hunda harka Yoosef jala galche; innis waan nyaatu qofa malee qabeenya isaa tokko illee hin beeku ture.

Yoosef dhaaba toleessaa fi miidhagaa ture; ⁷ niitiin gooftaa isaas waan kana booddee ija ishee Yoosef irra buufattee, "Kottuu na bira ga'i!" jetteen.

⁸ Inni garuu didee akkana isheen jedhe; "Kunoo, gooftaan koo waan mana keessa jiru tokko illee hin beeku; inni waan qabu hunda natti kenneera. ⁹ Mana kana keessatti namni na caalu tokko iyyuu hin jiru. Sababii ati niitii isaa taateef si'i malee wanni gooftaan koo natti hin kennin tokko iyyuu hin jiru. Yoos ani akkamittan waan hamaa akkasii raawwachuudhaan Waaqatti cubbuu hojjedha ree?" ¹⁰ Isheen guyyuma guyyaan Yoosefitti dubbattu iyyuu, inni ishee bira ga'uu yookaan ishee biratti arga-

muu illee ni dide.

¹¹ Gaaf tokko Yoosef hojii isaa hojjechuuf mana seene; tajaajiltoota warra mana sanaa keessaas namni tokko iyyuu achi hin turre. ¹² Isheen is wayyaa isaa qabatee, “Kottuutii na bira ga’i!” jetteen. Inni garuu wayyaa isaa isheetti gad lakkisee fiigee manaa ba’e.

¹³ Isheen is yommuu akka inni wayyaa isaa isheetti gad lakkisee fiigee manaa ba’e argitetti, ¹⁴ hojjettoota mana ishee waamtee akkana jetteen; “Kunoo, inni Ibricha kana akka nutti taphatuuf fide! Inni na bira ga’uuf natti ol seennaan ani sagalee guddaan iyye. ¹⁵ Innis gargaarsa barbaachaaf iyyuu koo dhageenyaan wayyaa isaa na biratti dhiisee fiigee manaa ba’e.”

¹⁶ Isheen hamma gooftaan isaa galutti wayyaa isaa of bira keesse. ¹⁷ Akkana jettees oduu kana isatti himte: “Garbichi Ibrichi ati nuu fidde sun natti taphachuuf natti ol seene. ¹⁸ Garuu akkuma ani gargaarsa barbaachaaf iyyeen inni wayyaa isaa na biratti dhiisee fiigee manaa ba’e.”

¹⁹ Gooftaan isaa yommuu oduu niitiin isaa, “Wanni garbichi kee na godhe kana” jettee itti himte sana dhaga’etti aaree gubate. ²⁰ Gooftaan isaas Yoosefin fuudhee mana hidhaa iddoo hidhamtoonni mootichaa itti eegaman keessa buuse.

Ta’us yeroo Yoosef mana hidhaa keessa turetti, ²¹ WAAQAYYO isa wajjin ture; fuula ajajaa mana hidhaa sanaa durattis gaarummaa isaa itti argiise; akka fudhatamas argatu godhe. ²² Ajajaan mana hidhaa sunis namoota mana hidhaa jiran

hunda irratti Yoosefin muude; waan achitti hojjetamu hunda irrattis itti gaafatamaa isa godhe. ²³ Sababii WAAQAYYO isa wajjin turee fi waan inni hojjetu kam iyyuu isaa milkeesseef ajajaan mana hidhaa sun waan itti gaafatama Yoosef jala jiru hundaaf yaaddoo tokko illee hin qabu ture.

40

Yoosef Abjuu Hiikuu Isaa

¹ Kana booddee namichi mootii Gibxiitiif dhugaatii dhi'eessuu fi namichi buddeena tolchu gooftaa isaanii mootii Gibxi sana gaddisiisan.

² Fara'oonis qondaaltota isaa lamaanitti jechuunis itti gaafatamaa dhugaatiitii fi itti gaafatamaa tolchaa buddeenaatti aare; ³ innis mana ajajaa waardiyyaa keessa mana hidhaa iddoo Yoosef itti hidhamee ture keessa isaan buuse. ⁴ Ajajaan waardiyyaa Yoosefitti isaan kenne; Yoosefis isaan tajaajilaa ture.

Jarris guyyaa baay'ee mana hidhaa turan; ⁵ isaan lachanuu jechuunis namichi mootii Gibxiitiif dhugaatii dhi'eessuu fi namichi buddeena tolchu tokkoon tokkoon isaanii halkanuma tokko keessatti abjuu abjootan; tokkoon tokkoon abjuu sanaas hiikkaa mataa isaa qaba ture.

⁶ Yoosef guyyaa itti aanu ganama isaan bira dhage; kunoo utuu gaddanii jiranuus isaan arge. ⁷ Innis, "Fuulli keessan har'a maaliif akkana dukkanaa'a?" jedhee qondaaltota Fara'oon warra isa wajjin mana gooftaa isaa keessa mana hidhaa turan sana gaafate.

⁸ Isaanis, “Nu lachuu abjuu abjooonee nama nuu hiiku dhabne” jedhaniin.

Kana irratti Yoosef, “Hiikkaan kan Waaqaa ti mitii? Mee abjuu keessan natti himaa” jedheen.

⁹ Itti gaafatamaan dhugaatii sun akkana jedhee abjuu isaa Yoosefitti himate; “Abjuu koo keessatti kunoo muka wayinii tokkotu fuula koo dura ture; ¹⁰ mukti wayinii sunis damee sadii qaba ture. Innis akkuma lateen daraare; hurbuun ija isaas ni bilchaatte. ¹¹ Xoofoon Fara’oon na harka ture; anis ija wayinii fuudhee xoofoo Fara’oonitti cuunfee xoofoo sana harka Fara’oonitti kenne.”

¹² Yoosefis akkana jedheen; “Hiikkaan isaa kana; dameewwan sadan sun guyyaa sadii. ¹³ Guyyaa sadii keessatti Fara’oon mataa kee ol qaba; taayitaa keettis si deebisa; akkuma yeroo dhugaatii dhi’eessaafii turte sana atis xoofoo Fara’oon harka isaatti ni kennita. ¹⁴ Garuu yeroo sitti tolutti na yaadadhu; waan gaariis naa godhi. Waa’ee koo Fara’oonitti himiitii mana hidhaa kanaa na baasi. ¹⁵ Ana biyya Ibrootaatii hatanii na fidaniitii; biyya kana keessattis ani waan boolla kana keessa na buusisu tokko illee hin hojjenne.”

¹⁶ Itti gaafatamaan buddeenaa sunis yommuu akka Yoosef abjuu sanaaf hiikkaa gaarii kenne argetti Yoosefiin akkana jedhe; “Anis abjuu tokkon abjoodhe; kunoo gundoowwan buddeenaa sadii mataa koo irra turan. ¹⁷ Gundoo ol aanu irra buddeena gosa garaa garaa kan Fara’ooniif qopheeffametu ture; garuu simbirroonni matuma koo irratti gundoo sana keessaa nyaachaa turan.”

18 Yoosef immoo akkana jedhe; “Hiikkaan isaa kana; gundoowwan sadan sun guyyaa sadii. 19 Guyyaa sadii keessatti Fara’oon mataa kee ol qaba; mukatti si rarraasa. Simbirroonis foon kee ni nyaatu.”

20 Guyyaan sadaffaan guyyaa itti Fara’oon dhalate ture; Fara’oonis qondaaltota isaatiif cidha qopheesse. Innis itti gaafatamaa dhugaatiitii fi itti gaafatamaa buddeenaa sana fuula qondaaltota isaa duratti dhi’esse: 21 Itti gaafatamaa dhugaatii sana hojii isaatti deebise; namichi xofoo sana ammas harka Fara’oonitti kenne. 22 Itti gaafatamaa buddeenaa sana garuu akkuma Yoosef abjuu isaanii hiikeefitti rarraase.

23 Ta’us itti gaafatamaan dhugaatii sun Yoosefin ni irraanfate malee isa hin yaadanne.

41

Abjuu Fara’oon

1 Erga waggaan lama guutuun darbee booddee Fara’oon abjuu tokko abjote. Kunoo inni qarqara laga Abbayyaa dhaabachaa ture. 2 Kunoo, saawwan babbareedoo fi gagabbatoon torba laga Abbayyaa keessaa ol ba’an; isaanis shambaqqoo keessa dheedaa turan. 3 Ammas kunoo, saawwan fofokkisoo fi huhuqqatoon kanneen biraa torba laga Abbayyaa keessaa ol ba’anii saawwan ededa lagaa turan sana bira dhadhaabatan. 4 Saawwan fofokkisoo fi huhuqqatoon sunis saawwan babbareedoo fi gagabbatoo torban sana nyaatan. Fara’oonis hirribaa dammaqe.

⁵ Ammas deebi'ee rafee abjuu lammaffaa abjoote; kunoo mataan midhaanii torba misee tolee somaa tokko irratti guddachaa ture. ⁶ Ergasii immoo kunoo mataan midhaan qaqancaroo hobombolettii ba'aa biiftuutiin gubatanii torba biraa bibbiqilan. ⁷ Mataan midhaan qaqancaroo sanaas mataa misee tole torban sana lilliqlimse; Fara'oonis hirribaa dammage; kunoo wanni sunis abjuu ture.

⁸ Ganama sana yaadni isaa ni jeeqame; inni nama ergee tolfattootaa fi beektota Gibxi hunda waamsifate. Fara'oonis abjuu isaa isaanitti hime; garuu namni abjuu sana isaaf hiikuu danda'u tokko illee hin argamne.

⁹ Ergasii itti gaafatamaan dhugaatii sun Fara'ooniin akkana jedhe; "Ani har'a balleessaa koo yaadadheera. ¹⁰ Yeroo tokko Fara'oon tajaajiltoota isaatti aaree anaa fi itti gaafatamaa buddeenaa sana mana ajajaa waardiyyaa keessatti hidhe. ¹¹ Tokkoon tokkoon keenya halkanuma tokkoon abjuu abjoonne; tokkoon tokkoon abjuu sanaas hiikkaa mataa isaa qaba ture. ¹² Ibrichi dargaggeessi tokko nu wajjin achi ture; innis tajaajilaa ajajaa eegumsaa ture. Nu abjuu keenya itti himannaan inni tokkoo tokkoo keenyaaf akkuma abjuu keenyaatti hiikkaa isaa nutti hime. ¹³ Akkuma inni nuu hiike sana ta'e; ani iddoo kootti nan deebi'e; namichi kaanis ni fannifame."

¹⁴ Fara'oonis nama ergee Yoosefin waamsise; boolla hidhaa keessaa baasaniis dafanii isa fidan. Innis haaddatee uffata isaas geeddarratee fuula Fara'oon duratti dhi'aate.

¹⁵ Fara'oonis Yoosefiin, "Ani abjuu abjoodheen ture; garuu namni tokko iyyuu naa hiikuu hin dandeenye. Ani akka ati yeroo abjuu dhageessu hiikuu dandeessu dhaga'eera" jedhe.

¹⁶ Yoosef immoo, "Ani hiikuu hin danda'u; Waaqni garuu Fara'ooniif deebii nagaa ni kenna" jedhee Fara'ooniif deebise.

¹⁷ Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; "Ani abjuu kootiin qarqara laga Abbayyaa irra dhaabachaan ture; ¹⁸ Kunoo saawwan gagabbatoo fi babbareedoon torba lagicha keessaa ol ba'anii shambaqqoo keessa dheedaa turan. ¹⁹ Isaan duubaan immoo saawwan huhuqqatoo, baay'ee fofokkisoo fi qaqalloon biraa torba ol ba'an; ani takkumaa saawwan fofokkisoo akkanaa guutummaa biyya Gibxi keessatti hin argine. ²⁰ Saawwan huhuqqatoo fi fofokkisoosun saawwan gagabbatoo duraan ol ba'an torban sana nyaatan. ²¹ Garuu erga isaan nyaatanii booddee namni tokko illee akka isaan saawwan sana nyaatan beekuu hin dandeenye; isaan akkuma utuu hin nyaatiniin dura turan sana fofokkisoo turaniitii. Anis hirribaa nan dammaqe.

²² "Akkasumas ani abjuu kootiin mataa midhaanii torba kan misee fi gaggaarii somaa tokko irratti guddachaa jiru nan arge. ²³ Isaan duubaanis kunoo mataan midhaanii cocoollagaan, qaqaallaan kan hobombolettii ba'a biiftuutiin gubate torba ol ba'e. ²⁴ Mataawwan midhaanii qaqaal'aan sun mataa midhaanii gaggaarii torban sana liqimsan; anis waan kana tolchitootatti nan hime; garuu namni tokko iyyuu naa ibsuu hin dandeenye."

²⁵ Yoosef immoo Fara’ooniin akkana jedhe; “Abjuun Fara’oon lamaanuu tokkuma. Waaqni waan hojjechuuf jiru Fara’oonitti mul’iseera.

²⁶ Saawwan babbareedoon torba waggaa torba; mataawwan midhaanii gaggaarii torbas waggaa torba; abjuun sun tokkuma. ²⁷ Saawwan qaqal-loo fi fofokkison torban duubaan ol ba’anis waggaa torba; mataawwan midhaanii qaqancaroon hobombolettii ba’a biiftuutiin gubatan torban immoo waggoota beelaa torba.

²⁸ “Wanni kun akkuma ani Fara’oonitti himee dha. Waaqni waan hojjechuuf jiru Fara’oonitti argisiiseera. ²⁹ Barri quufaa guddaan isaa torba biyya Gibxi guutuutti ni dhufa; ³⁰ isaan booddeedhaan garuu waggoonni beelaa torba ni dhufu. Quufni biyya Gibxi hundi ni irraan-fatama; beelli sunis biyya balleessa. ³¹ Waan beelli duubaan dhufu sun baay’ee hamaa ta’uuf quufni biyyattii hin yaadatamu. ³² Abjuun kun bifa lamaan Fara’oonitti kennamuun isaa waan dubbichi Waaqaan murteeffameef dha; Waaqnis waan kana dafee ni raawwata.

³³ “Kanaafuu Fara’oon nama hubataa fi beekaa tokko filatee biyya Gibxi irratti haa muudu. ³⁴ Fara’oon akka isaan waggoota quufaa torban keessa midhaan biyya Gibxiitii galfamu harka shan keessaa harka tokko walitti qabaniif qondaaltota biyya irratti haa muudu. ³⁵ Isaanis waggoota gaarii dhufuuf jiran kana keessa midhaan hunda walitti haa qaban; akka nyaataaf ta’uufis midhaan kana taayitaa Fara’oon jalatti magaalawwan keessatti haa kuusan; haa eeganis. ³⁶ Midhaan kunis akka biyyattiin beelaan hin

badneef waggoota beelaa torban Gibxitti dhu-fuuf jiru keessa akka fayyaduuf biyyattiidhaaf ol haa kaa'amu."

³⁷ Dubbichis Fara'oonii fi qondaaltota isaa hunda biratti gaarii ture. ³⁸ Fara'oonis, "Nama akka namicha kanaa kan Hafuurri Waaqaa keessa jiru argachuu dandeenyaa ree?" jedhee isaan gaafate.

³⁹ Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; "Erga Waaqni waan kana hunda sitti mul'ise, namni akka kee hubataa fi beekaa ta'e tokko iyyuu hin jiru. ⁴⁰ Ati masaraa koo irratti itti gaafatamaa taata; sabni koo hundinuus ajaja kee jalatti bula. Ani ulfina teessoo qofaan si caala."

Yoosef Gibxi Irratti Muudame

⁴¹ Fara'oonis Yoosefiin, "Ilaa, ani biyya Gibxi hunda irratti si muudeera" jedhe. ⁴² Ergasii Fara'oon qubeelaa chaappaa isaa quba isaa irraa baasee quba Yoosefitti kaa'e. Uffata quncee tal-baa haphii irraa hojjetame isatti uffise; amartii warqee morma isaatti kaa'e. ⁴³ Innis gaarii isaa isa lammaffaa irra isa teessise; namoonnis, "Sagadaa!" jechaa fuula isaa dura deemanii iyyaa turan; akkanaa Fara'oon biyya Gibxi hunda irratti isa muude.

⁴⁴ Ergasiis Fara'oon Yoosefiin, "Ani Fara'oonii dha; garuu ajaja kee malee namni guutummaa Gibxi harka isaa yookaan miilla isaa sochoosu tokko iyyuu hin jiru" jedhe. ⁴⁵ Fara'oonis Yoosefiif maqaa Zaafenaat-Phane'aa jedhamu baase; intala Phooxiiferaa lubicha magaalaa Ooni kan

Aasenati jedhamtu illee itti heerumsiise. Yoosefis biyya Gibxi hunda keessa naanna'e.

⁴⁶ Yoosef yeroo tajaajila Fara'oon mooticha Gibxi jalqabetti nama waggaa soddomaa ture; innis fuula Fara'oon duraa ba'ee deemee biyya Gibxi hunda keessa nanaanna'e. ⁴⁷ Waggoota quufaa torban sana keessa lafti midhaan akka malee baay'atu kennite. ⁴⁸ Yoosefis midhaan waggoota torban sana keessa Gibxii galfame hunda walitti qabee magaalaawwan keessatti kuuse. Midhaan lafa qotiisaa naannoo magaalaa tokkoo tokkoo magaalaa sanaa keessatti kuuse. ⁴⁹ Yoosefis midhaan baay'inni isaa guddaa akka cirracha galaanaa ta'e kuuse. Waan midhaan sun safaramuu hin danda'aminiif inni safaruu dhiise.

⁵⁰ Yoosef utuu waggoonni beelaa sun hin dhufin dura Aasenati intala Phooxiiferaa lubicha magaalaa Ooni irraa ilmaan lama dhalche. ⁵¹ Yoosefis, "Waaqni rakkina koo hundaa fi mana abbaa koo hunda na irraanfachiiseera" jedhee maqaa ilma isaa hangaftichaa Minaasee jedhee moggaase. ⁵² "Waaqni biyya ani itti rakkadhe keessatti na baay'iseera" jedhee ilma isaa isa lammaffaa immoo Efreem jedhee moggaase.

⁵³ Gibxi keessatti waggoonni quufaa torban sun darbee, ⁵⁴ akkuma Yoosef dubbate sana waggoonni beelaa torba jalqabe. Biyyoota biraa hunda keessa beelatu ture; biyya Gibxi guutuu keessa garuu midhaanitu ture. ⁵⁵ Yeroo Gibxi guutuun beela'uu jalqabetti namoonni midhaan barbaadanii Fara'oonitti iyyatan; Fara'oon immoo warra Gibxi hundumaan, "Yoosef bira

dhaqaatii waan inni isinitti himu godhaa” jedhe.

⁵⁶ Beelli guutummaa biyyattii keessa babal’annan Yoosef mankuusaalee hundumaa bane namoota Gibxitti midhaan gurgure; beelli Gibxi hunda keessatti hammaatee tureetii. ⁵⁷ Waan guutuu addunyaa irratti beelli hammaateef biyyoonni hundinuu Yoosef irraa midhaan bitachuuf gara Gibxi dhufaa turan.

42

Obbolloonni Yoosef Gibxi Dhaqan

¹ Yaaqoob yommuu akka Gibxi keessa midhaan jiru dhaga’etti, ilmaan isaatiin, “Isin maaliif wal ilaaltu?” jedhe. ² Itti fufees, “Kunoo ani akka Gibxi keessa midhaan jiru dhaga’eera. Akka nu du’a jalaa baanee jiraannuuf gad bu’aatii achii midhaan nuu bitaa” jedhe.

³ Obboloota Yoosef keessaa kudhan Gibxi keessaa midhaan bituuf gad bu’an. ⁴ Yaaqoob garuu balaatu isa irra ga’a jedhee waan sodaa-teef obboleessa Yoosef Beniyaamin isaan wajjin hin ergine. ⁵ Beelli biyya Kana’aan keessa waan tureef ilmaan Israa’elis warra midhaan bitachuu dhaqan wajjin deeman.

⁶ Yoosefis bulchaa biyyattii kan uummata biyyattii hundatti midhaan gurguru ture. Obbolloonni Yoosefis yommuu achi ga’anitti fuula isaaniitiin lafatti gombifamanii sagadaniif. ⁷ Yoosef akkuma obboloota isaa argeen isaan beeke; garuu akkuma nama isaan hin beekneetti afaan hamaa isaanitti dubbatee, “Isin eessaa dhuftan?” jedhee isaan gaafate.

Jarris, “Midhaan bitachuuf jennee Kana’aanii dhufne” jedhanii deebisan.

⁸ Yoo Yoosef obbuloota isaa beeke iyyuu jarri isa hin beekne. ⁹ Innis abjuu waa’ee isaanii abjoota sana yaadatee, “Isin basaastota dadhabbii biyyattii basaasuuf dhuftanii dha!” jedheen.

¹⁰ Isaan immoo akkana jedhanii deebisan; “Yaa gooftaa akkas miti; nu garboonni kee midhaan bitachuu dhufne. ¹¹ Nu hundi ilmaan abbaa tokkoo ti; nu garboonni kee namoota amanamoo dha malee basaastota miti.”

¹² Innis, “Akkas miti; isin dadhabbii biyyattii basaasuu dhuftan” jedheen.

¹³ Isaan garuu akkana jedhanii deebisan; “Nu garboonni kee obbuloota kudha lama, ilmaanuma abbaa tokkoo kan biyya Kana’aan jiraatuu ti. Kunoo quxisuun hunda keenyaa amma abbaa keenya bira jira; inni tokko garuu hin jiru.”

¹⁴ Yoosef garuu akkana jedheen; “Akkuma ani isiniin jedhe sana isin basaastota! ¹⁵ Akki isin ittiin qoramtan kana; ani maqaa Fara’ooniin nan kakadha; yoo obboleessi keessan quxisuun sun as dhufe malee isin asii hin sochootan. ¹⁶ Akka inni dhaqee obboleessa keessan fiduuf of keessaa nama tokko ergaa; isin warri haf-tan immoo mana hidhaatti galfamtu; akkasiinis dubbiin keessan qoratamee akka dhugaa ta’ee fi akka dhugaa hin ta’in ni ilaalama; yoo kanaa achii, ani maqaa Fara’ooniin nan kakadha; isin dhugumaan basaastota!” ¹⁷ Innis hunda isaanii guyyaa sadii mana hidhaa keessa turse.

18 Guyyaa sadaffaatti Yoosef akkana isaaniin jedhe; “Isin waan kana godhaa; ni jiraattu; ani Waaqa nan sodaadhaatii. 19 Isin yoo namoota amanamoo taatan obboloota keessan keessaa tokko as mana hidhaa haa turu; warri kaan garuu deemaa; maatii keessan kanneen beela’aniif midhaan geessaa. 20 Garuu obboleessa keessan quxisuu naa fidaa; akkasiin dubbiin keessan ni mirkaneeffama; isinis hin duutan.” Isaanis akkasuma godhan.

21 Isaanis akkana waliin jedhan; “Nu dhugumaan sababii obboleessa keenyaatiif adabamaa jirra. Yeroo inni nu kadhatetti lubbuun isaa hammam akka dhiphachaa turte argineerra; nu garuu isa dhaga’uu didne; dhiphinni kun kanaaf nutti dhufe.”

22 Ruubeen immoo, “Ani, ‘Gurbaa kana hin miidhinaa’ jedhee isinitti hin himnee? Isin garuu na dhaga’uu diddan! Kunoo nu dhiiga isaatti ni gaafatamna” jedhe. 23 Sababii Yoosef karaa nama afaan hiikuutiin isaanitti dubbachaa tureef isaan akka inni waan isaan dubbatan hubatu hin beekne.

24 Yoosef achi isaan irraa garagalee boo’uu jalqabe; ergasii immoo isaanitti garagalee isaanitti dubbate. Simi’ooninis isaan keessaa baasisee fuuluma isaanii duratti hiisise.

25 Yoosef akka qalqalloo isaaniitti midhaan guutaniif, akka meetii tokkoo tokkoo isaanii deebisanii qalqalloo isaanii keessa isaaniif kaa’anii fi akka karaa isaaniitiif galaa isaaniif kennan ajaje. Erga wanni kun isaaniif godhamee booddee 26 jarri midhaan isaanii harroota isaaniitti fe’atanii qajeelan.

²⁷ Isaan keessaa inni tokko iddoo bulanitti harree isaatiif nyaata kennuuf jedhee qalqalloo isaa bane; kunoo afaan qalqalloo keessattis meetii isaa argate. ²⁸ Innis obboloota isaatiin, “Meetiin koo naa deebi’eera; kunoo qalqalloo koo keessa jira” jedhe.

Kana irratti isaan na’anii walitti garagalanii hollachaa, “Wanni Waaqni nutti hojjete kun maali?” jedhan.

²⁹ Isaanis gara biyya Kana’aan abbaa isaanii Yaaqoob bira dhufanii waan isaan irra ga’e hunda isatti himan; akkanas jedhan; ³⁰ “Namichi gooftaa biyya sanaa ta’e afaan hamaa nutti dubbatee akka waan nu biyyattii basaasuu dhaqneetti nu lakkaa’e. ³¹ Nu garuu akkana jenneen; ‘Nu namoota amanamoo dha malee basaastota miti. ³² Nu obboloota kudha lama ilmaanuma abbaa tokkoo ti; inni tokko hin jiru; quxisuun hunda keenyaa immoo abbaa keenya bira biyya Kana’aan jira.’

³³ “Namichi gooftaa biyya sanaa ta’e immoo akkana nuun jedhe; ‘Akki ani akka isin namoota amanamoo taatanii fi hin ta’in ittiin beeku kana; obboloota keessan keessaa isa tokko as na biratti dhiisaatii maatii keessan kan beela’aniif midhaan geessaa. ³⁴ Garuu akka ani akka isin namoota amanamoo malee basaastota hin ta’in beekuuf obboleessa keessan isa quxisuu sana naa fidaa. Ergasii ani obboleessa keessan deebisee isinii kenna; isinis biyya kana keessatti daldalachuu ni dandeessu.’ ”

³⁵ Yommuu isaan qalqalloo isaanii keessaa midhaan garagalchanitti, kunoo meetiin tokkoo tokkoo isaanii hidhaa hidhaan qalqalloo isaanii

keessa ture. Isaanii fi abbaan isaanii yeroo meetii hidhame sana arganitti ni rifatan. ³⁶ Abbaan isaanii Yaaqoobis, “Isin ijoollee koo na dhabsiifan. Yoosef hin jiru; Simi’oonis hin jiru. Amma immoo Beniyaamin fudhachuu barbaaddu. Wannii hundi natti hammaateera!” jedheen.

³⁷ Ruubeen immoo abbaa isaatiin, “Yoo ani deebisee isa siif fiduu baadhe ilmaan koo lamaan ajjeesuu ni dandeessa; isa imaanaa natti kenni; ani deebisee isa nan fida” jedhe.

³⁸ Yaaqoob garuu akkana jedhe; “Ilmi koo isin wajjin achi gad hin bu’u; obboleessi isaa du’eera; isa qofatu hafe. Yoo karaa keessan irratti balaan isa irra ga’e, isin akka arriin koo gaddaan awwaala seenu gootu.”

43

Obboloonni Yoosef Lammata Gibxitti Deebi’an

¹ Amma illee beelli biyyattiitti baay’ee hammaatee ture. ² Erga isaan midhaan biyya Gibxitiiti fidan sana nyaatanii fixanii booddee abbaan isaanii, “Ammas dhaqaatii midhaan xinnoo dabalaa nuu bitaa” jedheen.

³ Yihuudaan immoo akkana isaan jedhe; “Namichi sun, ‘Yoo obboleessi keessan isin wajjin dhufe malee isin lammata ija koo hin argitan’ jedhee of eeggannoo cimaa nuu kenne. ⁴ Yoo ati obboleessa keenya nu wajjin ergite nu dhaqnee midhaan siif binna. ⁵ Sababii namichi sun, ‘Yoo obboleessi keessan isin wajjin dhufe malee isin lammata ija koo hin argitan’ nuun jedheef, yoo ati isa ergite malee nu gad hin buunu.”

⁶ Israa’el immoo, “Isin maaliif akka obboleessa biraa qabdan namichatti himuudhaan rakkina natti fiddan?” jedhee gaafate.

⁷ Isaanis akkana jedhanii deebisan; “Namichi waa’ee mataa keenyaatii fi waa’ee maatii keenyaa jabeessee nu gaafate. Innis, ‘Abbaan keessan amma iyyuu jiraa? Obboleessa biraa qabduu?’ jedhee nu gaafate; nu gaaffiidhuma isaa deebifneef. Yoos akka inni, ‘Obboleessa keessan as fidaa’ nuun jedhu akkamiin beekuu dandeenya ree?”

⁸ Yihuudaanis abbaa isaa Israa’eliin akkana jedhe; “Akka nu, atii fi ijoolleen keenya du’a jalaa baanee jiraannuuf gurbicha na wajjin ergi; nu kaanee deemnaatii. ⁹ Ani wabii isaafin ta’a; waa’ee isaas anuma mataa koo gaafachuu ni dandeessa. Yoo ani deebisee isa siif fidee fuula kee dura dhaabuu baadhe, ani bara jireenya koo guutuu fuula kee duratti balleessaa kanatti nan gaafatama. ¹⁰ Utuu turuu baannee silaa yoona yeroo lama dhaqnee deebineerra ture.”

¹¹ Kana irratti abbaan isaanii Israa’el akkana isaaniin jedhe; “Erga akkas ta’ee waan kana godhaa; oomisha biyya kanaa filatamaa keessaa kennaa tokko tokko jechuunis happee dibatan xinnoo ishee, damma xinnaa isaa, urgooftuu fi qumbii xinnoo ishee, ochoolonii fi lawuzii xinnoo ishee geessaatii namichaaf kennaa. ¹² Isin waan meetii afaan qalqaloo keessanii keessa kaa’amee isinii deebi’e sana deebisuu qab-daniif meetii sana harka lama fudhadhaatii deemaa; meetiin sun dogoggoraan dhufe ta’aatii.

¹³ Obboleessa keessanis fudhadhaatii dafaa gara

namichaatti deebi'aa. ¹⁴ Akka inni obboleessa keessan kaanii fi Beniyaam illee isin wajjin deebisee erguuf Waaqni Waan Hunda Danda'u akka namichi garaa isinii laafu haa godhu. Ani yoo ijoollee dhabe illee ijoollee nan dhaba.”

¹⁵ Namoonni sunis kennaawwan sana, meetii sana harka lamaa fi Beniyaaminis fudhatanii ariitiidhaan Gibxitti gad bu'anii fuula Yoosef dura dhadhaabatan. ¹⁶ Yoosefis yommuu Beniyaamin isaan biratti argetti hangafa hojjettoota mana isaatiin, “Namoota kana mana kootti geessi; horii tokko qalii nyaata qopheessi; isaan sa'aatii ja'atti na wajjin nyaatuutii” jedhe.

¹⁷ Namichi sunis akkuma Yoosef isa ajaje godhe; jara sanas mana Yoosefitti geesse. ¹⁸ Namoonni sun yeroo mana Yoosefitti geeffamanitti sodaatanii akkana jedhan; “Nu sababii meetii yeroo jalqabaa deebi'ee afaan qalqalloo keenyaa keessatti argame sanaatiif as fidamne; inni nu rukutee, nu mo'atee, akka garbootaatti nu qabatee harroota keenya fudhachuu barbaada.”

¹⁹ Kanaafuu jarri gara hangafa hojjettoota Yoosefitti ol ba'anii balbala manaa duratti itti dubbatan. ²⁰ Akkanas jedhan; “Yaa gooftaa, nu yeroo jalqabaa midhaan bitachuuf as gad buunee turre. ²¹ Nus yeroo iddoo bullu geenyee qalqalloo keenya bannetti tokkoon tokkoon keenya afaan qalqalloo keenyaa keessatti meetii keenya akkuma jirutti arganne. Kanaafuu meetii sana deebifnee fidnee dhufneerra. ²² Meetii bi-raas ittiin midhaan bitachuuf fidnee dhufneerra.

Eenyu akka meetii keenya qalqalloo keenya keessa nuu kaa'es hin beeknu."

²³ Innis deebisee, "Hooma miti; hin sodaatinaa. Waaqni keessan, Waaqni abbaa keessanii qalqalloo keessanitti badhaadhummaa isinii naqeera; meetiin keessan na ga'ee jira" jedheen. Ergasiis Simi'oonin gara isaaniitti gad baase.

²⁴ Hangafni hojjettootaa sunis jara sana mana Yoosefitti geessee akka isaan miilla isaanii dhiqataniif bishaan kenneef; harroota isaaniitiif immoo okaa kenne. ²⁵ Isaanis achitti akka nyaatan waan dhaga'aniif dhufaati Yoosef kan sa'aatii ja'aatiif kennaa isaanii qopheeffatan.

²⁶ Yeroo Yoosef manatti galetti isaan kennaa manatti ol galchani turan sana kennaniif; fuula isaa durattis lafatti gombifamanii harka fuudhan. ²⁷ Innis nagaa isaan gaafatee, "Abbaan keessan jaarsi isin waa'ee isaa natti himtan sun akkam? Inni amma iyyuu jiraa?" jedheen.

²⁸ Jarris, "Tajaajilaan kee abbaan keenya amma iyyuu ni jira; nagumas" jedhanii deebisan. Ulfina isaaf kennuufis gad jedhan.

²⁹ Innis ol ilaalee obboleessa isaa, ilma haadha isaa Beniyaamin argee, "Inni kun obboleessa keessan quxisuu isin waa'ee isaa natti himtan sanaa?" jedhee gaafate. Itti fufees, "Ilma ko, Waaqni si haa eebbisu" jedheen. ³⁰ Yoosef yommuu obboleessa isaa argetti garaan raafamee dafee gad ba'e; boo'uu barbaadees kutaa mana isaa seenee achitti boo'e.

³¹ Ergasiis fuula isaa dhiqatee gad ba'e; of jajjabeessee, "Nyaanni haa dhi'aatu" jedhe.

³² Jarris sababii warri Gibxi Ibroota wajjin hin nyaanneef Yoosefiif kophaatti, obboloota isaatiif kophaatti, warra Gibxi kanneen isa wajjin nyaataniifis kophaatti dhi'eessan; Ibroota wajjin nyaachuun warra Gibxi biratti jibbisiisaa tureetii. ³³ Namoonni sunis akkuma umurii isaaniitti hangafaa jalqabanii hamma quxisuutti fuula isaa dura tataa'anii dinqifatanii wal ilaalan. ³⁴ Maaddii Yoosef irraas nyaanni qoodameef; qoodni Beniyaam garuu qooda tokko tokko isaaniitiif kenname dachaa shan ta'a ture. Jarris akkasiin Yoosef wajjin dhuganii itti ho'e.

44

Xoofoo Meetii Qalqalloo Keessaa

¹ Yoosefis akkana jedhee hangafa hojjettoota mana isaa ajaje; "Qalqalloo jara kanaa hamma baachuu danda'utti midhaan itti guuti; meetii tokkoo tokkoo isaaniis afaan qalqalloo isaanii keessa kaa'i. ² Xoofoo koo isa meetii irraa hojjetame immoo meetii inni ittiin midhaan bitachuu dhufe wajjin afaan qalqalloo isa quxisuu sanaa keessa kaa'i." Namichis akkuma Yoosef isa ajaje godhe.

³ Namoonni sun akkuma lafti bariiteen harroota isaanii wajjin geggeeffaman. ⁴ Utuma isaan magaalaa sana irraa hin fagaatin Yoosef hangafa hojjettoota isaatiin akkana jedhe; "Dafii jara kana duukaa bu'i; yommuu qaqqabdutti immoo akkana jedhiin; 'Isin maaliif waan gaarii waan hamaadhaan deebiftu? ⁵ Xofoon kun xoofoo gooftaan koo ittiin dhuguu fi ittiin waa

himu mitii? Isin waan kana gochuudhaan waan hamaa hojjetan.’ ”

⁶ Innis yommuu isaan qaqqabetti waanuma kana isaanitti dubbate. ⁷ Jarris akkana isaan jedhan; “Gooftaan koo maaliif dubbii akkanaa dubbata? Waan akkanaa hojjechuun tajaajiltoota kee irraa haa fagaatu! ⁸ Kunoo nu meetii afaan qalqalloo keenyaa keessatti arganne iyyuu biyya Kana’aaniitii deebifnee siif fidne. Yoos nu maaliif mana gooftaa keetiitii meetii yookaan warqee hanna ree? ⁹ Tajaajiltoota kee keessaa namni wanni kun biratti argame kam iyyuu haa du’u; nu warri hafne immoo garboota gooftaa koo ni taana.”

¹⁰ Inni immoo jaraan, “Amma akkuma isin jettan haa ta’u; abbaan wanti kun biratti argame garbicha naaf ta’a; isin warri kaan immoo gad dhiifamtu” jedhe.

¹¹ Tokkoon tokkoon isaanii dafanii qalqalloo isaanii lafa keeyyatani hiikan. ¹² Hangafni hojjettoota sunis hangafaa jalqabee hamma quxisuutti sakatta’e. Xofoon sunis qalqalloo Beniyaam keessatti argame. ¹³ Kana irratti isaan uffata isaanii tarsiisan. Hundi isaanii harroota isaanii fe’atani magaalattiitti deebi’an.

¹⁴ Yoosef yeroo Yihuudaa fi obbolloonni isaa ol seenanitti amma iyyuu mana keessa ture; isaanis fuula isaa duratti kukkufan. ¹⁵ Yoosefis, “Wanti isin hojjetan kun maal? Akka namni akka kootii hooda himuudhaan waa arguu danda’u isin hin beektanii?” isaaniin jedheen.

¹⁶ Yihuudaan immoo akkana jedhee deebise; “Nu gooftaa kootiin maal jechuu dandeenya?”

Nu maal dubbachuu dandeenya? Nu qulqul-luu ta'uu keenya akkamiin mirkaneessuu dandeenya? Waaqni balleessaa garboota keetii ifatti baaseera. Kunoo nu garboota gooftaa koo ti; nu hundi keenya, namni xofoon sun biratti argames garboota kee ti.”

¹⁷ Yoosef garuu, “Waan akkanaa hojjechuun narraa haa fagaatu! Nama xofoon biratti argame qofatu garbicha koo ta’a. Warri haf-tan garuu nagaadhaan gara abbaa keessaniitti deebi’aa” jedhe.

¹⁸ Yihuudaan immoo Yoosefitti dhi’aatee akkana jedhe: “Maaloo gooftaa ko, akka garbichi kee waan tokko gooftaa kootti dubbatu eeyyamiif. Ati akkuma Fara’oon taatus garbicha keetti hin aarin. ¹⁹ Gooftaan koo, ‘Isin abbaa yookaan obboleessa qabduu?’ jedhee garboota isaa gaafatee ture. ²⁰ Nus, ‘Abbaa dulloomaa tokko qabna; ilmi quxisuun bara dulluma isaa keessa isaaf dhalate tokkos jira. Obboleessi isaas du’eera; ijoollee haati isaa deesse keessaa isa qofatu hafe; abbaan isaa isa jaallata’ jennee turre.

²¹ “Atis garboota keetiin, ‘Akka ani ija kootiin isa arguuf naa fidaa’ jette. ²² Nus gooftaa kootiin, ‘Mucichi abbaa isaa dhiisee deemuu hin danda’u; yoo inni isa dhiisee biraa deeme abbaan isaa ni du’a’ jenne. ²³ Ati immoo garboota keetiin, ‘Yoo obboleessi keessan inni quxisuun isin wajjin dhufuu baate, isin lammata fuula koo hin argitan’ jette. ²⁴ Nus yeroo gara garbicha kee abbaa kootti deebinetti waan gooftaan koo jedhe isatti himne.

²⁵ “Abbaan keenya, ‘Ammas dhaqaatii midhaan xinnoo dabalaa nuu bitaa’ nuun jedhe.

²⁶ Nu garuu, ‘Nu dhaquu hin dandeenyu; yoo obboleessi keenya inni quxisuun nu wajjin jiraate qofa dhaqna. Yoo obboleessi keenya inni quxisuun nu wajjin dhaquu baate nu fuula namichaa arguu hin dandeenyu’ jenne.

²⁷ “Abbaan koo garbichi kee immoo akkana nuun jedhe; ‘Akka niitiin koo ilmaan lama naa deesse isin ni beektu. ²⁸ Isaan keessaas inni tokko na biraa ba’e; anis, “Inni dhugumaan ciccirameera” nan jedhe. Ani ergasii isa hin argine. ²⁹ Yoo isin isa kanas na duraa fuutanii balaan isa irra ga’e, isin akka arriin koo gaddaan awwaala seenu gootu.’

³⁰ “Kanaafuu amma yeroo ani gara garbicha kee abbaa kootti deebi’utti, yoo mucichi nu wajjin jiraachuu baate abbaan koo kan jireenyi isaa jireenya mucichaatiin walitti hidhame sun, ³¹ akka mucichi nu wajjin hin jirre argee du’a. Nu garboonni kees akka arriin abbaa keenya garbicha keetii gaddaan awwaala seenu goona.

³² Ani garbichi kee akka mucaan kun nagaadhaan deebi’u abbaa koo duratti wabii ta’ee, ‘Yaa abbaa ko, yoo ani deebisee isa siif fiduu baadhe, ani bara jireenya koo guutuu fuula abbaa koo duratti balleessaa kanatti nan gaafatama!’ jedhe.

³³ “Egaa amma ani garbichi kee iddoo mucichaa garbicha gooftaa koo ta’ee asitti nan hafa; mucichi immoo obboloota isaa wajjin haa deebi’u. ³⁴ Yoo mucichi na wajjin hin jiraatin ani akkamittin gara abbaa kootti deebi’uu danda’a?

Waawuu; akka ani gadda abbaa kootti dhufu argu na hin godhin.”

45

Yoosef Of Beeksise

¹ Kana irratti Yoosef namoota hunda duratti of qabuu dadhabee, “Namoota hunda fuula koo duraa gad yaasaa!” jedhee iyye. Kanaaf yommuu Yoosef obboloota isaatti of beeksisetti namni tokko iyyuu isa bira hin turre. ² Sababii inni guddisee boo’eef warri Gibxi ni dhaga’an; warra masaraa Fara’oon birattis ni dhaga’ame.

³ Yoosefis obboloota isaatiin, “Ani Yoosef; abbaan koo amma iyyuu jiraa?” jedhee gaafate. Obboloonni isaa garuu sababii fuula isaa duratti na’anii turaniif deebii isaaf kennuu hin dan-deenye.

⁴ Yoosefis obboloota isaatiin, “Mee as natti dhi’aadhaa” jedhe. Isaan isatti dhi’aannaan inni akkana jedhe; “Ani Yoosef obboleessa keessan isa isin Gibxitti gurgurtan sanaa dha! ⁵ Ammas sababii asitti na gurgurtaniif hin gaabbinaa; ofittis hin aarinaa. Waaqni lubbuu baraaruuf jedhee isin dura na ergeeraatii. ⁶ Waggoota lamaan kana beelatu biyyattii keessa ture; waggoota shanan dhufan keessas lafa qotachuu fi midhaan galfachuun hin jiru. ⁷ Waaqni lafa irratti sanyii isiniif hambisuu fi furii guddaadhaan lubbuu keessan oolchuuf jedhee isin dura na erge.

⁸ “Waaqatu as na erge malee isin miti. Inni Fara’ooniif abbaa na godhe; warra mana isaa jiran hunda irratti gooftaa, biyya Gibxi hunda

irratti immoo bulchaa na godhe. ⁹ Ammas dafaa gara abbaa kootti deebi'aatii akkana isaan jedhaa; 'Ilmi kee Yoosef akkana jedha: Waaqni Gibxi hunda irratti gooftaa na godheera. Gara kootti gad bu'i; hin turinis. ¹⁰ Ati biyya Gooshen keessa ni jiraatta; ati, ijoolleen keetii fi ijoolleen ijoollee keetii, bushaayeen kee, loon keetii fi wannii ati qabdu hundi natti dhi'aattanii jiraatu. ¹¹ Sababii amma iyyuu waggaan beelaa shan dhufaa jiruuf ani achitti sin soora; yoo kanaa achii atii fi warri mana kee jiraatan, wannii ati qabdu hundinuus ni rakkattu.'

¹² "Akka namni isinitti dubbachaa jiru kun anuma ta'e kunoo, iji keessan, iji obboleessa koo Beniyaamis ni arga. ¹³ Ulfina Gibxi keessatti naa kenname hundaa fi waan argitan hunda abbaa kootti himaa. Abbaa koos dafaatii as fidaa."

¹⁴ Ergasiis morma obboleessa isaa Beniyaamitti marmee boo'e; Beniyaamis boo'aa isa hammate. ¹⁵ Yoosefis obboloota isaa hunda dhungatee itti boo'e. Ergasii obboloonna isaa isa wajjin haasa'an.

¹⁶ Yommuu akka obboloonna Yoosef dhufan masaraa Fara'oonitti dhaga'ametti, Fara'oonii fi qondaaltonni isaa ni gammadan. ¹⁷ Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; "Obboloota keetiin akkana jedhi; 'Waan kana godhaa: Horii keessan fe'adhaa biyya Kana'aniitti deebi'aatii ¹⁸ abbaan keessanii fi maatiiwwan keessan natti fidaa. Ani lafa biyya Gibxi keessaa lafa hunda caalu isiniif nan kenna. Isin cooma biyyattii ni nyaattu.'

19 “Akkasumas akkana jedhii isaanitti himi; ‘Waan kana godhaa: Ijoollee keessaniifis, niitota keessaniifis biyya Gibxiitii gaariwwan fudhadhaa; abbaa keessanis fidaatii kottaa. 20 Waa’ee qabeenya keessanii hin yaadda’inaa; wanni biyya Gibxi guutuu keessaa waan hunda caalu kan keessan ta’aatii.’ ”

21 Ilmaan Israa’elis akkasuma godhan. Yoosefis akkuma Fara’oon isa ajajetti gaariwwan kenneefii karaa isaaniitiif illee galaa galaaseef. 22 Tokkoo tokkoo isaaniitiif wayyaa kenne; Beniyaamiif garuu meetii saqilii dhibba sadiitii fi wayyaa irraa jalaa shan kenne. 23 Abbaa isaatiif immoo harroota, wanni biyya Gibxi gargaariin itti fe’ame kudhan, akkasumas harroota dhaltuu midhaan, buddeenaa fi galaan biraa karaa isaatiif itti fe’ame kudhan erge. 24 Innis akkasitti obboolota isaa erge; innis yeroo isaan qajeelanitti, “Karaatti wal hin lolinaa!” jedheen.

25 Isaanis Gibxi keessaa ol ba’anii gara biyya Kana’aan abbaa isaanii Yaaqoob bira dhaqan. 26 Isaanis, “Yoosef amma iyyuu jira! Biyya Gibxi guutuu iyyuu isumatu bulcha” jedhaniin. Yaaqoob immoo naasuudhaan of wallaale; jara amanuus hin dandeenya. 27 Garuu yeroo jarri waan Yoosef isaaniiin jedhe hunda isatti himanii innis gaariwwan Yoosef isa fichisiisuuf ergeef sana argetti lubbuun abbaa isaanii Yaaqoob ni bayyanatte. 28 Israa’elis, “Na ga’a! Ilmi koo Yoosef amma iyyuu jira. Anis utuun hin du’in dhaqee isa nan arga” jedhe.

46

Yaaqoob Biyya Gibxi Dhaqe

¹ Israa'el waan qabu hunda fudhatee ka'e; yeroo Bersheebaa ga'ettis Waaqa abbaa isaa Waaqa Yisihaaqiifis aarsaa dhi'eesse.

² Waaqnis halkan mul'ataan, "Yaaqoob! Yaaqoob!" jedhee Israa'elitti dubbate.

Innis, "Kunoo ani as jira" jedhee deebise.

³ Waaqnis akkana jedhe; "Ani Waaqayyo, Waaqa abbaa keetii ti. Gibxitti gad bu'uu hin sodaatin; ani achitti saba guddaa sin taasisaatii.

⁴ Ani si wajjin Gibxitti gad bu'ee deebisee sin fida. Harkuma Yooseftu ija kee walitti siif qaba."

⁵ Yaaqoobis Bersheebaadhaa ka'ee qajelee; ilmaan Israa'elis abbaa isaanii Yaaqoob, ijoollee isaaniitii fi niitota isaanii gaariwwan Yaaqoobin baachuuf Fara'oon erge sana irra teessisan.

⁶ Yaaqoobii fi sanyiin isaa hundis horii isaaniitii fi qabeenya Kana'aanitti horatan of faana fudhatanii Gibxitti godaanan. ⁷ Innis sanyii isaa hunda jechuunis ilmaan isaa, ilmaan ilmaan isaa, intallan isaatii fi intallan ilmaan isaa fudhatee Gibxitti godaane.

⁸ Maqaawwan ilmaan Israa'el warra Gibxitti godaanan sanaa jechuunis Yaaqoobii fi sanyiiwwan isaa kanneenii dha:

Ruubeen jechuunis ilma Yaaqoob hangafticha.

⁹ Ilmaan Ruubeen:

Henook, Faluusoo, Hezroonii fi Karmii.

¹⁰ Ilmaan Simi'oon:

Yemuu'eel, Yaamiin, Oohad, Yaakiin,
Zooharii fi Shaawul ilma dubartii
Kana'aan sanaa.

¹¹ Ilmaan Lewwii:

Geershoon, Qohaatii fi Meraarii.

¹² Ilmaan Yihuudaa:

Eeri, Oonaan, Sheelaa, Faaresii fi Zaaraa.
Eerii fi Oonaan garuu biyya Kana'aanitti
du'an.

Ilmaan Faares:

Hezroonii fi Hamuul.

¹³ Ilmaan Yisaakor:

Toolaa, Fuwaa, Yoobii fi Shimroon.

¹⁴ Ilmaan Zebuuloon:

Sered, Eeloonii fi Yahili'eel.

¹⁵ Isaan kunneen intala isaa Diinaa
dabalatee ilmaan Liyaan kaaba dhi'a
Phaadaan Arraamitti Yaaqoobiif
deessee dha. Ilmaanii fi intallan isaa
kunqueen walumaa galatti soddonii
sadii turan.

¹⁶ Ilmaan Gaad:

Ziifiyon, Hagii, Shuunii, Esboon, Eerii,
Aroodii fi Ari'eel.

¹⁷ Ilmaan Aasheer:

Yimnaa, Yishwaa, Yishwii fi Beriiyaa. Ob-
boleettiin isaaniis Seraa dha.

Ilmaan Beriiyaa:

Hebeerii fi Malkii'eel.

¹⁸ Isaan kunneen ijoollee Ziifaa
Yaaqoobiif deessee dha. Ziifaa ishee
Laabaan intala isaa Liyaadhaaf kenne
sanaa dha. Isaan walumaa galatti
kudha ja'a turan.

19 Ilmaan Raahel niitii Yaaqoob:

Yoosefii fi Beniyaam.

²⁰ Minaasee fi Efreem, Aasenati intala Phooxiiferaa lubicha magaalaa Ooni sanaa irraa Gibxi keessatti Yoosefiif dhalatan.

21 Ilmaan Beniyaam:

Belaa, Beker, Ashbeel, Geeraa, Na'amaan, Eehii, Roosh, Muufiim, Hufiimii fi Ardi.

²² Isaan kunneen ilmaan Raahel Yaaqoobiif deessee dha; isaanis walumaa galatti nama kudha afur turan.

23 Ilmi Daan:

Hushiimii dha.

24 Ilmaan Niftaalem:

Yahizeel, Guunii, Yeexerii fi Shiileem.

²⁵ Isaan kunneen ilmaan Bilihaan Yaaqoobiif deessee dha; Bilihaan ishee Laabaan intala isaa Raaheliif kenne sanaa dha; isaan walumaa galatti nama torba turan.

²⁶ Namoonni Yaaqoob wajjin Gibxitti godaanan utuu niitota ilmaan isaa hin dabalatin sanyiin isaa walumaa galatti jaatamii ja'a turan. ²⁷ Ilmaan Gibxitti Yoosefiif dhalatan lamaan dabalatee miseensonni maatii Yaaqoob warri Gibxitti godaanan walumaa galatti torbaatama turan.

²⁸ Yaaqoobis akka inni dhaqee karaa Gooshenitti nama geessu gaafatuuf Yihuudaa

of dura gara Yoosefitti erge. Yommuu isaan Gooshen ga'anitti, ²⁹ Yoosef gaarii isaa qopheeffatee abbaa isaa Israa'el simachuuf Gooshenitti qajeele. Innis akkuma fuula isaa duratti mul'ateen morma isaatti marmee yeroo dheeraa boo'e.

³⁰ Israa'elis Yoosefiin, "Ani sababii akka ati amma iyyuu lubbuun jirtu ofii kootiin argeef si'achi du'u illee hin gaabbu" jedhe.

³¹ Yoosefis obbolloota isaatii fi warra mana abbaa isaa jiraataniin akkana jedhe; "Ani ol ba'ee Fara'oonitti nan dubbadha; akkanas nan jedhaan; 'Obbolloonni koo fi warri mana abbaa koo jiraatan kanneen biyya Kana'aan jiraachaa turan natti dhufaniiru. ³² Namoonni kunneen tiksoota; isaan loon tikfatuutii. Isaan bushaayee isaanii, loonii fi waan qaban hunda fudhatanii dhufan.' ³³ Yoo Fara'oon ofitti isin waamee, 'Hojiin keessan maal?' jedhee isin gaafate, ³⁴ 'Nu garboonni kee akkuma abbootii keenyaa ijoolummaa keenyaa jalqabnee hamma ammaatti horii tikfachaa turre' jedhaa deebisaa. Yoos inni sababii tiksoonni hundinuu warra Gibxi biratti jibbamaniif akka isin biyya Gooshen keessa jiraattan isinii eeyyamaa."

47

¹ Yoosefis gara Fara'oon dhaqee, "Abbaan kootii fi obbolloonni koo bushaayee isaanii, loon isaaniitii fi waan qaban hunda fudhatanii biyya Kana'aan dhufanii kunoo biyya Gooshen jiru" jedhee itti hime. ² Innis obbolloota isaa keessaa nama shan filatee Fara'oonitti dhi'esse.

³ Fara'oonis, "Hojiin keessan maali?" jedhee obbolloota Yoosef gaafate.

Isaanis, "Nu garboonni kee akkuma abbootii keenyaa tiksoota" jedhanii deebisaniif. ⁴ Akkanas jedhaniin; "Sababii beelli biyya Kana'aanitti cimee bushaayeen garboota keetii waan dheedan dhabaniif nu yeroo gabaabaa as jiraachuu dhufne. Akka nu garboonni kee biyya Gooshen keessa jiraannuuf maaloo nuu eeyyami."

⁵ Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; "Abbaan keetii fi obbolloonni kee siif dhufaniiru; ⁶ lafti Gibxi fuuluma kee dura jira; abbaa keetii fi obbolloota kee iddoo lafa hundumaa caalu irra qubachiisi. Isaan biyya Gooshen keessa haa jiraatan. Ati yoo namoota isaan keessaa dandeettii qaban beekte loon koo irratti itti gaafatamtoota isaan godhi."

⁷ Ergasii Yoosef abbaa isaa Yaaqoobin fidee fuula Fara'oon duratti dhi'eesse. Erga Yaaqoob Fara'oonin eebbisee booddee, ⁸ Fara'oon, "Umuriin kee hamma?" jedhee isa gaafate.

⁹ Yaaqoobis Fara'ooniin akkana jedhe; "Barri ani keessumummaan jiraadhe waggaa dhibbaa tokkoo fi soddoma. Baroonni koos muraasa; hamaadhas; innis bara abbootiin koo keessumummaan jiraatan sanaan wal qixxee miti."

¹⁰ Kana booddee, Yaaqoob Fara'oonin eebbisee fuula isaa duraa gad ba'e.

¹¹ Yoosefis akkuma Fara'oon isa ajajetti abbaa isaatii fi obbolloota isaa Gibxi keessa qubachiise; lafa lafa hunda caalu, aanaa Raamsee handhuuraa godhee isaani kenne. ¹² Akkasumas

Yoosef abbaa isaatiif, obbolloota isaatii fi warra mana abbaa isaa jiran hundaaf akkuma baay'ina ijoollee isaaniitti midhaan kenne.

Yoosefi fi Beela

¹³ Waan beelli akka malee cimeef biyyattii guutuu keessa wanni nyaatamu hin jiru ture; sababii beela sanaatiinis Gibxii fi Kana'aan akka malee miidhaman. ¹⁴ Yoosefis kaffaltii midhaan namoonni bitachaa turan sanaa maallaqa biyya Gibxii fi Kana'aan keessatti argamu hunda walitti qabee masaraa Fara'oonitti galche. ¹⁵ Maallaqni warra Gibxii fi warra Kana'aan dhumnaan warri Gibxi hundi gara Yoosef dhufanii, "Midhaan nuu kenni. Nu maaliif fuula kee duratti duuna? Maallaqni keenya dhumeera" jedhan.

¹⁶ Yoosef immoo, "Erga maallaqni keessan dhume horii keessan fidaa; qooda horii keessanii ani midhaan isiniif nan kenna" jedhe. ¹⁷ Isaanis horii isaanii Yoosefitti fidan; Yoosefis qooda fardeen isaanii, qooda bushaayee isaanii, qooda loowwan isaaniitii fi qooda harroota isaanii midhaan kenneef. Innis bara sana geed-daraa horii isaanii hundaa midhaan isaan soore.

¹⁸ Waggaan sun dhumnaan jarri waggaa itti aanutti gara isaa dhufanii akkana jedhan; "Erga maallaqni keenya dhume horiin keenya kan kee ta'ee as, yaa gooftaa keenya akka dhagna keenyaa fi lafa keenya malee wanni tokko iyyuu nuuf hin hafin nu gooftaa keenya jalaa hin dhoksinu. ¹⁹ Nu maaliif fuula kee duratti duuna? Nu fi lafti keenyas maaliif badna? Nu fi lafa keenya fudhadhuutii qooda isaa midhaan nuuf

kenni. Nu lafa keenya wajjin Fara’ooniif ni garboomna. Akka nu du’a jalaa baanee jiraannuuf, akka laftis duwwaa hin hafneef sanyii nuuf kenni.”

²⁰ Yoosefis lafa biyya Gibxi hundumaa Fara’ooniif bite. Warri Gibxi hundi waan beelli isaanitti cimeef lafa isaanii gurguran; laftis kan Fara’oon ta’e; ²¹ Yoosefis daangaa biyya Gibxi tokko irraa hamma daangaa kaaniitti saba garbummaa jala galche. ²² Lafti inni hin bitin lafa lubootaa qofa ture; kunis sababii isaan Fara’oon irraa qooda argatanii fi sababii qooda Fara’oon isaaniif kennu sanaan jiraataniif. Kanaafuu isaan lafa isaanii hin gurgurre.

²³ Yoosefis saba sanaan akkana jedhe; “Kunoo ani har’a isinii fi lafa keessan Fara’ooniif biteera. Kunoo lafatti sanyii facaafadhaa. ²⁴ Yommuu midhaan galfamutti harka shan keessaa harka tokko Fara’ooniif ni kennitu. Harka afran hafe immoo sanyii facaafattan, nyaata ofii keessanii, nyaata warra mana keessan jiraataniitii fi nyaata ijoollee keessanii godhattu.”

²⁵ Jarris, “Ati du’a nu oolchiteerta; nu fuula gooftaa keenyaa duratti fudhatama haa argannuu malee Fara’ooniif garboota ni taana” jedhan.

²⁶ Yoosefis akkasiin akka harka shan keessaa harki tokko kan Fara’oon ta’uuf Gibxi keessatti seera lafaa dhaabe; seerri sun hamma har’aatti illee ittiin hojjetamaa jira. Lafa lubootaa qofattu utuu kan Fara’oon hin ta’in hafe.

²⁷ Israa’eloonnis Gibxi keessa kutaa biyya Gooshen keessa qubatan. Achittis qabeenya argatan; horaniis guddaa baay’atan.

²⁸ Yaaqoob waggaa kudha torba biyya Gibxi keessa jiraate; barri jireenya isaas waggaa dhibba tokkoo afurtamii torba ture. ²⁹ Israa'elis yeroon du'a isaa dhi'aannaan ilma isaa Yoosefin ofitti waamee akkana jedheen; "Yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhe, mee harka kee gudeeda koo jala kaa'iitii akka gaarummaa na argisiiftuu fi akka naaf amanamtu waadaa naaf seeni. Gibxitti na hin awwaalin; ³⁰ yeroo ani abbootii koo wajjin boqodhutti biyya Gibxii na baasii iddoo isaan itti awwaalamanitti na awwaali."

Innis, "Akkuma ati jette nan godha" jedhe.

³¹ Israa'elis, "Naa kakadhu" jedheen. Yoosefis ni kakateef. Israa'el immoo mataa ulee isaatti irkatee sagade.

48

Minaasee fi Efreem

¹ Yeroo muraasa booddee, "Kunoo, abbaan kee dhukkubsateera" jedhanii Yoosefitti himan. Innis ilmaan isaa lamaan Minaasee fi Efreemin fudhatee dhaqe. ² Yaaqoob yeroo, "Ilmi kee Yoosef gara kee dhufeera" jedhanii itti himanitti, Israa'el of jajjabeessee ka'ee siree irra taa'e.

³ Yaaqoobis Yoosefiin akkana jedhe; "Waaqni Waan Hunda Danda'u biyya Kana'aan keessatti Luuzitti natti mul'atee achitti na eebbise; ⁴ akkanas naan jedhe; 'Ani akka ati hortuu fi akka ati baay'attu nan godha. Tuuta sabaa sin godha; ani biyya kana dhaala bara baraa godhee sanyiiwwan kee warra si booddeetiif nan kenna.'

⁵ “Egaa amma ilmaan kee lamaan warri utuu ani as gara kee hin dhufin dura Gibxitti siif dhalatan sun akkuma ilmaan kootti ilaalamu; akkuma Ruubeenii fi Simi’oon kan koo ta’an sana Efreemii fi Minaaseenis kanuma koo ta’u.

⁶ Ijoolleen isaan booddeen siif dhalatan kan kee ta’u. Dhaala qoodachuu keessatti immoo maqaa obboloota isaanii jalatti lakkaa’amu.

⁷ Yeroo ani kaaba dhi’a Phaadaaniitii deebi’aa turetti utuma Efraataa ga’uuf xinumma nuu hafee jiruu Raahel biyya Kana’aan keessatti na jalaa duunaan achumatti karaa Efraataa dhaqu biratti awwaalladhe.” Efraataan kunis Beetlihemii dha.

⁸ Israa’el yeroo ilmaan Yoosef argetti, “Isaan kunneen eenyu?” jedhee gaafate.

⁹ Yoosef immoo abbaa isaatiin, “Isaan kunneen ilmaan biyya kanatti Waaqni naaf kennee dha” jedhe.

Kana irratti Israa’el, “Akka ani isaan eebbisuuf natti fidi” jedhe.

¹⁰ Yeroo kanatti Israa’el dulloomee iji isaa dadhabee ture; innis waa hubachuu hin danda’u ture. Kanaafuu Yoosef ilmaan isaa Israa’elitti dhi’esse; Israa’elis isaan dhungate; isaan hammates.

¹¹ Israa’elis Yoosefiin, “Ani fuuluma kee iyyuu nan arga jedhee hin yaadne; Waaqni garuu akka ani ijoollee kee iyyuu argu naa eeyyame” jedhe.

¹² Yoosefis jilba Israa’el irraa achi isaan butee fuula isaatiin lafatti gad gombifame. ¹³ Innis ergasii lamaan isaanii iyyuu fuudhee Efreemin karaa mirga isaatiin gara harka Israa’el isa bitaatti, Minaasee immoo bitaa isaatiin gara harka Israa’el isa mirgaatti fidee isatti dhi’esse.

14 Israa’el garuu utuma Efreem quxisuu ta’ee jiruu harka isaa mirgaa mataa Efreem irra kaa’e; Minaaseen immoo utuma hangafa ta’ee jiruu Israa’el harka isaa wal qaxxaamursee harka isaa bitaa mataa Minaasee irra kaa’e.

15 Innis akkana jedhee Yoosefin eebbise;

“Waaqni inni abbootiin koo Abrahaamii fi Yisi-
haaq

fuula isaa dura jiraatan,

Waaqni inni bara jireenya koo guutuu

hamma har’aatti tiksee koo ture sun,

16 Ergamaan Waaqayyoo kan balaa hunda jalaa
na baase sun

ilmaan kanneen haa eebbisu.

Isaan maqaa kootiin,

maqaa abbootii koo Abrahaamii fi

Yisihaaqiin haa waamaman;

isaan lafa irratti guddaa haa baay’atan.”

17 Yoosef yommuu akka abbaan isaa harka isaa mirgaa mataa Efreem irra kaa’e argetti ni gadde; kanaafuu inni harka abbaa isaa mataa Efreem irraa fuudhee mataa Minaasee irra kaa’uuf jedhee kaase. 18 Yoosef abbaa isaatiin, “Yaa abbaa ko, akkas miti; inni kun hangafa; harka kee mirgaa mataa isaa irra kaa’i” jedhe.

19 Abbaan isaa garuu didee akkana jedheen; “Ani nan beeka; yaa ilma koo nan beeka. Innis saba ta’a; saba guddaa isaa ta’a. Ta’us obboleessi isaa inni quxisuun isa caalaa guddaa ta’a; sanyiin isaas tuuta saba baay’ee ni ta’a.”

20 Innis gaafa sana akkana jedhee isaan eebbise; “Israa’el maqaa keetiin eebba kana kenna;

‘Waaqni akka Efreemii fi akka Minaasee isin haa taasisu.’ ”
 Yoosefis akkasiin Minaasee dura Efreemin dabarse.

²¹ Ergasii Israa’el Yoosefiin akkana jedhe; “Kunoo ani du’uu ga’eera; Waaqni garuu isin wajjin ta’ee biyya abbaa keessaniitti isin deebisa. ²² Ani qooda obboloota keetii caalchisee qooda tokko siifin kenna; kunis lafa ol ka’aa ani Amoorota irraa goraadee koo fi iddaa kootiin fudhadhe sanaa dha.”

49

Yaaqoob ilmaan Isaa Eebbise

49:1-28 kwi – KeD 33:1-29

¹ Yaaqoob ilmaan isaa ofitti waamee akkana jedhe: “Akka ani waan bara dhumaa keessa isinitti dhufu isinitti himuuf mee walitti qabamaa.

² “Yaa ilmaan Yaaqoob mee walitti qabamaa dhaggeeffadhaa;
 abbaa keessan Israa’elin dhaggeeffadhaa.

³ “Yaa Ruubeen, ati ilma koo hangafa;
 humna koo, mallattoo jalqabaa kan jabina kootii ti;
 ati ulfinaan ni caalta; humnaan illee ni caalta.

⁴ Ati akka bishaanii asii fi achi raafamta; ol aantummaas hin qabaattu;
 ati siree abbaa keetiitti ol baatee,
 afata kootti ol baatee xureessiteertaatii.

⁵ “Simi’oonii fi Lewwiin obboloota;

goraadeen isaanii mi'a fincilaa ti.

⁶ Lubbuun koo marii isaaniitti hin seenin;
 ulfinni koos yaa'ii isaaniitti hin dabalamin;
 isaan dheekkamsa isaaniitiin nama ajjeesani-
 iruutii;
 fedhii ofii isaaniitiinis qotiyyoo naafachi-
 isaniiru.

⁷ Aariin isaanii inni hamaan,
 dheekkamsi isaanii inni gara jabeessi
 abaaramaa haa ta'u!
 Ani Yaaqoob keessa isaan nan bittinneessa;
 Israa'el keessas isaan nan facaasa.

⁸ "Yaa Yihuudaa obbolloonni kee si leellisu;
 harki kee morma diina keetii qaba;
 ilmaan abbaa keetii siif sagadu.

⁹ Yaa Yihuudaa ati saafela leencaa ti;
 yaa ilma koo ati adamoodhaa deebita.
 Inni akka leencaa, akka leenca dhalaas, riphee
 ciisa;
 eenyutu ija jabaatee isa kaasa ree?

¹⁰ Hamma bulchaan dhufutti
 bokkuun harka Yihuudaatii,
 uleen bulchiinsaa miilla isaa gidduudhaa hin
 dhabamu;
 saboonnis isaaf ni ajajamu.

¹¹ Inni harree isaa muka wayiniitti,
 ilmoo harree isaa immoo damee flatamaatti
 hidhata;
 wayyaa isaa daadhii wayiniitiin,
 wandaboo isaa immoo dhiiga gumaa wayini-
 ittiin miiccata.

¹² Iji isaa daadhii wayinii irra diimata;
 ilkaan isaa immoo aannan irra addaata.

- 13 “Zebuuloon qarqara galaanaa jiraata;
 buufata dooniwwaniis ta’a;
 daangaan isaas hamma Siidoonaatti bal’ata.
- 14 “Yisaakor harree jabaa
 fe’iisa lama gidduu ciisuu dha.
- 15 Innis yeroo akka iddoon boqonnaa isaa ham-
 mam gaarii ta’ee fi
 akka lafti isaa tolaa ta’e argutti
 ba’aa baachuuf gatiittii isaa gad qabata;
 hojii humnaa hojjechuuf of kenna.
- 16 “Daan gosoota Israa’el keessaa akka isa
 tokkootti,
 saba isaatiif murtii qajeelaa ni kenna.
- 17 Daan bofa qarqara karaa ti;
 akka buutii daandii irraa,
 kan akka namichi farda yaabbatu gara duubaatti
 kufuuf
 kottee fardaa idduu ni ta’a.
- 18 “Yaa WAAQAYYO, ani fayyisuu kee nan eeg-
 gadha.
- 19 “Gaad weerartootaan ni dha’ama;
 inni garuu faana bu’ee isaan dha’a.
- 20 “Aasheer buddeenni isaa furdaa dha;
 inni mootiidhaaf nyaata tolaa ni kenna.
- 21 “Niftaalem borofa hiikamtee dha;
 dubbii gaariis ni dubbata.
- 22 “Yoosef muka wayinii ija qabeessa,

muka wayinii ija qabeessa burqaa bishaani-
itti dhi'oo jiruu dha;
dameen isaa dallaa irra yaa'a.

23 Warri iddaa qabatan waraana isatti banan;
isatti futtaasan; isa jibbanis.

24 Garuu iddaan isaa jabaatee hafe;
irreen harka isaa,

harka Waaqa Jabaa Yaaqoobiin jabeeffame.
Achiis Tiksee sanaan, Kattaa Israa'eliin,

25 Waaqa abbaa keetii isa si gargaaruun,
Waaqa Waan Hunda Danda'u isa

eebba samii gubbaatiin,
eebba gadi fagoo isa jalaatiin,
eebba harmaatii fi gadameessaatiin si eeb-
bisu sanaan
ni eebbifamta.

26 Eebbi abbaa keetii,
eebba tulluuwwan durii,
arjummaa gaarran durii caala.

Kun hundi mataa Yoosefiitti,
gubbee mataa isa obboloota isaa keessaa
hoogganaa ta'eetti haa qabatu.

27 "Beniyaam yeeyyii baay'ee beela'ee dha;
ganama waan adamse itti gaggabee nyaata;
galgala immoo boojuu hira."

28 Warri kunneen hundi gosoota Israa'el kudha
lamaan; kunis waan abbaan isaanii yeroo eebba
tokkoo tokkoo isaaniif ta'uun isaan eebbisetti
isaanitti dubbatee dha.

Yaaqoob Du'uu Isaa

29 Ergasiis Yaaqoob akkana jedhee isaan ajaje;
"Ani gara saba kootiitti walitti qabamuu ga'eera;

holqa lafa qotiisaa Efron namicha gosa Heeti sanaatti abbootii koo biratti na awwaalaa. ³⁰ Holqi kunis holqa biyya Kana'aan keessatti Mamree biratti lafa qotiisaa Makfelaa keessatti argamu kan Abrahaam iddoo awwaalaa god-hachuuf Efron namicha gosa Heeti sana irraa lafa qotiisaa wajjin bitatee dha. ³¹ Abrahaamii fi niitiin isaa Saaraan achitti awwaalaman; Yisihaaqii fi niitiin isaa Ribqaan achitti awwaalaman; anis achumattan Liyaa awwaale. ³² Lafti qotiisaatii fi holqi isa keessa jiru Heetota irraa bitaman.”

³³ Yaaqoob akkuma ilmaan isaa ajajuu raawwateen miilla isaa siree irratti ol deebifatee hafuura dhumaa baafate; gara saba isaattis walitti qabame.

50

¹ Yoosefis abbaa isaa irratti kufee boo'eef; isa dhungates. ² Ergasii immoo Yoosef tajaajiltoota isaa kanneen ogeessota fayyaa ta'an akka isaan reeffa abbaa isaa qorichaan sukkuuman ajaje; jarris reeffa Israa'el qorichaan sukkuuman; ³ waan kana gochuun bultii afurtama guutuu isaanitti fudhate; yeroon qoricha reeffa dibuuf barbaachisu kana tureetii. Warri Gibxiis bultii torbaatama isaaf boo'an.

⁴ Guyyoonni gaddaa darbinaan Yoosef warra mana Fara'oon jiraataniin akkana jedhe; “Yoo ani fuula keessan duratti fudhatama argadheera ta'e, akkana jedhaatii Fara'oonitti naa himaa: ⁵ ‘Abbaan koo akkana jedhee na kakachiiseera; “Kunoo ani du'uu ga'eera; awwaala ani biyya Kana'aan keessatti ofii kootiif qotadhetti na

awwaalaa.” Kanaafuu maaloo ani amma dhaqee abbaa koo nan awwaalladha; ergasii immoo nan deebi’a.’”

⁶ Fara’oonis, “Dhaqiitii akkuma inni si kakachiise sanatti abbaa kee awwaalladhu” jedheen.

⁷ Yoosefis abbaa isaa awwaallachuu dhaqe. Qondaaltonni Fara’oon hundinuu hangafoonna mana isaatii fi hangafoonna Gibxi hundi isa wajjin deeman. ⁸ Akkasumas warri mana Yoosef jiraatan, obboloota isaatii fi warri mana abbaa isaa jiraatan hundi isa wajjin deeman. Ijoollee isaanii, bushaayee isaaniitii fi loon isaanii qofattu, Gooshenitti hafe. ⁹ Gaariiwwanii fi warri farda yaabbatanis isa wajjin deeman. Tuunni sunis akka malee guddaa ture.

¹⁰ Isaanis yommuu Yordaanos gama oobdii Axaad bira ga’anitti sagalee isaanii ol fudhatanii gadoodanii boo’an. Yoosefis achitti abbaa isaatiif guyyaa torba boo’e. ¹¹ Namoonni Kana’aan warri achi jiraachaa turan boo’icha oobdii Axaad biratti boo’ame sana arganii, “Boo’ichi kun warra Gibxiitiif boo’icha guddaa dha” jedhan. Kanaafuu iddoon sun Abeel Misraayim jedhamee moggaafame. Iddoon sunis Yordaanos gamatti argama.

¹² Ilmaan Yaaqoob akkuma inni isaan ajaje sana godhan; ¹³ isaanis biyya Kana’aanitti isa geessanii holqa Mamree biratti lafa qotiisaa Makfelaa keessatti argamu kan Abrahaam iddoo awwaalaa godhachuudhaaf Efron namicha gosa Heeti sana irra lafa qotiisaa wajjin bitate sanatti awwaan. ¹⁴ Yoosef erga abbaa isaa awwaallatee booddee obboloota isaatii fi warra

isa wajjin abbaa isaa awwaaluu dhaqan hunda wajjin Gibxitti deebi'e.

Yoosef Obboloota Isaa Jajjabeesse

¹⁵ Obbolloonni Yoosef erga abbaan isaanii du'ee booddee, "Yoo Yoosef hamaa nu isatti hojjennee hundaaf haaloo qabatee haaloo nutti ba'e hoo?" jedhan. ¹⁶ Isaanis akkana jedhanii Yoosefitti dhaammatan; "Abbaan kee utuu hin du'in dura akkana jedhee ajaje; ¹⁷ 'Isin akkana jedhaa Yoos-fitti himaa; ani akka ati cubbuu fi balleessaa obbolloonni kee si miidhuuf jedhanii sitti hojje-tan sana isaanii dhiiftu sin kadhada.' Maaloo cubbuu tajaajiltoota Waaqa abbaa keetii dhiisi." Yoosefis yommuu ergaa isaanii dhaga'etti ni boo'e.

¹⁸ Obbolloonni isaas dhufanii fuula isaa duratti lafa dha'anii, "Kunoo nu garboota kee ti" jedhan.

¹⁹ Yoosef garuu akkana isaaniin jedhe; "Hin sodaatinaa. Anatu iddoo Waaqaa bu'aa? ²⁰ Isin hamaa natti yaaddan; Waaqni garuu akkuma amma ta'ee jiru kana lubbuu nama baay'ee baraaruuf jedhee waan gaariif yaade. ²¹ Egaa hin sodaatinaa. Ani isinii fi ijoollee keessan nan sooraatii." Innis waan garaa isaan ciibsu isaanitti dubbatee isaan jajjabeesse.

Yoosef Du'uu Isaa

²² Yoosef maatii abbaa isaa wajjin Gibxi keessa ture. Innis waggaa dhibba tokkoo fi kudhan jiraate. ²³ Dhaloota sadaffaa ijoollee Efreem arge. Akkasumas ilmaan Maakiir ilma Minaasee jilba Yoosef irratti dhalatan.

²⁴ Yoosefis obboloota isaatiin akkana jedhe; “Ani du’uu ga’eera. Waaqni garuu dhugumaan dhufee isin gargaara; biyya kanaa isin baasees gara biyya Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kakuun waadaa gale sanaatti isin geessa.” ²⁵ Yoosefis ijoollee Israa’el kakachiisee akkana jedheen; “Waaqni dhugumaan dhufee isin gargaara; isinis lafee koo biyya kanaa ol baasuu qabdu.”

²⁶ Yoosefis waggaa dhibba tokkoo fi kudhanitti du’e. Jarris qorichaan sukkuumanii Gibxitti sanduuqa reeffaa keessa isa kaa’an.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Garagalcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffatee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dandeessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'ee tokko uummatte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc., jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi <https://open.bible> keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269